

Tito v Sremski Mitrovici

Obiskal je tovarno rotapapirja in se zanimal za probleme občin

SREMSKA MITROVICA, 22. marca. (Tanjug.) — Predsednik Tito je prišel danes dopoldne v Sremsko Mitrovico, kjer si je ogledal monumentalno spominsko grobnico, v kateri je pokopanih blizu 7000 sremskih rodoljubov, ki so jih ustrelili fašisti v drugi svetovni vojni, potem pa se je vpisal v spominsko knjigo.

Po ogledu spominske grobnice je odšel predsednik Tito proti novi industrijski četrti mesta, kjer je obiskal tovarno celuloze. Predsednika so obvestili, da proizvodnja rotopapirja v tej tovarni zadnje dni že normalno teče. Potem se je pogovarjal s predstavnikom tovarne ter okrajnima in občinskima voditeljima. Iz tovarne se je predsednik Tito odpravil v poslopje okrajnega komiteja Zveze komunistov, kjer se je približno eno uro pogovarjal z voditelji republikanskega okraja in občine Sremska Mitrovica o najboljših aktualnih gospodarskih in družinskih vprašanjih tega kraja. Potlej je šel predsednik Tito skozi središče mesta, kjer so ga množice prebivalcev navdušeno pozdravljale. Ogledal si je tudi centralni konservat starodavnega Sirmiuma.

Kmalu po 13. uri se je predsednik Tito odpravil v restavracijo na bregu Save, kjer so mu predložili kosilo.

Venec na Dejevo krsto

BUKAREŠTA, 22. marca. (Tanjug.) Zastopniki jugoslovanskega veleposlanstva v L.R. Romuniji so danes dopoldne položili venec na mrtvaški odru pokojnega predsednika Deje. Nato so člani veleposlanstva SFRJ sodelovali v častni straži ob mrtvaškem odru pokojnega romunskega predsednika.

Esškol v London

Jeruzalem, 22. marca. (AFP.) Izraelski premier Levi Esškol bo v sredo odpotoval na uradni obisk v Veliko Britanijo. Pogovarjal se bo s premierom Wilsonom in s člani britanske vlade.

Uspeh KPF v Parizu

Rezultati občinskih volitev v Franciji

PARIZ, 22. marca. (Tanjug.) KP Francije je dosegla na občinskih volitvah 14. in 21. marca večji uspeh od drugih političnih strank, večji tudi v primerjavi z občinskimi volitvami 1959. leta. Po uradnih podatkih, ki jih je davi sporočil notranji minister Roger Frey, so komunisti v mestih, ki imajo nad 30.000 prebivalcev, dobili večino v 34 občinah oziroma v devetih mestih več kot na prejšnjih občinskih volitvah.

Tako je KPF prevzela od socialistične stranke (SFIO) vlogo politične formacije, ki ima največ svojih mestnih občin. Socialisti so tokrat izgubili večino v devetih mestih, imajo pa jo v 32 mestih s več kot 30.000 prebivalci.

Vladna unija za novo republiko (UNR) je dosegla največ uspeha v 25 mestih (na prejšnjih občinskih volitvah v 24 mestih).

Pri drugih strankah ni bilo

Volitve na Cejlonu

COLOMBO, 22. marca. (Reuter.) Na Cejlonu volijo danes nov parlament. Pričakujejo, da se bo udeležilo volitev okrog 5 milijonov volivcev, ki naj bi izmed 492 kandidatov izvolili 151 poslancev.

Danes v »Delu«

2. stran
- Sovjetski agregati za Djerdap
3. stran
- Razmislijanja po kongresu
- Kaj je treba vedeti o volitvah?
4. stran
- Wallace — sramota ZDA
5. stran
- Beograjski festival
7. stran
- Komentarji nedeljskih športnih dogodkov
9. stran
- Avstus, dolg tri mesece

Agresija na DR Vietnam

Napad ciljev „po izbiri“

Ameriška letala uničila obalni radarski sistem — Uporaba plina v boju proti osvobodilnim silam

SAIGON, 22. marca. (AP-Reuter-Tanjug.) Osem ameriških letal je danes odletelo na vizidniški polet nad DR Vietnam in napadalo cilje po lastni izbiri, tako je izjavil predstavnik ameriške vojske v Saigonu in pri tem poudaril, da so prvič napadli DR Vietnam, ne da bi vnaprej določili cilje napada. Eno letalo je bilo sestreljeno, vendar se je pilot rešil. Ameriška letala so napadla in uničila obalni radarski sistem, ki je bil vzpostavljen okrog 95 km daleč na ozemlju DR Vietnam.

Kakor je povedal ameriški predstavnik, so letala bombardirala in obstreljevala vojaške cilje. Ameriškim pilotom bodo v prihodnje dovolili bombardirati vojaške konvoje, baterije in vojaške odrede. Dejal je tudi, da so ameriška letala potopila tri severovietnamske džunke.

To je bil drugi napad ameriških bombnikov na radarske naprave v DR Vietnamu. Prvič so napadli radarski sistem 14. marca, in sicer na Tigrovem otoku.

Južnovietnamska vojska pa medtem ob podpori ameriških jlovskih letal in bombnikov napada na široki fronti položaje, na katerih se po njihovem mnenju zbirajo močne sile osvobodilnega gibanja, katih 20 km od ameriškega letalskega oporišča Da Nang. Vendar pa ameriški vojaški krogi poudarjajo, da se južnovietnamskim enotam še ni posrečilo priti v stik z enotami osvobodilnega gibanja.

Pri domačih in tujih komentatorjih v Washingtonu se utrjuje prepričanje, da dobitvajo akcije proti DR Vietnamu čedalje bolj značaj toalnega bombardiranja, v katerem ne napadajo samo vojaških objektov. Potem ko so pred nekaj dnevi uporabili napalmske bombe, so včeraj bombardirali s fosfornimi bombami, ki so povzročile veliko škodo. Po vseh iz Saigonu bodo ameriška letala v kratkem začela bombardirati tudi ponoči, kar naj bi imelo predvsem psihološki učinek.

Klaus danes v SFRJ

Stamboličev intervju za agencijo APA

BEOGRAD, 22. marca. (Tanjug.) Avstrijski kancler dr. Josef Klaus bo jutri prišel na uradni obisk v Jugoslavijo. Spremljajo ga zunanji minister dr. Bruno Kreisky in drugi visoki avstrijski funkcionarji. Na obisk v našo državo prihajajo na povabilo predsednika ZIS Petra Stamboliča.

Predsednik zveznega izvršnega sveta Peter Stambolič je v intervjuju z dopisnikom avstrijske tiskovne agencije APA dejal, da obisk avstrijskega kanclerja dr. Josefa Klause v Beogradu odraža sedanjo stopnjo dobrih sosedstvenih in prijateljskih odnosov med našima državama. V zadnjih letih smo rešili vrsto problemov, s čimer je nastalo ugodno vzdušje za reševanje preostalih tekočih vprašanj na različnih področjih medsebojnih odnosov.

Na vprašanje, kaj bi bilo treba storiti, da bi bili odnosi še boljši, je Stambolič dejal, da bi liberalizacija nase-

● Nadaljevanje na zadnji strani

Sklic

Zvezni socialno-zdravstveni zbor

BEOGRAD, 22. marca. (Tanjug.) Predsednica socialno-zdravstvenega zbora zvezne skupščine Olga Vrabčić je sklicala sejo odbora za 1. april ob devetih.

Po predloženem dnevnem redu bodo na tej seji obravnavali predlog temeljnega zakona o zaščiti pri delu, predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vojaških vojnih invalidih, predlog temeljnega zakona o skrbništvu, predlog temeljnega zakona o organizaciji in financiranju zaposlovanja, predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetov, predlog zakona o proizvodnji in prometu s strupi, predlog temeljnega zakona o zdravstvenem nadzorstvu nad predmeti splošne uporabe in predlog zakona o otroških kloaklah.

● Nadaljevanje na zadnji strani

Približno kilometer od ladje sva opazila satelit

Na drugi tiskovni konferenci sta kozmonavta Pavel Beljajev in Aleksej Leonov podrobno opisala polet

MOSKVA, 22. marca. (Tanjug-TASS.) Kozmonavta Beljajev in Leonov sta imela danes drugo tiskovno konferenco, odkar sta se vrnila iz vesolja. Razgovor z novinarji je bil tokrat na kozmonavtom Bajkonur. V tem drugem pogovoru sta za razliko od prvega, ki je bil včeraj v Permu, podrobno opisala glavni dogodek med poletom »Voshoda II« — sprehod Leonova po vesolju.

Znanstveni program, po katerem naj bi Leonov stopil iz vesoljske ladje v vesoljsko praznino, je bil v celoti izpolnjen. Je izjavil Beljajev. Vsa aparatura na ladji je delala brezhibno. Leonov je napravil svoj podvig v drugem krogu, ko je bila vesoljska ladja 500 km visoko, nad Sovjetsko zvezo. »Ko je bila komora na ladji (izolirane pregrade na njeni zgornji strani) pripravljena, sem potrepal Leonova po rami in mu rekel: »Čas je.« Tedaj sta skupaj odprla prehod in Leonov je stopil v komoro. Odprtina se je potem spet avtomatsko zaprla, tovariša sta bila ločena. »Tedaj sem bil zelo razburjen,« je rekel Beljajev, ki je sicer zelo hladnokrvnen. »Ves čas sva se pogovarjala preko sistema zvez. Delala sva brez napake in skrbno, da bi natanko izpolnili znanstveno nalogo. Vendar sem ves čas čutil, kako mi močneje razbija srce.«

Besedo je potem pozvil glavni junak te operacije, clovek, ki je prvi stopil v vesoljsko prostranstvo. »Vse, kar

MALI »POHOD NA WASHINGTON« — Pod varstvom nacionalne garde in ameriške vojske se je slednjič začel protestni pohod v trdnjavo segregacionističnega guvernerja ameriške zvezne države Alabame — Montgomery. Pohoda se udeležuje štiri tisoč ljudi, v glavnem črnci iz Selme in iz drugih krajev Alabame, med demonstrantmi pa je tudi več belih integracionistov in nasprotnikov brutalnih metod alabamskih oblasti. Pohod je največja manifestacija te vrste po znamenitem veličnem pohodu na Washington avgusta 1963, ki se ga je udeležilo 200.000 ljudi. Na sliki: Policija odnaša demonstranta — borca za enake državljanske pravice izpred Bele hiše.

Pohod proti Wallaceovi palači

Johnson: »Oči Amerike uprte v Alabamo, oči sveta v Ameriko«

POSEBNI DOPIS ZA »DELO«

NEW YORK, 22. marca. (Po telexu.) »Pohod svobode« v črnm pasu Alabame se je napovedal. Dvakrat so ga preprečili (najprej s silo in solzilnim plinom, nato pa s sodno prepovedjo), dva človeka sta morala dati življenje (črni mladenič in beli pastor), na desetine je bilo ranjenih in na stotine so jih aretirali, preden se je napovedani pohod začel pod zaščito federalnih čet. Nad 3000 pripadnikov črno-belega sprevoda je krenilo proti Montgomeryju, kamor naj bi prišli v četrtek. Na 50 milj dolgi poti bo stalno korakalo 300 ljudi (kolikor je dovolj federalni soldati), ščitilo pa jih bo okrog 4000 vojakov, ki so pod federalnim poveljstvom.

»Prihodnjih nekaj dni« — tako je dejal Johnson, »bodo oči Amerike uprte v Alabamo in oči sveta bodo uprte v Ameriko.« V tej izjavi je zaopazeno celotno bistvo alabamskega konflikta, v njej je izražena politična dilema, v

Kairo graja Libijo

Njena politika zbujala odpor v javnosti

KAIRO, 22. marca. (Tanjug.) Kakor piše kairski tisk, zbujala politika libijske vlade odpor v javnosti. Libijski delavci in študentje zahtevajo, naj Libija bojkotira zahodnonemške ladje in letala oziroma zavzame odločno stališče nasproti borski politiki na Srednjem vzhodu. Libijska vlada je prepovedala javna zborovanja in je začasno zaprla šole, uveljavila izredne policijske ukrepe in ukazala, naj bo vojska v pripravljenosti.

Kairski listi po več mesecev danes spet odkrito kritizirajo zunanjo politiko libijske vlade — na eni strani njeno stališče glede tujih oporišč v Libiji, na drugi strani pa to, da se noče pridužiti skupni akciji arabskih držav proti borski politiki. V Kairu so mnenja, da li-

bijska vlada pod vplivom petrolejskih družb in Zahoda sploh ni izpolnila obveznosti, ki jo je prevzela v začetku lanskega leta, da bo likvidirala britanska in ameriška vojaška oporišča na svojem

●●●●● Nadaljevanje na zadnji strani

kateri se je osebno znašel ameriški predsednik. Zavedal se je dejstva, da mora zagotoviti pohod, hkrati pa se je hotel izogniti federalni intervenciji. To pa se mu ni posrečilo, kajti alabamski guverner ni bil pripravljen, da sprejme nase vso izgubo v tej igri. Če so mu že onemogočili, da ponovno prepreči pohod, je zato prepustil Johnsonu, da ga sam izpelje in zaščiti.

Zaradi »denarnih težav« država Alabama ne more ohraniti reda in miru in zaščiti ameriških državljanov sredi federalnih čet. To je bil Wallaceov odgovor Johnsonu, kateremu zato ni preostalo nič drugega, kot da javno napade Wallacea in da vendarle zagotovi federalno zaščito. Pod federalno poveljstvo so postavili 2000 pripadnikov alabamske nacionalne garde, 1000 vojaških policajev, 1000 regularnih vojakov in 200 federalnih šerifov in agentov. Vsi ti so se razvrstili ob 54 milj (86

●●●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Ni podlage za razgovore o Vietnamu

Izjava britanskega zunanjega ministra Stewarta v Washingtonu

WASHINGTON, 22. marca. (AFP, Tanjug.) — Britanski minister za zunanje zadeve Michael Stewart je povedal po prihodu v Washington, da sedaj ne vidi nobene osnove, ki bi omogočila razgovore o Vietnamu. Poudaril je, da Velika Britanija želi čimprej prenehanje sovražnosti v Vietnamu in do dal, da njegova vlada v tem pogledu zastopa gledišča, s pozicije stališča ZDA.

Med dvodnevnim obiskom v Washingtonu se bo britanski zunanji minister sestel s zunanjim ministrom ZDA Ruskom in drugimi funkcionarji ameriške administracije, s katerimi bo govoril o Vietnamu, Atlantskem paketu, Srednjem vzhodu in o problemih OZN.

»Ni verjetno,« poroča dopisnik Manchester Guardian, »da bodo britanskemu zunanjemu ministru v Washingtonu natančno povedali, kakšni so ameriški načrti glede Vietnamu.«

Toda Stewart, je rečeno nadalje v informaciji, se bo iz Washingtona nedvomno vrnil z »jasnim vtisoma, da se bodo stvari »prej poslabšale, da se bo obseg ameriškega bombardiranja Severnega Vietnamu razširil, da se bo tako, kar zadeva kvalifikacijo in kvantiteto ameriškega udeležba v vojni direktno povečala in da so sleherni razgovori nemogoči, dokler Hanoi ne bo pokazal jasnega znamenja, da je pripravljen ustaviti pomoč Vietkongu.«

Bomba ob Kingovi hiši

BIRMINGHAM, 22. marca. (Reuter.) — Čisto blizu hiše, v kateri je prejel stanovanj D. King, brat nobelovca Martina Luthra Kinga, so sinoči našli tempirano bombno. Ze prej so na istem mestu našli štiri podobne bombe, ki so bile naravnane, da eksplozirajo v času, ko naj bi se začel spohod svobode v mestu Selma v državi Alabami.

●●●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Obisk sosedov

Trije avstrijski kanclerji so se v zadnjih letih odpravljali na obisk v Jugoslavijo. Dvakrat so ga zaradi nepričakovanih sprememb v dunajski vladi morali odložiti za nedoločen čas, in ko je pred kratkim nenadoma preminil avstrijski predsednik Adolf Schär, so sprva napovedovali, da bo obisk tudi tretjič odložen: po avstrijski ustavi namreč kancler interimno nadomestuje predsednika. Dejstvo, da je Ballhausplatz v spopadu s formalnostmi ravnal neformalistično, je razveseljiv dokaz pripravljenosti z osebnim stilom najvišjih državnikov dokumentirati sedanjo stopnjo zelo dobrih meddržavnih odnosov in iskrene želje prispevati k nadaljnjemu razvoju sodelovanja na različnih področjih skupnega interesa.

Ko bodo kancler dr. Josef Klaus, zunanji minister dr. Bruno Kreisky, državni sekretar dr. Carl Bohleter ter deželna glavarja Ferdinand Wedenig in Josef Krainer skupaj z našimi najvišjimi predstavniki pregledovali bilanco razvoja avstrijsko-jugoslovanskih odnosov, posebno v zadnjih petih letih, bodo nedvomno lahko ugotovili impozantno aktivno: malone brez motnje je rasel medsebojni sodelovanja in se odvijal proces normalizacije, tako da odgovorni državniki na obeh straneh danes ugotavljajo, da odnosi med Avstrijo in Jugoslavijo lahko veljajo za vzor dobrega sodelstva. Nedvomno je k temu prispeval učinkovitejši pristop dunajske vlade k reševanju problemov slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji, izreden, morda celo nepričakovan uspeh malooobnega prometa in konstantna krepitev gospodarskih stikov ter trgovine. Na tem zadnjem področju je prišlo zadnje čase do zastoja, toda dovolj znamenj je, ki kažejo, da bo mogoče razpršiti nepotrebne skrbi in pomisleke nekaterih avstrijskih gospodarskih krogov ter uvesti v naše medsebojno trgovanje načelo popolne liberalizacije, veljavno za naše trgovinske stike tudi z vsemi ostalimi članicami GATT. To bi bilo potrebno že zaradi tega, ker pripravljamo nove ukrepe za uvrstitvev sosedstvenih odnosov in ker se v zadnjem času odpirajo novi vidiki gospodarskega sodelovanja med Avstrijo in Jugoslavijo.

Ko avstrijskim gostom izrekamo dobrodoščilo, pa nas ne vodi samo želja izraziti zadovoljstvo sprico pozitivnega razvoja in pozitivnih perspektiv vsestranskih stikov s severno sosedo, marveč tudi zavest, da pomeni nevtralna politika republike Avstrije, njeno zgledno prizadevanje ohraniti neodvisnost, individualnost in svobodo akcije, upoštevanja vredne prispevek h krepitvi miru in mednarodnega sodelovanja, kar ustvarja številne stične točke z našimi političnimi prizadevanji ter realno podlago za zблиžanje naših stališč.

SLAVKO FRAS

Razmišljanja po kongresu Pojav malodušja in komunisti

Pojava malodušja ne bi smela poudarjati, ker — kot je rekel Mita Marinko na V. kongresu ZKS — slabša razpoloženje ljudi. To ustege ovirata naš hitrejši družbeni napredek. Malodušja pri nas ni tako malo. Včasih je posledica neizpolnjenih iluzij, razočaranja itd., nemalokrat pa tudi rezultat pravilnega zapazovanja, da se dejanja razlikujejo od besed. Krivde za razne težave ne bi smeli zmeraj naprtili obstoječim materialnim protislovjem, objektivnim okoliščinam in podobnim vzrokom. Marsikatera nepravilnost, ki jo srečujemo v življenju, je lahko tudi posledica nemarščine, slabega odnosa do človeka, brezbrčnosti, neodgovornosti, konformizma in še česa. Kjer se s temi in podobnimi pojavi premalo odločno in dosledno spoprijemamo, postajajo ljudje malodušni, razočarani, namesto da bi bili še bolj optimistični in vztrajnejši.

Na primer: nemalokrat bi morale obstoječe objektivne razmere pogojevati bolj socialistične, humanejšje, moralnejše odnose med ljudmi, kot pa jih tu pa tam srečujemo v življenju. Naš sistem samoupravljanja in načelo delitve dohodka po delu, ki se iz dneva v dan bolj krepita, sta ti objektivni okvir, v katerem bi se moralo, seveda ob močnejši akciji zavestnih sil, hitreje porajati drugačno vrednotenje človeka. Vemo pa, da je še zmeraj dokaj pogost pojav napačnega, nesocialističnega vrednotenja človeka, ne po delu in po človekovem prispevku družbi, temveč po funkciji in položaju. Nosilci takšnega vrednotenja so pogosto tudi komunisti. Očitno je, da zavest takih članov ZKS komunistov in njihova akcija zaslojejo za objektivni pogoj.

Včasih imamo opravka s prevelikim kopičenjem splošnih ugotovitev (ali pa tudi fraz) o človeku, o njegovi družbeni vlogi, o napredku itd., zlasti še tam, kjer človek ni, zlasti še ne pomeni sinog modra, češ obstajajo birokratske težave, splošno se pravi krmilne samoupravne pravice, ni posebej za probleme ljudi, pre — se bohoti samovolja itd. Taka splošna ugotovitve so sicer resnične, a treba je biti tudi konkretni. Pokazati je treba na konkretne pojave, oblike, ki so pogosto zastirte z demagogijo ali pa imajo kakšne druge preoblike. To kajpak ne pomeni, da je prst, uperjen v neposrednega krivca, tista palica čaralka, s katero moramo rešiti vse probleme. Ne.

F. SETINEC

Novi člani izvršnega komiteja CK ZK Slovenije

MARKO BULC, predsednik okrajne skupščine Ljubljane in sekretar univerzitetnega komiteja ZK Slovenije. Rojen 1. 1926. Član ZK od 1. 1944. V NOB od 1. 1941. Član okrajnega komiteja ZKS in predsednik univerzitetnega sveta v Ljubljani.

TONE KROPUSEK, sekretar okrajnega komiteja ZKS Maribor. Rodil se je leta 1928. Član ZK je od leta 1947. V narodnoosvobodilnem boju je sodeloval od leta 1944. Je član CK ZK Slovenije.

FRANCEK MIRTIC, predsednik organizacijske komisije pri CK ZK Slovenije. Rodil se je leta 1928. Član ZK je od leta 1944. V NOB je sodeloval od leta 1942. Je član CK ZK Slovenije in predsednik ZZZB NOV Slovenije.

TINE REMSKAR, predsednik republiškega zbora skupščine SR Slovenije. Rodil se je leta 1920. Član ZK je od leta 1944. Je nosilec partizanske spomenice 1941. Je član CK ZK Slovenije in poslanec republiškega zbora skupščine SR Slovenije.

JANKO SMOLE, podpredsednik izvršnega sveta SR Slovenije. Rodil se je leta 1921. Član ZK je od leta 1944. Je nosilec partizanske spomenice 1941. Je član CK ZK Slovenije in poslanec republiškega zbora skupščine SR Slovenije.

Ugodne napovedi o setvi

V Pomurju predvsem pridelovanje krmnih rastlin

MURSKA SOBOTA, 22. marca — Vsa kmetijska gospodarstva v Pomurju so na lastnih zemljiščih in na površinah kooperantov že začela pomladansko setev, ki bo po napovedih kmetijskih strokovnjakov letos v celoti uspela. Zadostne količine umetnih gnojil, dokaj zadovoljivo stanje strojne opreme in slednjič ugodne vremenske razmere spodbujajo kmetijske organizacije, da z združenimi močmi in slednjič ugodni hitro s prvimi kmetijskimi opravili. Gojitev jarih žit — ječmena in ovs — je v polnem razmahu, hkrati pa povsod zaključujejo sklepanje pogodb, ki bodo kljub znatno večjemu obsegu površin v kooperaciji v celoti realizirane.

Izrazit poudarek v akcijskih programih kmetijskih organizacij imajo letos krmne rastline. Zato je razen jarih žit najbolj zastopana krmna rastlina, kar je splošno usmeritev tega področja v živinorejo povsem razumljivo. Sicer, morda dobro prezimitev ozime v celoti utemeljuje tak program pomladanske setve. Zato so tudi optimistične napovedi o zadostnih količinah krmil bodrine, saj obojeto prebroditve krize v živinoreji.

V soseskem obratu za kooperacijo pri KIK Pomurka so namenili razen za koruzo

na 1632 ha, oves na 200 ha, deteje in luerno prav tako na 200 ha itd. Letos kar 1034 hektarjev za pridelavo krompirja, ki so ga v minulih letih povsod v Pomurju opustili. Razen 137 ha ostalih krmnih rastlin obsega kooperacija soseskega obrata kar 2533 ha travnikov, kar bo spričo podpratičev močnih krmil pomemben prispevek za nadaljnji prirast živine. Za vse navedene površine je soseski obrat za kooperacijo, glavni sklenil pogodbe. Zato poteka tudi setev brez zastoj.

O podobnem stanju poročajo tudi kmetijske zadruge iz Križevca pri Ljutomeru, iz Hotize in Lendave ter iz radgorske občine, kjer je samo kmetijski kombinat ob več kot 800 ha lastnih površnih vključil v pogodbeno obdelavo 600 ha zasebnih površin za pomladansko setev, ki je v Apaški kotlini že v polnem razmahu. Povsod imajo v zalogi tudi zadostne količine umetnih gnojil, sedanje večje težave pa povzročajo izjemno pomanjkanje rezervnih delov za kmetijske stroje. Niso redki primeri, da je precej mehanizacije, zlasti traktorjev, neuporabne.

B. B.

Pomanjkanje stekla in porcelana

Na jugoslovanski trgu se je v zadnjem času še zaostriло pomanjkanje okenskega stekla, predvsem zaradi tega, kar sedaj edina tovarna okenskega stekla v Banjalu od lanskega aprila v rekonstrukciji in so rekonstrukcijska dela zahtevala omejitve proizvodnje. Zaradi te rekonstrukcije je že lani proizvodnja okenskega stekla na zahtevu na 7,74 milijona m² nasproti 9,65 milijona m² v letu 1963. Lanski primanjkljaj proizvodnje v obsegu 1,91 milijona m² je bistveno vplival na preskrbljenost trga, in to kljub uvozu stekla iz inozemstva. Tudi letos v januarju je bila proizvodnja v pančevski tovarni še vedno znatno pod lanskega ravnanja. Dosega je le 623.000 m² nasproti 896.000 m² v lanskem januarju. Šele v začetku marca je v pančevski tovarni začela znova obratovati rekonstrukcijska peč, ki jo zdaj kurijo z zemeljskim plinom, kar omogoča povečanje proizvodnje za okrog 25%. Pomanjkanje je letos občutiti tudi na trgu porcelanskih izdelkov za gospodinjstvo, medtem ko je lani do jeseni ponudba preseljena povprečje. Jugoslovanska proizvodnja keramike za gospodinjstvo pa se je zadnja leta precej povečala. Leta 1963 je znašala 7.000 ton, lani pa 8.360 ton. Tudi v letošnjem januarju je bila razmeroma visoka in je znašala 722 ton nasproti 559 tonam v lanskem januarju. V zadnjem času je na trgu povečana ponudba keramičnih zidnih plošč, medtem ko je občutno pomanjkanje plošč za polaganje poda.

EDA KOMAVLI

Kandidati o občinski politiki Trije obrati — eno skladišče?

Postojna: šolstvu, trgovini in komunalni pravo mesto

Za 13 odborniških mest v občinskem zboru kandidirajo v Postojni 25 kandidatov, za 14 prostih mest v zboru delovnih skupnosti pa 31 kandidatov. Volivci potemtakem ne bodo v zadregi, saj bodo lahko izbirali in se odločili po lastni presoji.

Obiskali smo Staneta Mavra, avtoelektričarja v mehaničnih delavnicah Gozdnega gospodarstva in Janika Požarja, šefa splošnega sektorja v Gozdnem gospodarstvu. Oba kandidirata v zbor delovnih skupnosti v 5. volilni enoti. Priljubljeni sta, da odgovorita na naslednji vprašanji:

Kaj je po njunem mnenju v občini trenutno najbolj nujno? S čim se morala skupščina v prihodnje bolj ukvarjati?

Stane Maver je odgovoril: Mislim, da je na prvem mestu vprašanje šolstva; kar glede materialnih možnosti, ki jih ima, in prostorov, s katerimi razpolaga. Omenim naj le gimnazijo, katere adaptacija oz. dograditev je sedaj končno zagotovljena. Vendar moram reči, da osnova šola ni kaj dosti na boljšem, le da tu ni nekega zunanjskega pritiska; v osnovnem šolstvu namreč nihče ne postavlja vprašanja modernizacije. Tudi prosvetne delavce bi verjetno imeli boljše, če bi bili materialni pogoji šolstva ugodnejši. Manjka učnih pripomočkov, kabinetov in tudi še stanovanj za prosvetne delavce, čeprav je res, da smo v zadnjih dveh, treh letih tudi glede tega mnogo izboljšali nekdanje stanje.

Na drugo vprašanje je odgovoril: Ker je struktura gospodarstva v občini takšna, da je težje zaposliti (rečimo kot vajence) mlade ljudi z nepopolno osmetitvijo, bi bilo treba sčasoma predvideti tudi nekaj kakšne gospodarske dejavnosti (industrije), ki lah-

ko zaposli večje ali manjše število takšne mladine. Zdej je pogosto izpostavljena slabim vplivom ceste in marsikdo zaide tudi na stranpota. Primerna zaposlitev bi jih ohranila v kraju in jim omogočila, da si sčasoma pridobijo kvalifikacijo s praktičnim delom na delovnem mestu.

In kaj je odgovoril Janika Požar?

Glede na zadnji čas v občini najbolj obravnavamo vprašanje našega šolstva; tako glede materialnih možnosti, ki jih ima, in prostorov, s katerimi razpolaga. Omenim naj le gimnazijo, katere adaptacija oz. dograditev je sedaj končno zagotovljena. Vendar moram reči, da osnova šola ni kaj dosti na boljšem, le da tu ni nekega zunanjskega pritiska; v osnovnem šolstvu namreč nihče ne postavlja vprašanja modernizacije. Tudi prosvetne delavce bi verjetno imeli boljše, če bi bili materialni pogoji šolstva ugodnejši. Manjka učnih pripomočkov, kabinetov in tudi še stanovanj za prosvetne delavce, čeprav je res, da smo v zadnjih dveh, treh letih tudi glede tega mnogo izboljšali nekdanje stanje.

Kako ocenjujete delo sedanje skupščine, kar zadeva trgovino?

Kandidat Dužnik: To zelo težko ocenim. Kot grozilo in detajlist postaje naše podjetje v mnogih občinah od Cerklje do Buj. Lahko povem, da so naši odnosi z občinami kar dobri. V sami Postojni pa je tako: Še vedno imamo premalo prodajalnih mest. Če jih imamo, so večinoma v starih stavbah. Naše podjetje ima program, z uresničitvijo katerega bi v marsičem izboljšali kulturnost potrošnje in tudi izbiro.

Kandidat Boškovič: Sedanja skupščina je bila v zadevah trgovine precej aktivna. Probleme je po potrebi obravnavala skupaj s predstavniki delovnih organizacij trgovske stroke. Ker pa so trgovina, gostinstvo in turizem za našo občino zelo pomembne dejavnosti, menim, da jih bo morala nova skupščina obravnavati bolj temeljito in tehtno.

Kako si predstavljate svoje delo kot odbornik, če boste izvoljeni?

Kandidat Dužnik: Če bom izvoljen, si bom vsakelej vztrajno prizadeval za uresničevanje našega programa delovne organizacije, v kateri sem zaposlen, temveč vsakega pametnega in sprejetojega programa za vsestranski razvoj trgovine v prid občanom in tej krajini. To je najmanj, kar naj opravičim v primeru izvolitve izkazano zaupanje.

Kandidat Boškovič: Morebitno zaupanje volivcev bom opravičil z aktivnim delom in vsestranskim sodelovanjem v skupščini. To sicer ne bo lahko, zlasti ne danes (in še naprej), ko se čene naglo spreminjajo in terjajo ozirno nastopajo proizvajalci vedno bolj z ekonomskimi osnovami. Zal ocenjujem nekatere občani ta pojav kot slabost trgovine, še posebej trgovine na drobno, ki ima neposredne stike s potrošniki.

F. MELE

Pred obnovo rudnika živega srebra na Avali

Glede na izredno visoke cene živega srebra na svetovnem trgu so zadnja leta začeli podrobneje raziskovati nahajališče živosrebrne rude na podnožju Avale, južno od Beograda, kjer so že v antiki dobili pridobivali živo srebro. Nahajališče pri Šupljih stenah so v noveli do izkrističali od leta 1882 do 1911, potem pa so obratovanje ustavili. V tem času so pridobili okrog 30 ton živega srebra. Nahajališče živosrebrne rude so ugotovili tudi na drugih mestih na pobočju Avale. Zdej pripravljajo ponovno preiskavo obratovanje rudnika Šuplja stena.

Družbena prehrana potrebuje industrijsko organizacijo dela

Kot je predvideno, bodo v Ljubljani, verjetno že letos, začeli graditi tri obrate družbene prehrane, in sicer v občini Center, v Mostah in v občini Bežigrad. Po programih, ki še niso dokončni, bodo novi obrati pripravljali hrano tudi za razvoj na delovnih in v delovne organizacije ter tudi v šole. Masovno pripravljanje hrane terja zgraditev industrijskega obrata, ki bo sposoben zagotoviti zadostne količine mesa, zelenjave in drugih povrtnin.

Po investicijskem programu bodo v občini Ljubljana Center zgradili veliko samopostrežno restavracijo v ulici Moša Pijade. Zmogljivost restavracije bo predvidoma 7000 obrokov dnevno za potrošnike, ki se bodo hranili v restavraciji sami in se posebej 3 do 4 tisoč obrokov dnevno za razvoj na delovnih in v delovne organizacije. Celotna površina obrata bo znašala 5339 kvadratnih metrov, od katerih jih 1500 obrokov na dan za razvoj na delovnih in v delovne organizacije. Celotna površina obrata bo znašala 5339 kvadratnih metrov, od katerih jih 1500 obrokov na dan za razvoj na delovnih in v delovne organizacije.

Še posebno razvlejšalo je, da nameravajo novi obrati dostavljati hrano na delovnih in v delovne organizacije. S tem bo marsikatera izmed njih rešena skrb za ureditev lastne menze, kar pomeni velik investicijski prihranek. Podjetja bodo morala urediti in jedilnice in majhne razdeljevalnice hrane ter pomivalnice. Dostava hrane iz centralnega obrata pa bo omogočila tudi prehranjevanje delavcev v majhnih delovnih organizacijah, kjer je iz ekonomskih razlogov nemogoče zgraditi obrate.

Občinska skupščina Ljubljana - Center, ki je imela v zadnjih dneh več posvetov o graditvi obrata družbene prehrane v ulici Moša Pijade, ne bo mogla sama kriti vseh investicijskih sredstev. Zato bo potrebno sodelovanje vseh gospodarskih organizacij v občini, ker bo le tako zagotovljena graditev in obstoj obrata. S tem so se seznanili predstavniki delovnih organizacij kakor tudi zbori volivcev že pri obratnavi predloga letošnjega občinskega družbenega plana in proračuna. Pred nekaj dnevi je občinska skupščina

Blago zagotovljeno s pogodbami

»Povrtina« v Mariboru sklenila pogodbe za 13.500 ton zelenjave in sadja

Skoraj za vsa potrebna zelenjavo, sadje in krompir v vsem letu, razen zimskih solate, je trgovsko podjetje »Povrtina« v Mariboru že sklenilo pogodbe s pridelovalci v raznih krajih naše države. Za zgodnji pridelanik in papirko pa še sklepa pogodbe v teh dneh s pridelovalci v Makedoniji. Nekaj pogodb bo sklenilo tudi še s pridelovalci v okolici Maribora. Za solato, ki jo prodaja v zimskih mesecih, pa sklepa pogodbe vsako leto v jeseni, ob setvi tiste solate.

Doslej je »Povrtina« sklenila pogodbe za 13.500 ton različne zelenjave, sadja in krompirja. Zelenjave si zagotovi s pogodbami, kolikor je predvidoma lahko prodajalci; sadja in krompirja pa odkupi tudi več, če ji pridelovalci ponudijo, in v višje posreduje trgovskim podjetjem v oddaljenih krajih. Z agrokombinatom Maribor ima namreč pogodbo, da prevzame ves njihov pridelanek in ga posreduje naprej, kolikor ga ne prodaja v svojih prodajalnih. Podobne stike navezujejo z njo še nekatere druge kmetijske gospodarske organizacije.

»Povrtina« si je že zagotovila 2400 ton različne zelenjave, brez zimskih solate, kar se bo po sklenitvi predvidenih pogodb v prihodnjih dneh še povečalo. Tako si bo že spomladi s pogodbenimi zagotovila vsa potrebna zelenjavo, kar ustreza tudi pridelovalcem, ker že ob setvi vedo, koliko pridelka bodo lahko prodali.

Po doslej sklenjenih pogodbah bo »Povrtina« prevzela od pridelovalcev 5500 ton različnega sadja in prav toliko krompirja. Ker takšnega blaga ne potrebuje toliko za svoje prodajalne, si že zdaj poišče velike odjemalce med trgovskimi podjetji in različnimi potrošniki v drugih krajih. Za krompir je sklenila

Stiska za celulozo les tudi v Bosni

Industrija celuloze in papirja v Bosni ima letos velike težave pri preskrbi s celuloznim lesom, kar spravlja to industrijo v neugoden položaj zlasti spričo prevzetih izvoznih obveznosti. Po informacijah Gospodarske zbornice BiH naj bi tovarne celuloze in papirja v Banjaluki na 5,5 milijona dolarjev, od tega samo tovarna v Banjaluki na 5,5 milijona dolarjev. Preskrba s celuloznim lesom pa bo postala še bolj kritična, ko bo letos začela obratovati nova tovarna celuloze v Drvaru. Tudi ostale tovarne povečujejo svoje zmogljivosti. Banjaluska tovarna, ki izvaja predvsem bukovno celulozo za viskozno, gradi lastno tovarno za predelavo te celuloze za viskozno vlakna. Hkrati gradi obrat za izdelavo papirja. Tudi prijedorska tovarna je v rekonstrukciji, prav tako tovarna celuloze in natrijskega papirja v Maglaju. O hudem pomanjkanju celuloznega lesa so pred kratkim razpravljali tudi na razisknem sestanku strokovnega odbora papirne industrije pri Zvezni gospodarski zbornici, pri čemer so opozorili na prekomerno širjenje kapacitet, na pomanjkanje tesnejše povezave s proizvajalci lesa, na prevelike zmogljivosti žagarskih obratov in na to, da se niso odprli veliki gozdni kompleksi za eksploatacijo.

J. PETEK

Večja proizvodnja jekla

Jugoslovanske železarne so letos v prvih dveh mesecih precej povečale proizvodnjo surovega železa in jekla, medtem ko je proizvodnja blaga za trg zaostala zaradi pomanjkanja nekaterih surovin, predvsem ferolitizirane proizvodnje plemenitega jekla. V prvih dveh mesecih je znašala proizvodnja surovega železa 197.000 ton (lani v enakem obdobju 153.000, predlanski 149.000), proizvodnja surovega jekla pa se je povečala na 291.000 ton (lani 270.000, predlanski 231.000).

Spor zaradi zlate medalje za »župski rubin«

Častno sodišče Gospodarske zbornice Srbije je izrekli javni opomin podjetju »Župski rubin« iz Kruševca, ker je v oglasih trdilo, da je samo njegov vinjak dobil zlato medaljo na vinskem sejmu v Ljubljani, dejansko pa so še tri druga podjetja dobila na sejmu zlato medaljo za vinjak.

GEORGI NAUMOV EKA HLADILNIKI

Pred občinskimi volitvami Kaj je treba vedeti o volitvah?

Pravico odločati na zborih volivcev in pravico udeležiti se neposrednih volitev imajo le tisti, ki so vpisani v volilni imenik. To se pravi, da mora biti tisti, ki ima volilno pravico, vpisan v volilni imenik. Če ni, to ne pomeni nujno, da nima volilne pravice. Možno je, da je bil pomotoma izpuščen. Zato je dolžnost vsakega, da se pozanima, ali je vpisan v volilni imenik, ker je od tega odvisno njegovo popolno uresničevanje samoupravnih pravic in dolžnosti.

Volilnim odborom, ki so postavljeni za vsako volišče posebej, je zaupano neposredno vodenje samih volitev. Pri svojem delu se ravna po zakonu. Drugi organi se ne smejo vmešavati v njihovo delo, medtem ko so jim dolžni pomagati.

Ker se določajo volilni odbori posebej za vsake volitve in v odločilo, je priporočljivo, da izbiramo dane, če je le mogoče izmed oseb, ki so v preteklosti že opravljale to funkcijo. Od njih je namreč v mnogem odvisno, kako bodo potekale volitve, kajti oni poljsanujejo volivcem način volitev. Pogosto se je zgodilo, da je bila zavoljo slabega dela volilnega odbora precej neveljavnih glasovalnih listkov, pa ne zato, ker so volivci namenoma delali napake pri njihovem izpolnjevanju, ampak zaradi slabega poljsanovanja. Tako ni bila pravilno izražena volja volivcev, in to zaradi čisto tehničnih pomanjkljivosti.

Volilni odbor sestoji iz predsednika in dveh članov (vsak izmed teh ima še svojega namestnika, za primer, če bi kateri izmed njih ne nadomestil ali če bi se mu zgodilo kaj drugega). Naloga volilnega odbora je zagotoviti pravilnost in tajnost volitev.

Volilna udeležba je odvisna tudi od dobre organizacije in razumne volišče. Treba jih je dovolj približati volivcem, tako da ti ne bi izgovorili preveč časa. Dovolj gosto omrežje volišče je koristno zlasti v slabem vremenu. Sploh se je treba o voliščih pogovarjati z ljudmi, da bi povedali, kako jih razumeš. Morda bo treba lete organizirati še nova volišča, če se je predlani pokazalo, da jih je bilo to ali tam premalo ali pa če se bo to pokazalo pri nedeljskih občinskih volitvah.

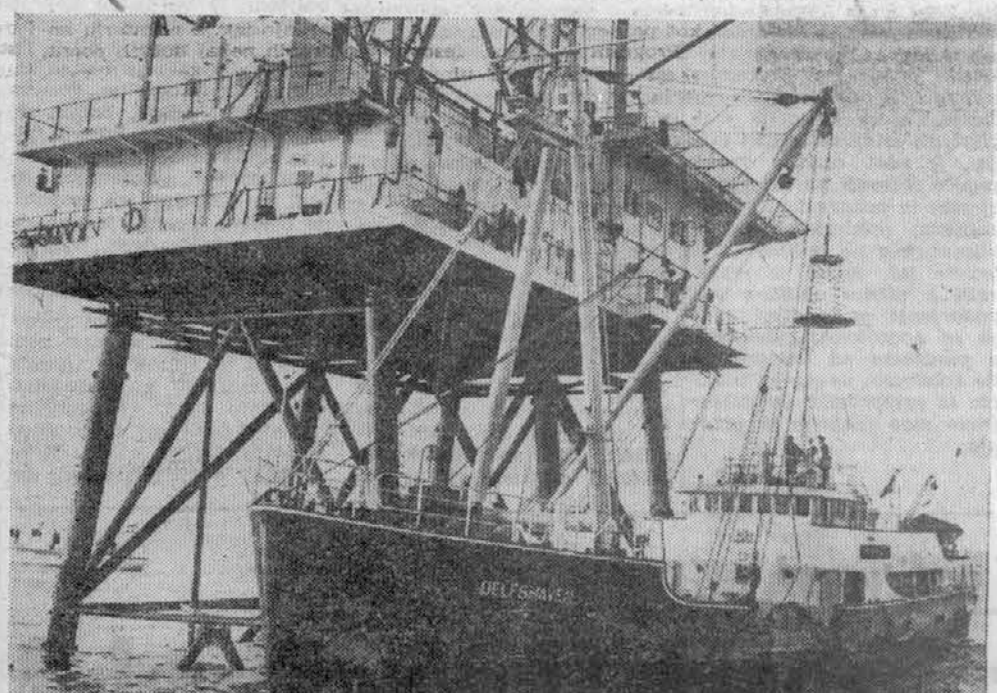
Da bi se izognili slehernim težavam, ki lahko nastanejo v zvezi s tem, kdo bo volil in v kateri predstavniki organi, pa spet, kdo ne bo volil, je treba poskrbeti za to, da bo sleherni volivec vedel, kdaj, kje in kolikokrat bo volil.

Radio „Veronica“ ne poroča!

Širokogrudni bonški krediti Indoneziji

LARGO CABALLERO — njegova vlada

Novice

LJUBLJANA: gostovanje Slovenske filharmonije v Srbiji — Konec meseca bo v Beograd odpovala orkester Slovenske filharmonije, ki bo od 28. marca do 4. aprila imel v Beogradu 15 koncertov za mladino. To gostovanje je organiziralo »Društvo glasbene mladine Srbije«, ki bo mladince iz raznih krajev republike z avtobusi praznovalo na koncerte v Beograd. Slovenski filharmoniki bodo pod vodstvom Sama Hubada izvajali Smetanovo Vltavo, Beethovenovo VIII. simfonijo in Gotovčev Simfonijski koncert ter Mendelssohnov koncert za violino, Cimaroso arjo iz »Kapelniške« (solist Milivoj Bačanić) in Haydnov koncert za trobento (solist Toni Grčar). Vsi koncerti bodo v dvorani Kolarčeve univerze.

LJUBLJANA: ponovitev koncerta — Sloviti dirigent Kurt Sanderling iz Berlina, ki je včeraj vodil orkester Slovenske filharmonije, bo drevi ob 18. uri ponovil program za mladino, za obiskovalce izven Ljubljane in za vse druge zainteresirane. Kurt Sanderling je začel svoj kariero v Sovjetski zvezi kot asistent znanega vodje Leningradske filharmonije. Z leningradskim orkestrom je posnel Sanderling tudi več gramofonskih plošč. Pozneje je sprejel vodstvo moskovskega radijskega orkestra, zlasti pa deluje kot vodja Državnega simfonijskega orkestra v Berlinu. Za lani je dosegel na svojem prvem koncertu s Slovensko filharmonijo izreden uspeh, zato ga je uprava SF takoj angažirala še za letošnje gostovanje. Druga prilika današnjega koncerta je violončelist Libero Lana iz Trsta, ki je dolga leta sodeloval v svetovno znanem Tržaškem klavirskem triu. V zadnjem času se je posvetil izključno solističnemu nastopanju. — Spored reprize obsega Beethovenovo uverturo Egmont, Boccherinijev Koncert za violončelo in orkester in Schubertovo IX. simfonijo.

CELJE: kulturna revija — Delavsko-prosvetno društvo Svoboda v Celju je v počastitev 20-letnice osvoboditve in 30-letnice zleta Svobode Slovencev v Celju priredila v dvorani Narodnega doma v Celju kulturno revijo. Nastopilo je nad 420 udeležencev. Posebno razveseljivo je, da je bilo med nastopajočimi največ mladine. Nastopili so mešani mladinski pevski zbor celjske učiteljske harmonikarji, glasbene šole celjske Svobode, tamburaški orkester, ženski pevski zbor tovarne Topor iz Celja, sekcija harmonikarjev, mešani mladinski zbor celjske gimnazije, instrumentalni ansambel in kvintet, recitatorji delavskega odrta in moški pevski zbor celjske Svobode; nastopila je tudi folklorna skupina »Kajuhne iz Dobrne«.

CELJE: predavanje Borisa Zierlerja — Delavska univerza v Celju je vključila v program štorkovih tribune predavanje prof. Borisa Zierlerja. Nocoj ob 19.30 bo v veliki dvorani Narodnega doma govoril o »Kritiki in samokritiki«.

JESENICE: razstava slikarja Ljuba Ravnikarja. — DOLKI Svobode »Tone Cufar« je odprl v delavskem domu tretjo razstavo letošnjega leta. Povabil je akademsko slikarja Ljuba Ravnikarja iz Kranja, ki je razstavil 25 akvarelov z gorensko motiviko. Razstavljena dela kažejo, da se je posvetil slikar zadnja leta akvarelu v čisti »kias« tehniki. Že ob otvoritvi so pokazali številni obiskovalci veliko zanimanje za razstavljena dela. DOLKI jeseniške Svobode je tudi to razstavo obogatil z uvodnim kulturnim programom, ki so ga izvajali gojenci in profesorji jeseniške glasbene šole in dijaki jeseniške gimnazije. Za uvedbo kulturne programe ob otvoritvi vsakokratne razstave vlada vedno večje zanimanje.

SIMPOZIJ O MLADINSKI KNJIZEVNOSTI — 25. in 26. marca bo založba Mladinska knjiga priredila dvodnevni simpozij o problemih naše povojne mladinske književnosti. Posvetovanje, na katero so povabljeni številni domači in tuji gostje, bo sklicano ob tradicionalni podelitvi Levstikovih nagrad ter dvajsetletnici obstoja založbe. Ob tej priložnosti bodo v Moderni galeriji odprli tudi razstavo ilustracij in knjig. Simpozij sam pa bo razdeljen na dva dela: v prvem bodo obravnavali problematiko nacionalnih književnosti za otroke in mladino, v drugem pa bodo govorili o oblikah, poteh in dosežkih na področju mednarodnega sodelovanja. Na sliki: pogled na včerajšnjo tiskovno konferenco o simpoziju v prostorih Mladinske knjige. Foto: M. Svabič

BEograd: prva številka revije »Umetnost« — V založbi »Jugoslavija« je te dni izšla prva številka »Umetnosti«, trimesečnika za likovno umetnost in kritiko. V uredniškim odboru nove revije so ugledni likovni ustvarjalci in kritiki. Glavni in odgovorni urednik je Stojan Čelić. Revija je bogato ilustrirana. Izdajatelji nove revije sodijo, da je likovna umetnost dosegla takšno raven, da so več kot potrebne revije in publikacije, ki naj bi spremljale in razlagale bogato dejavnost na tem področju. Žal je Jugoslavija dandanes ena izmed redkih dežel, v kateri je nesorazmerje med ravni, na kateri je sodobna umetnost, in ravni publikacij, ki to umetnost spremljajo in razlagajo, zelo veliko. Potemtakem ni treba posebej razlagati, pravijo izdajatelji, odličnost za izdajanje nove revije. Revija bo razen sodobnih jugoslovanske umetnosti prinala tudi novosti v umetniških gibanjih v drugih državah.

BEograd: ciklus predavanj o svetovni književnosti — Ljudska univerza »Veselin Masleša« v Beogradu je organizirala ciklus predavanj »Svetovna književnost v tem času«. Uvodno predavanje je govorilo o francoski avantgardni drami. Vsa predavanja spremljajo recitacije iz obravnavanih del.

BEograd: gostovanje sovjetske pianiste — v dvorani Kolarčeve univerze bo drevi koncertirala Beograjska filharmonija, kot solistka bo nastopila tudi pianistka Marina Mdivani, ki je pred kratkim navdušila ljubljanske koncertno občinstvo. Na programu bodo dela Čajkovskega, Schuberta in Berlioz. Dirigent je Dušan Skovran.

DUNAJ: uspehi jugoslovanskega filma — Na mednarodnem filmskem festivalu mladinskih filmov, ki ga je organizirala avstrijska ustanova »Akcija dobrih filmov«, so zelo ugodno ocenili jugoslovanske filme. Zlasti je v skupini srednjemetražnih filmov razglasila za najboljši film »Izpuščeni« (režiser Fedorja Skubonja), ki se je sam udeležil festivala. Med risanimi filmi je dobil prvo nagrado češkoslovaški film »Ukradeni zlog«, drugo nagrado pa si delila češkoslovaški film »Dežnike« in jugoslovanski film Pavla Stalterja in Zlatka Grbića »Petje«. V skupini kratkih filmov si prvo nagrado dobil jugoslovanski film »Hruške« (režiser Jože Bevc), sovjetski film »Zemlje« in češkoslovaški »Kino«. Zanimivo je, da so bili v strokovni komisiji dunajski dijaki, od katerih ni bil nihče starejši od 18 let. To je vsekakor prvi poskus, da bi mladi ljudje sami ocenjevali filme za mlade ljudi. Sicer pa so se mnenja odraslih popolnoma ujemala z ocenami mladih strokovnjakov.

NEW YORK: Maria Callas spet v Metropolitanki — Po nekaj letih je slavna sopranistka Maria Callas spet nastopila v metropolitanski operi v New Yorku. Ponovno je na stopnja v vlogi Tosce itoimenske opere Giacomina Puccinija. Njena partnerja sta bila Franco Corelli kot Cavaradossi in Tito Gobbi kot Scarpia. Publiku je z velikim navdušenjem pozdravila nastop umetnice, ki se je tako rekoč vrnila v svoje rodno mesto. Kritiki pa niso bili tako navdušeni in so zapisali, da se je njen glas spremenil in da to ni več tisti sopran, ki je navduševal občinstvo še pred nekaj leti. Kritiki »New York Timesa« je celo zapisal, da nekdanja sopranistka nima več pravih višin ter da je svojo vlogo odpela bolj s tehniko kot z občutkom in lepim glasom.

V SPOMIN JOZETU TIRANU — V dvorani Mestnega gledališča ljubljanskega so včeraj popoldne s intimno komemoracijo počastili spomin prvega direktorja tega gledališča, umrlega režiserja in igralca Jozeta Tirana. Pred polno zasedenim auditorijem, v katerem so se razen domačega ansambla zbrali številni pokojnikov prijatelji, zlasti poklicni tovariši in kulturni delavci, je orisal podoba Jozeta Tirana njegov dolgoletni sodelavec, ravnatelj Slovenskega gledališkega muzeja Dušan Moravec. Pri tem je poudaril mladostni Tiranov zagon, trdo prizadevanje za oblikovanje priprave besedne umetnosti in njegovo pionirsko delo pri utemeljevanju novega ljubljanskega gledališča. — Pogreb prezgodaj umrlega gledališkega umetnika je bil popoldne v Dvoru pri Polhovem Gradcu. Pred krsto, zasuto s cvetjem, so se od pokojnika poslovili družina ter mnogi, ki so ga imeli radi. Za njegovo delo so se mu zahvalili ravnatelj MGL Lojze Filipič, upravnik SNG Smiljan Samc in upravnik slovenskega gledališča iz Trsta Rado Raubar, medtem ko so mu še zadnji zapeli pevci Partizanskega invazijskega zbora.

Foto: M. Svabič

Beograjski festival

Četrty dan še vse po starem

Tudi program četrtega dneva v dvanajsti festivalu jugoslovanskega dokumentarnega in kratkometražnega filma ni vnesel nič novega. Povzetek ostaja isti kot doslej: naš kratki film se ne izogiba sodobnosti, z dokajšnjim smislom išče v njej zanimivo in aktualno tematiko, v večini primerov pa mu polje pri realizaciji jemljejo potekotje, da bi bil za vsako ceno v izrazu moderen, kajti pod »moderno« štejemo pri nas skrito kamero, anketni film in druga sorodna sredstva za neposredno sočutje kamere z junaki dokumentarnega filma. Filmi v festivalnem programu pa domala drug za drugim dokazujejo, da to le niso univerzalne sredstva za globalen poseg v tematiko, da pomenijo nevarnost za razvedenitve, za nepotrebno razvijanje tempa in da pogosto izjemno bolj konstruirano kot na neposredno.

Program četrtega festivalskega večera uvaja film Milenka Strbca »Z navadnim korakoma«. Strbca se je v njem vrnil k temi, ki jo je že enkrat sugestivno obdelal ob primeru obolenih atomskih znanstvenikov v Vinči. Sedanjost okvir je ožji in bolj sentimentalno ubran: predstavlja protovojnega dajala kostnega mozga za obzeleno beograjsko dekle. Režiser je sicer želel prikazati, kot že navslov, s vpojnim vsakdanjimi, navadnim korakoma, v nekaterih kadrih pa je vseeno zapadel v očito konstruirano razpoloženje in učinke.

Dušan Makavejev je v »No vi domači živali« filmsko odkril kuriozitetno temo o kmetih v eni izmed beograjskih okoliših vasi, ki so vsi po vrsti zamenjali vprežne konje z avtomobili. V njegovi temi je sled simbolike o izginotju patriarhalnih vaskih razmerij in realen dokument o sodobnem napredku, po drugi strani pa bremenijo film tudi patetični elementi v kadrih v konjski klavnic in to nesorazmerje jemlje filmu težnost.

V povprečju, ki daje pred-

Glasbeni dogodki

Dobra zamisel

Koncert slovenskih skladb za violončelo in klavir, ki ga je priredila Akademija za glasbo — ozroma njen, violončelist razred prof. Otona Bajdeta — v sodelovanju z Društvom slovenskih skladateljev, je dobro nakazal, kako se da delo študentov Akademije voditi v smeri, ki ima tudi svoj splošni kulturni pomen. Ob številnih standardnih produkcijah, ki postajajo vedno bolj same sebi namen in ne pomenijo nobene obogatitve naše glasbene kulture, imajo tem večji pomen prizadevanja, da bi se študentje vključili v sodobna kulturna hruženja in da bi postali integralni del naše družbene sedanjosti.

Posebnost večera je pomenila že programski list, ki je vseboval seznam vseh od 1964. leta nastalih slovenskih skladb za violončelo. Kot je sicer njegov avtor, prof. Bajdeta, opozoril sam, morda še ne pomeni dokončnega seznama, je pa vsekakor dragocen prispevek k našemu muzikološkemu materialu in bo gotovo sam spoznal še morebitne dopolnitve. Iz tega obsežnega opusa so violončelisti L. G. Šparičeva, B. Marčič, S. Demšar, F. Šilec, E. Majaron in A. Mordej ob spremljavi pianistov V. Dolžalovec, B. Z. Koznikove, B. Ivančičeve, I. Oršiča, B. in M. Šurbeča izvedli nekaj del skladateljev Svetla, Bavničarja, Juvana, Švare, Lipovića, Ukmarića,

Sedibauena in Škerjanca. Ni mogoče v tem okviru govoriti o vsem od šeststajnih izvajalcev posebej. Mislim pa, da eno velja za vse, da so namreč našli neposreden odnos do teh del, da so jih postavili v angažiranost, ki priča o njihovem kontaktu s sodobnostjo, in o njihovi sposobnosti, da postanejo izraževalci našega časa.

Večer pa je nehoti nakazal še eno ugotovitev. Na sporedu so bila brez dvoma sama kvaliteta in tehtna dela. Pa vendar so, z nekaterimi izjemami, kazala eno pomanjkljivost, to je stalno nesodobnost ali z drugimi besedami, izraz, ki ni pravo ogledalo svojega časa. Res so to dela, ki so večidel nastala že pred vojno, pa vendar je bil to čas, ko so Stravinski, Hindemith, Bartók, Prokofjev in drugi napisali še svoja najpomembnejša dela. Ta problem sicer ne sodi v ta okvir, omenjam pa ga vendarle zaradi ene stvari. Eden od vzrokov za takšno nesodobnost je gotovo tudi v tem, da slovenska nova dela še vedno nimajo zadostnega odmeva pri izvajalcih in tako tudi ne pri poslušalcih. Brez družbene odmeva, brez reakcije pa ustvarjalci ne more eksistirati. Zato vidim v prihodnjih prireditvah, Bajdeta in njegove šole še varok več za njihovo pozitivno vrednotenje.

KRISTJAN UKMAR

dravka juhe. V »Zagreb filmu« je realiziral Zvonimir Berković pod naslovom »Balada o petelinu«. Film sicer v precejšnjem loku obide neposredno reklamiranje in teži v spremembo tekstu k veselju, ugaljenju duhovitosti. Nazadnje pa le klone pred neposredno reklamno in hvalo. Primer Groblerjevega filma »Poberi denar« se pač ni ponovil. »Balada o petelinu« spet odpira vprašanje o mestu reklamnih filmov v konkurenčnem programu.

Skopje je v minulih dveh letih intenzivno zaposlilo filmske kamere. Letošnji katalog kratkih filmov jih del o Škopju ne uvršča med filme z ne-navadno tematiko, temveč jih je odmeril samostojno razpredelnico — filmov je namreč štirinajst in trije od njih so v festivalnem izboru. Med njimi je tudi »Poslavljanje« Branka Gapa. Tema je zanimiva: pred objekti »so« postavljene ljudje, ki jih bodisi razkazani temelji še stojičih prizanese, bodisi zahteve novega urbanističnega mestnega načrta tirajo in na pol porušeni, z ljubimijo zakrpanih domov. Poslavljanje se s prostotom, z glasno tožbo, s tiho žalostjo. V skopskem dokumentarnem ciklu vsebinsko nenonkonvencionalno, oblikovno pa povsem običajno delo.

»Poslavljanje« Bogdana Žilića je korekten dokumentarec oziroma številna filmskega tehnika o lanskim jesenskim plavim v Zagrebu.

Tem več besed bi lahko zapisal ob Jocićevem filmu »24 ur z beograjskimi slikarji«. Malce zmedeno delo o inspiracijah, usmeritvah, delu in koščku vsakdanjosti beograjskih slikarjev iz različnih generacij. Priznava, da film še verjeli, da si je privoščil kanec satire na vse abstraktnosti slikarske izjme, če ne bi bilo pred kamero in za njo toliko čenega posiranja. Zlastno je, če se moraš ob dokumentarnem filmu še vprašati, kaj je pravzaprav povedal.

Filmski in novinarski delavci so danes sedli za drugo festivalsko okroglo mizo. Upajmo, da bodo njihove besede o estetskih vprašanjih kratkega filma bolj jasne, kot so bile filmske besede o estetikah (in neestetikah) beograjskega modernega slikarstva.

Za konec, za prijeten priokus v ta malo puščoben festivalski vsakdan, še besede, dve o filmu, ki ga bomo iz današnjega programa ohranili v najbolj prijetnem spominu.

STANKA GODNIC

»STECI, VODA, V HRIB« režiserja Žilke Ristića in snemalca Mihajla Murka je skromen film, je pa vendar nolič prijetnega in spodbudnega spoznanja. Režiser je s preprostimi dokumentarnimi prijemom zapolnil miselnost pohvalo vaščanom neke v vzhodni Hercegovini, ki tako rekoč z golimi rokami premagujejo zaostlost, gradijo ceste, zidajo šole in napeljujejo elektriko. Na sliki prizor iz tega filma.

Pet minut s tržaškim pesnikom

Ko je vodstvo Slovenskega kluba v Trstu prejšnji teden priredilo literarni večer v gledališki dvorani novega kulturnega doma, je predvsem želelo, da ob tej priložnosti predstavijo občinstvu tiste slovenske književnike, ki še niso nastopili s svojimi deli med Slovenci v zamejstvu. Tako so izbrali Miro Mihelič, Edvarda Kocbeka, Jozeta Urdovca in Lojzeta Krakarja.

Na tem večeru pa se je poleg že znanega, ter tostran in onstran moje priznanega imena Borisa Pahorja, kot predstavnika umetniške besede iz vrst zamejskih Slovencev, pridružil tudi novo ime, ime mladega pesnika iz Trsta, Filberta Benedetića.

V kratkem bo vstopil v krog ustvarjalcev umetniške besede s svojo prvo pesniško zbirko »Razporek«.

V onem naslednjem večeru sem ga našel po predstavi v gledališču, v njem namreč opravlja tajniške posle, in ga zaprosil za kratek pogovor o njem in njegovih pesmih.

Od kod ste doma, ste morda Tržačan?

Rodil sem se v Trzinu pred 30 leti, moji starši so pa Brici. Kot mnogi drugi naši ljudje s Krasa, iz Brda in od drugod, je tudi moj oče moral zdoma iskat delo, in našel ga je v tržaški ladarnici. Tam sem preživel, obdan z osamljenostjo tujega predmestja, svoja mlada leta. Slovensko smo govorili samo doma, šola je bila italijanska.

Izven doma sem se prvič srečal s slovensko besedo po vojni. Takrat je bila nekaj let tudi v Trzinu slovenska šola. Navdušenje ob zmagi nad fašizmom me je potegnilo v svoj krog in vključil sem se v pevsko društvo.

Vaše šolanje, prvi stiki s poezijo in prvi poskusi?

Moje šolanje je potekalo v Trstu in v Gorici. Življenje se je razdelilo med šolo in bivanjem v dijaškem domu. Takrat sem šestnajstleten napisal prvo pesem in jo objavil v dijaškem listu »Mladi vzor«.

O vas sodijo, da ste domoljubni pesnik, da je domovin-

Ljubitelji filma bodo našli v vsaki številki »Filmskega sveta« barvno fotografije svojih ljubljencev.

Stiri strani v barvah v vsaki številki

„FILMSKEGA SVETA“

Med knjigami

Anton Slodnjak: Prešeren

Kljub skromnosti, s katero se avtor Prešernovega življenjepisa in urednik njegovih pesmi v pisem (Pesmi in pisane ure) Anton Slodnjak, in Prešernovo življenje, napisal Anton Slodnjak, Ljubljana, Mladinska knjiga (1964) kot znanstvenik poklanja nikdar do konca dojemljivi življenjski in ustvarjalni skrivnosti velikega pesnika, je ta močnega opus o pisateljevu življenju in delu resnični kulturni dogodek. Čeprav je tekst že znan iz srbskohrvatskega prevoda beograjske založbe »Nolit« (biblioteka Porajna, 1962), mu dajejo novejšino nekatere avtorjeve predelave in dopolnitve ter mnogo skrbno zbranih in urejenih slik.

Obsežna dokumentacija, ki se v slovenski literarni zgodovini že desetletja in desetletja zbira ob imenu Franceta Prešerna, je še vedno in bo najbrž tudi ostala prešernova, da bi z gotovostjo dokončnega spoznanja ustvarila eno samo skladno podobo pesnika: vedno se bo misel o njegovi človeški poti in o njegovih ustvarjalnih pobudah, namenih in ciljih spreminjala ob različnih duhovnih nagajenjih časa, ki bo sprejel pesnikovo izročilo.

Zato je napor, s katerim se poskuša znanstvenik dokopati do največje možne objektivnosti, tem večji in tem vrednejši, ker se zaveda svoje krhke poti po stopinjah redkih bolj ali manj točnih izpovedi sodobnikov, redke korendence in spominov ter najpomembnejšega in najaventičnejšega dokumenta, njegove umetniške izpovedi.

Na osnovi teh prvin se v konceptu Slodnjakovega znanstvenega dela postopoma izgrajujejo pesnikova podoba, njegovo poreklo, slutnje o njegovi mladosti in podatki o šolanju. Sproščeneja fan-

stivo poglavni predmet in motiv vsega pesnikovega navdha. Bo to držalo?

Ko sem v sebi začutil nagajenje za pesniško izpovedovanje svojih doživljajev, sem hkrati nosil v sebi vročo željo obsoditi vse tisto, kar sem spoznal kot krivično za usodo mojega rodu. Hotel sem, da bi moja beseda bila spodbuda našim ljudem. Predvsem pa je v dobi mojega šolanja napravila name najgloblji in neizbrisani vtis tragična usoda beneških Slovencev. Tudi to je pustilo sledove v mojem delu.

Kasneje sem začutil tudi vso širino kozmopolitizma, ko sem na univerzi v Benetkah, kjer sem študiral slavistiko in evropsko književnost, spoznal dosti ljudi. Tam so bili študentje iz Italije, iz Amerike, iz raznih dežel Azije. Sprejemali so me v družbo kot Slovence in tudi sem se enakopravnega z njimi. Pri bližal sem jim lepote naše poezije, ko sem jim prevajal in recitali Kosovele in druge naše pesnike.

Kaj bi povedali o svojih vzorih in vplivih na vaše pesniške stvaritve?

Vsekakor je navezanost na svojo zemljo tisto osnovno, kar hočem izraziti v verzih.

Filibert Benedetić

Okoliščine in pogoji življenja manjšine in prebivanje na tem evropskem razpotju nas je napravilo hkrati zelo temkodušne za vse, kar prihaja k nam z zahoda. Vendar je naša tesnoba drugačna, kot pa jo izražajo moderni pesniki na Zahodu. Njihova tesnoba je brezizgledna, individualistična, jokajo zaradi samih sebe in v sebi. Naša tesnoba pa je rojena protest proti krivici stvarnosti okoli nas in nje- n izhodišče je ljubezen do domače zemlje.

In kaj bi povedali o svoji prvi pesniški zbirki, ki bo v kratkem izšla?

Menim, da vse pove o njej motto, ki sem ga dal zbirki: Kadar si na robu svoje pojave sam

s pomolom odet v oblake hrepenenja in pljuska vate sivo morje pepel

ne išči družbe: boš videl češnje bore skalo ki ti bodo peli beli ritual. Kdo ve zgodbo mojega človeka

med temi gmajnami in brdi?

Filibert Benedetić je želel, da njegova prva zbirka izide v Trstu. Izšla jo bo založba Tržaškega tiska.

DRAGO KOSMRLJ

Ob smrti Srečka Koporca

S Srečkem Koporcem lega v grob samosvoja, umetniško polnopravna, a močno samostojna skladateljska osebnost. Kljub temu, da njegov skladateljski opus ni majhen, saj navaja poleg številnih krajših kompozicij tudi več obsežnejših simfoničnih in vokalno-instrumentalnih del, ki pričajo v velikem skladateljevem znanju, pa tudi o umetniški intuiciji, je njegova glasba v javnosti komaj poznana, saj so ga celo nekateri glasbeni strokovnjaki pozabili skoraj le po imenu.

Srečko Koporci je začel svojo skladateljsko pot v tistih vzhodnih dežah, po prvi svetovni vojni, ki sta jim na glasbenoustanovljenem področju dajala svojevredsten pečat zlasti Marij Kogoj in nato Slavko Osterc. Prav v Mariju Kogoju je našel Srečko Koporci prvega učitelja in mentorja v kompoziciji, kar je odločno začrtalo njegovo nadaljnjo ustvarjalno rast v smeri glasbenega ekspresionizma. Svoje glasbeno znanje je nato izpopolnil še na Dunaju, kjer je prišel v stik s Schönbergovim krogom, in končno v Pragi. Iz časa študija pri Kogoyu izhaja zbirka treh mešanih zborov, ki je izšla nekaj let po prvi svetovni vojni. V tridesetih letih je deloval kot glasbeni pedagog na gimnaziji in kot zborovodja, objavil nekaj krajših skladb o »Novi muziki« in v Prelovcih »Zbora«, nato pa se skoraj posvečeval umetniški javnosti.

Dolga leta se je prebujal z osebnim glasbenim povikom, ob tem pa neustrašno polnil svoj skladateljski predal vedno z novimi deli ter pisal tehtne članke in razprave s področja glasbene teorije in posebej o vprašanjih skladateljske tehnike.

Šele pred nekaj desetletji leti je skladatelj prelčil svoj dolgoletni molk, čeprav nikdar ni povsem zašel. Zaposlil se je najprej na glasbeni šoli, nato na srednji muzikotekstični šoli, kjer je ostal vse do smrti, v tisku pa je izšlo več njegovih krajših solističnih in zborovskih skladb, medtem ko njegova večja orkestralna, komorna in vokalno-instrumentalna dela se vedno leže na dnu njegove skladateljske mizice.

Delo med bodočimi muzikotekstičnimi pa je spodbudilo, da je napisal vrsto drobnih pesmi za otroke, ki se je v njih presenetljivo približal otroškemu svetu. Tu se je odmaknil od zapletenih ekspresionističnih tonskih sklopov in spregovoril v preprosti, preprosti, a vendar nesvakdanji glasbeni govorici. V teh drobnihtonskih utrinjkih šele smo lahko zasledili, da se za sicer navidez nedostopnim skladateljevim obrazom skriva iskreno čuteče srce pravega umetnika.

Koporceva roka je omahnila, preden je uspel izpovedovati vse, kar je bilo v njem, za njim pa ostaja obsežen skladateljski opus, ki nas tvečuje, da ga vsaj v prihodnosti bolj spoznamo.

PAYLE KALAN

Med knjigami

Anton Slodnjak: Prešeren

Kot avtor v predgovoru za slovensko izdajo Prešernove podarja vodilno misel, »pomaga bralcem h globljemu razumevanju in čistejšemu uživanju Poezije«, tako se njegovo hotele izpolnijo prav v njegovih živih neposrednostih oblikovanja celotne pesnikove osebnosti, v jasni predstavi njegovega lika, ko z entuziazmom očivilja včasih le domnevno gesto in vzgibe Prešernovega življenja in pesniškega ustvarjanja.

Glede na znanstveno gradivo, ki ga avtor uporablja in v opombah navaja, glede na poglobljenost in dejni analiz posameznih umetnin (Krat pri Savici, Neiztrohnjeno srce, Pevcu) ter glede na teoretično natančnost pri obravnavanju metrične strukture Prešernovega verza publikacija vsekakor daje presneti namen založbe, ki je s to knjigo želela posredovati Prešernovo besedo širokemu krogu bralcev. Prešernovo življenje je postalo v tej obliki obširna monografija, čeprav avtor svojega dela o Prešernu še ne smatra za zaključeno in išče še nove razlage in možnosti za osvetlitev nejasnih mest, čeprav hkrati priznava, da skrivnostni resnične umetnine ni mogoče do konca razjasniti in da je v tem pravzaprav njena sreča — njena moč nad časom.

Za izdajo Prešernovih pesniških, pisem in življenjepisa ni brez pomena nova tehnični postopek pri tiskanju, ki ga založba Mladinska knjiga uvaja prav s pričujočo publikacijo. Silkovno gradivo in tekst sta namreč v celoti natisnjena na offset: fotografirani stavek (pri stavljaju se črka ne uliva, ampak se po mehaniziranim postopku fotografira in s tem ponovno nastavlja postopek za ponatis).

HELGA GLUSČO

Zakaj tako?

Radi bi slišali mnenje strokovnjakov

Na zboru volivcev v Kidričevu so razpravljali o urbanističnem programu in dali predlogu vrsto pripomb. Menili so, da bi radi slišali mnenje strokovnjakov o nekaterih urbanističnih problemih, ki zadevajo njihovo naselje. Ugotovili so, da urbanistični program enostransko obravnava industrijsko naselje Kidričev. Volivci nikakor ne morejo sprejeti nedokumentiranih mnenj posameznih strokovnjakov, kar so leta v zvezi z urbanističnimi rešitvami naselja Kidričeva večkrat nasprotujoča.

Strokovnjaki navajajo kot poglavitni vzrok omejitve gradnje, tudi individualne, proti naselju Njiverce, da je vpliv strupenih plinov tovarne tolikšen, da je škodljiv za zdravje prebivalstva. Zaradi tega je tovarna glinica in aluminija v Kidričevu že začela graditi stanovanjske bloke v Ptuj. Sklenila je, da bo postopoma opustila tudi stanovanjsko naselje II, ker je v izredno slabem stanju. Zaradi pomanjkanja denarja tega doslej še niso mogli uresničiti. Na zboru so se postavili na stališče: če je temu tako, ni prav, da so sedanjim prebivalcem Kidričevega zaposlovanja takim nevarnostim, in upravičeno zahtevajo zavarovanje svojega zdravja s preselitvijo tence nevarnega območja.

Slišali smo tudi pripombe na račun urbanistov, ki so kljub taki nevarnosti dovolili gradnjo 20 stanovanj za delavce podjetja Elektroindustrija in splošno montažo Maribor. Prav tako volivci niso mogli razumeti, zakaj so urbanisti v zadnjih letih dovoljevali gradnjo in razširitev obrata kmetijskega kombinata, kar je v nasprotju s trditvami o škodljivosti plinov na tem območju. Zbor volivcev je izpolnil posebno komisijo in jo pooblastil, naj obema zboroma občinske skupščine PTUJ posreduje stališča in mnenja na zboru volivcev.

Komisija je stališča še posredovala občinski skupščini. Med drugim je ugotovila, da so političnemu aktivu in vodstvom vseh organizacij Kidričevega še letos 24. februarja zagotovili, da bodo individualno gradnjo proti Njivercem dovolili. Takrat so tudi povedali, da bi to pomenilo pomemben korak na tem območju za prebivalce Kidričevega, ki so zaposleni v tovarni aluminija in glinice, kmetijskem kombinatu, EM Maribor in v drugih službah.

V zadnjem času smo slišali precej težav, da je okolica tovarne v Kidričevu ogrožena zaradi strupenih plinov, ki vplivajo na rastlinstvo in v daljšem obdobju tudi na zdravje ljudi in živali. Volivci želijo, da jim natečijo strokovnjaki čistega vina. Za to so zahtevali, naj pridejo urbanistični in drugi strokovnjaki mednje in se ob tej priložnosti pogovorijo o vseh problematičnih zadevah. Tudi občinska skupščina PTUJ je na zadnji seji sklenila, da bodo urbanisti kljub sprejemu urbanističnega programa še podrobneje razpravljali o industrijskem naselju Kidričeva. M. KOS

Različna dela opravljajo

Zaposlovanje invalidov v ravenski železnici

V železnici Ravne na Koroškem posvečajo posebno pozornost rehabilitaciji in zaposlovanju invalidnih oseb. V podjetju je zaposlenih 5,1 odstotka invalidnih oseb, ki opravljajo najrazličnejša dela. Nadomestilo zaradi nižjega osebnega dohodka na novem delovnem mestu prejema 53 delovnih invalidov. Železnica je usposobila tudi dve invalidni slepi osebi od otroških let, ki uspešno opravljata svoje delo kot telefonista.

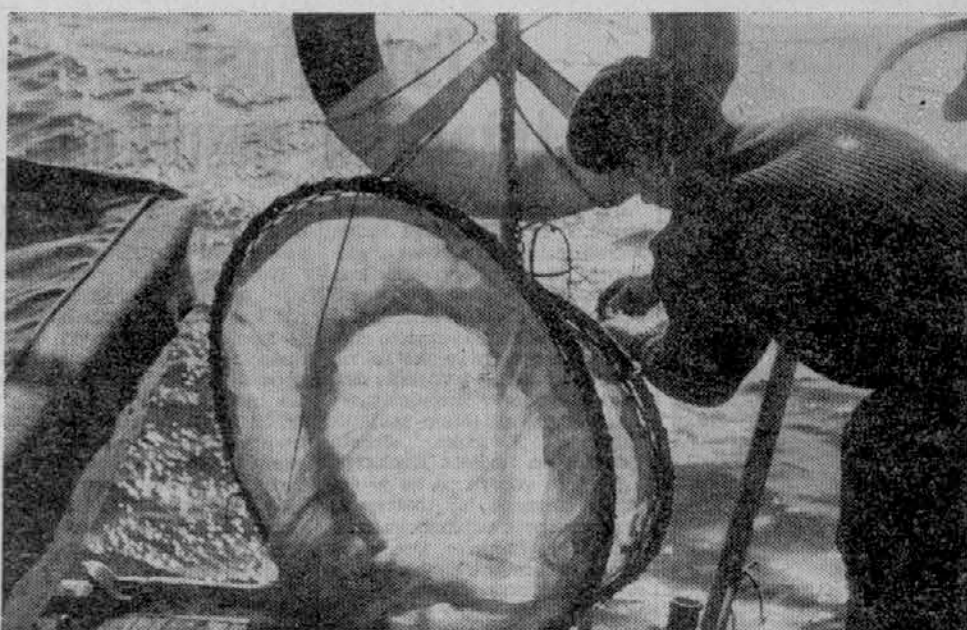
Organi delavskega samoupravljanja so imenovali posebno komisijo, ki skrbi za zaposlovanje delovnih invalidov. Ta organ delavskega samoupravljanja ugotavlja in določa ustreznost delovnega mesta znotraj podjetja skupaj s tehničnim vodstvom obrata in obratnim zdravnikom.

V nekaterih obratih železnice se branjajo invalidi in želijo zaposliti le zdrave in močne ljudi. Najmanj težav imajo z obratom mehanične delavnice. V tem obratu imajo sorazmerno veliko težav z zavarovalci, čeprav je na voljo več ustreznih delovnih mest in vsestransko razumevanje obratovodstva. Tako je na primer invalidska komisija ocenila kvalificiranega delavca s tretjo kategorijo invalidnosti. Zagotovili so mu ustrezno delovno mesto strugarja na drugi lažji stružnici, ki ustreza kategorizaciji starega delovnega mesta, njegovi stopnji strokovnosti in preostali dela zmožnosti. Zavarovalec pa se ne strinja z novim delovnim mestom in zahteva drugo delo na najraje v skupini umskih delavcev z namenom, da bi se izognil fizičnemu delu.

Imamo tudi primere, da zavarovalec noče sprejeti drugega ustreznega dela, čeprav mu po ugotovitvah invalidske komisije v Mariboru popolnoma ustreza. Ugotovili so tudi primere, ko zavarovalec v prostem času opravlja delo hišnika in vsa ostala fizična dela, v letnem času pa dela fizično pri gradnji individualnih stanovanjskih hiš in drugod. V železnici pa ne more opravljati dela na določenem delovnem mestu, ker se zdravstveno slabo počuti, ker ne sme dvigati bremen in se pripogibati.

Za zmanjšanje odstotka poklicne boleznij v čistilnici se bodo morali posluževati sistematičnih pregledov in po nekaj letih premeščati delavce s tega obrata v druge. Za urejanje rehabilitacije in zaposlovanja invalidov bo treba izpolniti tudi ustrezno strokovno službo, ki se v podjetju ukvarja s to problematiko. V železnici Ravne so imeli pri 1300 zaposlenih v kadroviski službi 9 oseb, medtem ko je sedaj pri staležu več kot 3000 ljudi zaposlenih samo pet oseb na tem delu.

AN

VZORCE VODE IN PLANKTONA jemljejo vsakokrat zelo natančno. Planktonsko mrežo in posebno napravo za jemanje vzorcev vode mečejo v vodo vedno s krme »Argonavta«, ladje centra za podvodno raziskovanje. Foto: Zvone Kralj

Prve črte ribiškega atlasa Slovensko ribiško ladjeve naj bi nalovilo dovolj rib

PIRAN, 22. marca — Znano je, da je severni del Jadrana od naravnega podmorskega praga na črti Lošinj — Rimini pa vse do tržaškega zaliva enakomerno plitev, saj tu globina nikjer ne preseže 40 m. Zaradi tega in zaradi sladkovodnih virov hranilnih snovi je ta del morja veliko bolj poln različnih morskih organizmov kot južnejši del. In vendar je ulov rib tu nezanesljiv, cela slovenska ribiška flota jih kljub naporom ulovi še vedno tako malo, da jih je treba uvažati. Vsako leto uvozimo 3.000 ton rib, ki jih potrebuje večina predelovalna industrija. Tak uvoz pa velja kar 1,6 milijona dolarjev na leto.

Zaradi tako velikega uvoza in neraziskanih pogojev za ribolov je center za podvodna raziskovanja SRS skupaj z biološkim inštitutom v Rovinju in slovensko ribiško floto začel izvajati obširen raziskovalni program, katerega cilj je izdelava ribiškega atlasa, ki bo natančno pokazal, kje je v različnih letnih časih največ rib, ki so gospodarsko pomembne.

Letos teče že drugo leto raziskovalnega dela. Večino je prevzel na svoja ramena center za podvodna raziskovanja, ki je opravil že na stotine meritev. Ker ima raziskovanje izrazito znano ime, financira sklad Borisa Kidričevega, drugo polovico raziskav pa bodo financirale obalne občine skupaj z Delamarisom. Občine in Delamaris bodo plačale za raziskave 9 milijonov din, kar pa je še vedno veliko manj kot 1,6 milijona dolarjev na leto, kolikor odštejejo za uvoz rib.

Center za podvodna raziskovanja SRS se je na to delo temeljito pripravil. Vsek mesec izpušča iz piranskega pristanišča majhna raziskovalna ladja »Argonavt«, na kateri biologi in drugi delavci centra po teden in več dni križarijo po vseh 24 tisoč kvadratnih kilometrov severnega Jadrana in zbirajo natančne podatke.

Na severnem Jadranu so izbrali precejšnje število črt, ki jih obiščejo vsaj enkrat na mesec. Na natančno določenih mestih merijo fizične, kemične, biokemične in biološke lastnosti morja. Na vsaki »postaji« merijo več kot tri ure, saj je treba ugotoviti smer in jakost morskih tokov, temperaturo vode, količino absorbirane svetlobe, kislost vode, barvo morja, slanost, kisik, ogljikov dioksid, silicijev dioksid, količino fosfatov, nitratov, nitritov, amonijaka, količino organskega dušika, celotno število bakterij, količine fitoplanktona, zooplanktona, vrste in število ribjih iker in ličink itd.

V centru se je nabralo že na tisoče in tisoče podatkov, iz katerih je že moč delno sklepati na končni rezultat. Če pri dosedanjem delu pa so se pokazale tudi nekatere značilnosti oziroma zakonitosti. Tako so na primer strokovnjaki zavarovali v nasprotju z običnimi oceanološkimi zakonitostmi opazili, da prihaja v severnem Jadranu zaradi plitvosti ne samo do zimke, marveč tudi do poletne zimke.

Raziskave so nadalje pokazale, da prihaja prihod južne jadranske in mediteranske vode občasno tudi prihod odprga morja, ki ob prihodu v pregreto severno Jadransko morje množično odmirata. To povzroča sproščanje velike količine fosfatov, ki so osnovna hranila za rast rib. Vse to kaže, da je rib dovolj, vendar pa do sedaj nihče ni vedel natančno, kje so. Prav ribiški atlas, ki ga bodo delali še najmanj dve leti, pa bo ribiški floti natančno napotilo, kje in ob kakšnem času naj lovijo določene vrste rib. S tem bo dokončno prenehal lov na srečo. Naposled bo tudi slovenska flota prešla na natančnejši in zanesljivejši način ribolova.

J. VETROVEC

Naš razgovor

O čem govorijo občani v Studencih Odgovarja podpredsednik krajevne skupnosti tovariš Bruno Selan

Krajevna skupnost Studenci v Mariboru je razvila v zadnjem letu živahno dejavnost na različnih področjih dela. Zato smo njenemu podpredsedniku BRUNU SELANU postavili nekaj vprašanj, ki zadevajo problematiko Studencov.

— Kaj lahko poveste o najbolj perečih problemih terena?

— Zadnji zbor volivcev v Studencih so opozorili na slabo urejenost in vzdrževanje cest. Mnogo občanov črpa vodo še vedno iz studencov, ki so zdravstveno oporečni. Občani so se zanimali tudi za urbanistične probleme. Doslej so urbanisti izdelali rešitve le za območje Šarhovega kareja. Ljudje so grajali delstvo, da sta izpadli iz občinskega načrta za leto 1965 gradnja telovadnice za obe šoli in ureditev šolske ulice, o kateri govorijo občani že več let zapovrstjo. Čeprav so v tej ulici obrati štirih močnih podjetij, so leta gluha za upravičene zahteve občanov. Prav ta podjetja pa s svojimi težkimi vozili to ulico najbolj pogosto uporabljajo in jo uničujejo.

— Kakšne so možnosti za

društveno udeleževanje občanov?

— Možnosti za društveno udeleževanje občanov so se povečale zlasti po ureditvi doma družbenopolitičnih organizacij v nekdanjem internatu železničarske industrijske šole v Obrežni ulici št. 1 v Studencih.

— Kako ste uredili ta dom?

— V domu so dobili svoje prostore krajevna skupnost, krajevni odbor SZDL, RK, DPM, ZB in invalidi in nekatere druge organizacije. Ta bormiki so dobili svoje prostore in so poživili svoje dejavnosti. V domu dela tudi šolski oddelki varstvene ustanove, v katerem je približno 60 otrok. Uredili smo tudi klubski prostor ter ga odprli s televizorjem, šahovskimi garniturami in fotelji. Svoje prostore v domu imata tudi zveza gluhih, ki ima ločen klubski prostor za svoje

73 milijonov za pečen krompir

V mirenski Gredi nameravajo podeseteriti dosedanje proizvodnje

TREBNJE, 22. marca. — Pečeni krompir, ki so mu izdelovalci nadeli zveneče ime »potato — chips«, gre iz dneva v dan bolj v promet. Ne samo na domačem trgu, tudi v tujini se za pečeni krompir iz Mirne zmeraj bolj in bolj zanimajo. Če so bili nekateri v začetku skeptični, ko niso vedeli, kaj bi s sušilnico za sadje, se je sedaj pokazalo, da je bila odločitev, da bi nameravali sadja, ki ga v okolici Mirne ni dovolj za sušenje, peki krompir, umestna. V Mirni je namreč vsako leto dovolj krompirja, saj ga pridelajo približno 500 tonov več, kolikor ga lahko prodajo.

Letos je 26 zaposlenih v mirenskem obratu kmetijske zadruge »Greda« spraznilo že za 73 milijonov dinarjev krompirja. Vendar v Mirni s tem niso več zadovoljni.

Ze majhne raziskave tujeja tržišča so namreč pokazale, da bi lahko pečeni krompir z lahkoto prodajali tudi na mnogih inozemskih tržiščih. Vendar za zdaj to ni uresničljivo, saj so kapacitete mirenskega obrata premajhne; vse preveč je ročne dela. Proizvodnja pečenega krompirja je počasna in ni moč nikoli na hitro sprazniti velikih količin, ki bi jih naročali ino-

zemski kupci. Zato se pri Gredi zmeraj bolj navedušejo za strojno opremo. Radi bi kupili celo proizvodno linijo, ki bi bila avtomatizirana. S stroji bi lahko vsako uro spraznili približno 400 kilogramov krompirja. Prostorov ne bi bilo treba graditi na novo. Le sedanje bi morali preurediti. To bi veljalo 9 milijonov din. In odkod stroji? V Mirni pravijo:

»Seveda, iz inozemstva. Toda brez deviz! Moderne stroje in še pakirne stroje bi lahko dobili iz inozemstva na osnovi kompenzacije. Mi njim pečeni krompir, oni nam stroje.«

Vrednost strojne proizvodnje bi bila po sedanjih računih približno desetkrat večja, če bi delali le v eni izmenj. Računali so, da bi narasla vrednost praznega krompirja od sedanjih 73.000.000 din na 768.000.000 din. Z modernim pakiranjem — sedaj imajo vrečke pripravljene že v naprej, posledaj bi uporabljal cenejšo obliko, poliskane folije — bi se kilogram praznega krompirja pocenil. To je tudi eden izmed pogojev, da bi lahko »Greda« krompir izvažala. Menijo, da bi stal z modernimi stroji pečen krompir, ki bi ga tudi zadržali moderni stroji, namesto dosedanjih 1.500 dinarjev za kilogram le 1.100 dinarjev. Seveda, če bodo cene vseh stvari, ki jih pri peki krompirja potrebujejo, ostale take, kot so.

V Mirni imajo torej natančen račun. V najkrajšem času bodo pripravili kreditni zahtevek in skušali čimprej prazniti na novo in s tem zaslužiti tudi devize.

J. V.

Brežice: prispevki iz dohodkov zaposlenih

Tudi delovne organizacije naj bi prispevale za gradnjo šol

Brežiški zbor delovnih skupnosti bo imel razgovore s predstavniki delovnih organizacij. Oba zbora občinske skupščine sta na seji 18. marca sprejela odlok o davkih in prispevkih občanov, o katerem so razpravljali že na eni izmed prejšnjih sej in na zborih volivcev, ki so k temu dali nekaj pripomb. Te so upoštevali pri dokončnem sprejemu.

Odlok predpisuje prispevek iz osebnega dohodka zaposlenih v višini 17,5 odstotka, davke na dohodek iz kmetijstva pa po stopnji 22 odstotkov v prvem proizvodnem okolišju, 17 odstotkov v drugem in 11 odstotkov v tretjem proizvodnem okolišju. Določa pa tudi posebne davčne olajšave borcem-kmetovalcem, ki jim je kmetijstvo poglavitni vir dohodka.

V brežiški občini se ni odločili za višji prispevek iz osebnega dohodka zaposlenih, kot v nekaterih drugih občinah, čeprav s predvidenimi proračun-

skimi dohodki ne bodo kriti vsi proračunski izdatki. Računajo, da bodo delovne organizacije razumele skupne potrebe občine in prispevale nekaj sredstev predvsem za potrebe osnovnega šolstva. Prihodnje dni bo imel zbor delovnih skupnosti občinske skupščine razgovore s predstavniki samoupravnih delovnih organizacij o tem predlogu oziroma o prostovoljnem prispevku za izpolnjevanje konkretnih nalog občine. Po tem predlogu naj bi delovne organizacije prispevale v sklad za šolske investicije pol odstotka od

osebnega dohodka. Pri tem ni brez pomena vrednoti omeniti, da v mnogih podeželskih volilnih enotah volivci sprejemajo odloke o krajevnem samoprprispevku. P.R.

V nekaj vrstah

NOVO MLADINSKO GLASILO — MARIBOR — Občinski komite ZM Maribor-Center je izdal prvo številko literarno-informativnega glasila MM 1964 (Mladina Maribor). Nekaj uvodnih misli ob izidu prve številke je zapisal Mirko Cepič. Objavljena je vrsta prispevkov o delu drugih mladinskih aktivov, o analizi dijaških domov, nekaj pesmi in nekaj drugih prispevkov. O.

20 NAGRAD ZA POL MILIJONA DINARJEV — MARIBOR — Komunalna banka bo izdala 20 nagrad v vrednosti pol milijona dinarjev med tiste vlagatelje, ki bodo do 31. marca letos vložili na hranilno knjižico KB Maribor ali njenih podružnic. Mestne hranilnice Maribor, Lenart, Gornja Radgona in Ormož najmanj 50.000 dinarjev in svojo vlogo vezali na odpovedni rok nad 12 mesecev.

TEČAJI PRVE POMOČI ZA PROIZVADALCE — MURSKA SOBOTA — Občinski odbor Rdečega križa v Murski Soboti je v sodelovanju s civilno zaščito in zdravstvenim domom organiziral več tečajev prve pomoči, ki jih obiskujejo številni delavci soboških podjetij. Med tečajniki prevladujejo mlajše ženske. S temi tečaji, ki obsegajo dokaj obsežno gradivo praktičnega in teoretičnega usposabljanja kandidatov za nujne prve pomoči, bodo v podjetjih in v vsakih petdeset proizvajalcev dobili eno moč, večjo v ravnanju z ranjenci. —b

JUBILEJNA BROŠURA GOSPODARSKEGA RAZVOJA — LENDAVA — V program obsežnega praznovanja 20. obletnice osvoboditve so v Lendavi vključili tudi izdajo zagnane publikacije s podrobnim pregledom gospodarskega in družbenega razvoja občine v povojnih letih. Koordinacijski odbor priveditve je že imenoval komisije, ki bodo obravnavale posamezne področja in gospodarske panoge, sredstva za izdajo publikacije pa bodo prispevale gospodarske organizacije. —o

Brežice dobile avtomatsko telefonsko centralo

BREŽICE, 22. marca — V prisotnosti predstavnikov občine, podjetja PTT in delovnih organizacij brežiške občine je direktor novomeškega podjetja PTT Dragica Rome izročila danes obratovanju 300-številčno avtomatsko telefonsko centralo. Tako imajo sedaj vsa občinska središča na Dolenjskem in spodnjem Posavju avtomatsko telefonske naprave. Dograditev ATC v Brežicah sodi v program razvoja PTT služb na območju novomeškega PTT podjetja. Ko bo v kratkem dograjen še 12-kanalski kabel med Krškimi in Novim mestom, bodo vse tri spodnje posavske avtomatske centrale povezane z ostalimi kraji na Dolenjskem, pozneje pa tudi s ostalimi kraji v državi.

Hkrati so v Brežicah danes odprli tudi preurejene prostore pošte, v kateri bo delo kolektivni brežiške pošte močno olajšano.

Se so problemi v obrti

Neinformiranost v murskosoboški občini

Kljub novim predpisom, ki zagotavljajo obrtnikom ugodnejši položaj, v soboški občini ta gospodarska dejavnost še vedno nazaduje. Število obrtnih delavcev se je v minulih štirih letih zmanjšalo od 687 na 617. Čeprav je v tem letu zaprosilo za obrtna dovoljenja že 28 ljudi, ugotavljajo, da je opremljenost novih obrtnih delavcev zasebnimi sredstvi skrajno primitivna in da se le del zaposlenih v obrti lahko uspešno vključuje v gospodarstvo.

To je tudi eden izmed razlogov, da se je delež obrti v narodnem dohodku občine Sobotna zmanjšal od blizu 9 odstotkov v letu 1954 na 6 odstotkov lani.

Stanje za take razmere v obrtništvu, kjer se vedno prevladuje zasebni sektor, pripisujejo neinformiranosti občanov o ugodnejših pogojih v obrti in ne nazadnje slabim kreditnim pogojem. Znano je, da zasebni obrtniki ne morejo najemati investicijskih posojil za modernizacijo svojih delavnic. V pogojih tako razdrobljene in zaostale obrtniškega zato prihaja čedalje bolj do izraza slaba akumulativnost zasebnih obrti.

Na zadnji seji občinske skupščine v Murski Soboti so ob obrtniki upravičeno posvetili problemom obrtniškega daljšega razpravljanja kreditnega zavora v republiknem merilu, kar obeta tako rešitev ed-

no možno pot iz sedanje zagate. Ta zavod, ki naj bi črpal sredstva iz same obrti, bi vsekakor lahko organizirano in načrtno delil kredite obrtnikom, predvsem za take panoge, kjer je nazadovanje najbolj očitno. V soboški občini na primer ugotavljajo, da je najhujša vrzel v obrtnih panogah za predelovanje kovin in nekovi- n ter lesa, problematično pa je tudi nazadovanje obrtnih strok za izdelovanje tekstilnih izdelkov in izdelkov iz usnja.

Take razmere v obrtništvu so v soboški občini tudi poglavitni vzrok, da se je razbohotilo šušmarstvo do take meje, ki nikakor več ne dopušča strpljivosti inšpekcijskih organov. Občinska skupščina je zato pozvala k sodelovanju tudi občane, naj bi sodelovali pri zatiranju tega škodljivega pojava, ki postavlja obrtnišvo in njegovo strokovno raven v še težavnejši položaj. B. B.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

ELEKTROINDUSTRIJI IN SPLOŠNI MONTAŽI MARIBOR

razpisuje prosta delovna mesta in vabi k sodelovanju

V SEKTORJU SPLOŠNE MONTAŽE:

- VKV in KV električarje
- VKV in KV elektro in plamenske varilce
- VKV in KV ključavničarje
- PKV električarje
- VKV in KV mehanika
- VKV in KV mehanika
- za popravila pnevmatskega orodja
- za popravila hidravličnih naprav

- transportne delavce za montaža dela na terenu in v obratu

Studenti

V OBRATU TRANSPORT:

- šoferja-mehanika D ali C kategorije

z nekaj leti prakse za delo na terenu

V SEKTORJU PRIPRAVE SERIJSKE PROIZVODNJE:

- KV ključavničarje

V SERVISU INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE:

- VK ključavničarja

- KV električarje

- PKV ključavničarja

V OBRATU TOBI — BISTRICA:

- KV ključavničarje

- KV električarje

- KV strugarje

- NKV delavce

Interesente vabimo, da se zgledajo osebno ali po pošti po pisarne ponudbe na naslov: ELEKTROINDUSTRIJA IN SPLOŠNA MONTAŽA — MARIBOR, Gosposvetska cesta 86. 2475

ELEKTROPODJETJE „ELLUX“

LJUBLJANA — MOSTE. PARTIZANSKA 27

VABI K SODELOVANJU

VEČ NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV za delo v montaži

PONUDBE POSLJITE UPRAVI PODJETJA.

2479

ZDRUŽENE PAPIRNICE LJUBLJANA

poslovna enota »PAPIRNICA VEVEČ«, p. Ljubljana-Polje

želi sprejeti nove sodelavce:

— ZA POČITNIŠKI DOM NOVIGRAD — ISTRA:

upravnik

(šofer — amater)

kuharico

dve pomočnici kuharice

prodajalca za bife

— ZA POČITNIŠKI DOM ROVTARICA

NA JELOVICI:

kuharico

pomočnico kuharice

— ZA DELAVSKO-USLUZBENSKO RESTAVRACIJO VEVEČ:

dve blagajničarki

(stalna zaposlitev)

Sezona v počitniških domovih bo predvidoma od 1. 6. do 15. 9. 1965.

Pisemne ponudbe naj kandidati pošljejo na naslov: Zdržene papirnice Ljubljana - Vevče, p. Ljubljana. Folie ali pa naj se osebno zgledajo v kadroviskem oddelku Vevče.

Osebnih dohodkov in ostali pogoji ugodni. Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 2487

NA FARMI ZA 50.000 BEKONOV — Na veliki farmi bekonov v Turnišču pri Ptuj, ki bo letos dograjena, so te dni dela spet oživela v polnem razmahu, čeprav so delali tudi vso zimo. Na farmi, ki jo gradi podjetje »Gradiš«, bo treba dograditi še 7 pitališč, dokončajo pa tudi 7 porodnišnic za plemenske svinje, medtem ko upravno poslopje in kotlarna čakata le še na ureditvi fasade. Ko bodo vsi objekti dograjeni, pridejo na vrsto še ceste znotraj farme in ograja, nato pa bodo ta veliki kmetijski objekt odprli. Foto: Igor Prešern

TRENING ZA DIRKE — Sobotni trening go-cartov za medrepubliškij dvoboj Slavonskog venija : Hrvatska. Foto: S. Burić

Našli so trupla treh rudarjev

še tren rudarjev, zruv nes
če, ki se je pripetila 10.
nuarja. Našli so jih bl
kraja, kjer je nastala eksp
zija plina. Po ves'eh iz sek
tariata za notranje zad
Kraljeva še niso ugot
imen teh treh rudarjev

INTEREXPORT
Predstavništvo
LJUBLJANA
Titova 25

razpisuje
prosta delovna mesta:

prosta delovna mesta:

INO-KORRESPONDENTKI
za angleški in nemški
zik vzporedno z znanjem
srbohrvaške in slovenske
korespondence

KORRESPONDENTKE
za srbohrvaški in sloven-
ski jezik z znanjem ste-
nografije.

Pismene ponudbe z življen-
nim pismom in navedbo dosega
njihovi zaposlitev poslati
gornjemu naslovu. 2495

Obrotno pečarsko
podjetje
»OBLOGA«
Ljubljana-Polje 20

sprejme:

**MATERIALNEGA
KNJIGOVODJO**

Nastop takoj ali po dogo-
voru, osebni prejemniki po
pravilniku o delitvi OD.

2501

Telefon dežurnega
urednika: 20:64

na, Bacha, Osterca, Slaverskega, Kogoja in Pendereskega. Vstopnice dobite pri blagajni SF.

lete, vendar nadejno pa celodnevne avtobusne izlete na ZELENICO — V ceni izleta je vračunano tudi neomejeno število vožnji z ŽIGNICO. Prijava spre-

amer. barv. CS film NAJLEPSA
NA SVETU.
PARTIZAN;
špan.-arg. film ČRNA KRONI

MODERNO sobo oddam (tako). —
Ponudbe pod »Plačilo vnapreje«. 5170-6
ODSTOPIM vrstni red za zastavo

profesor,
župnijski upravitelj
pri Sv. Jakobu ob Savi

DRAGE POKOJNICE BO V SREDO, 24. MARCA 1965,
RI IZ ANDREJEVE MRLISKE VEŽICE NA ŽALAH.

LJUBLJANA, 22. MARCA 1965

Vrtimo globus

CAPE KENNEDY — Ameriška uprava za vesolje je sporočila, da bo »Ranger-9«, ki so ga izstrelili v nedeljo proti večeru, padel na Luno samo 90 km severno od ognjeniškega kraterja »Alfonso«, ki o njem sodijo znanstveniki, da je zelo ugoden za pristank človeka. Vesoljski izstrelak »Ranger-9« bo prišel na Luno čez 15 minut, v torek ob 15. uri v 7 minut.

DUNAJ — Na progi Berlin — Dunaj bo vozil nov brzec s imenom »Sars-soud«.

NEW YORK — Proti Maršu izstreljena ameriška raketa »Mariner-4«, ki je preletela polovico dolge poti, je nehala pošiljati podatke o vesoljskem svetu.

MILANO — Italijanski geolog dr. Piergiorgio Ferrario s milanske univerze, je opozoril na pogreznost poročila Peda. Zlasti v padski deli se zemlja ponekod pogreznost za 20 do 30 cm na leto. Večina ravnine vzdolž kakih 650 km dolge reke Pad leži nižje od prečne gladine; pred statno po ravnino jo varujejo zaščitni nasipi.

WASHINGTON — Državno zavarovanje proti nevarnosti sta zahtevala za poslanec in politične politike G. Sheridan in D. Talley, potem ko so ju preleteli udeleženci nekega političnega zborovanja, ki sta ga vodila. Predstavniki dom je zavrnili njihov predlog, češ da »to spada k vsakdanjemu kruhu politikov«.

TOKIO — Po tokijskih ulicah vodi dostavljajo avto neke ovčičarje s temle napism v japonski in angleščini: »Prosim, vozite previdno, sicer bo naša prihodnja pošiljka veljala vam!«

NEW YORK — »Automat« je imenitna reč, je rekel Joseph McDowell, ravnanje največjega ameriškega kavarnejskega združenja. »Automat« delajo zanesljivo kot ljudje, ne pa je ne zmorejo: ne vedo, kaj je nasmeje. Zato je McDowell nastavljal v vseh kavarnejskih združenjih mlačna dekleta, katerih edina politična dolžnost je prijeten nasmeje vsakemu gostu posebej.

LONDON — O svojevrstni železničarski idili poročajo londonski listi. Na 15 km dolgi progi od Stratforda na Avon do Fenny Compton so ukinili potniški promet že pred 12 leti, kotvomega pa konec letosnjega februarja, vendar štirje železničarji se zdaj redno opravljajo dnevno in nočno službo. Njihove politične dolžnosti, kuhati čaj po osmihkrat dnevno, čitati časopise in knjige ter prejemati plačo, ki znaša 16 funtov tedensko. Železnika u-prava je odlično pozabila na štir čuvaje pri zapornicah ob železniški progi.

NEW YORK — Ob stroših približno milijon dolarjev so zgradili na 107. av-niti sredi Manhattan hotel, v katerega petih nižjih nadstropjih lahko parkira 130 avtomobilov, nad njimi pa je 130 sob za motorizirane go-ste.

SAN JUAN — Z mulatom poročena belka na Portoriku je rodila trojčke: eden je črn, drugi bel, tretji pa prav tako mulat kot oče.

LONDON — Svojevrsen svetovni rekord sta postala 17-letna londonska gimnazijca Keith Huxley in Ian Rivett: 18 ur sta se vozila s podzemeljsko železnico, obdelala 267 postaj in prepotovala 490 km, za vožnjo pa sta plačala vsak deset šilingov.

Dolga vožnja po Antarktiki

Posebno vozilo se bo vrnilo v Leningrad

LENINGRAD — Nekdo so bili polarni raziskovalci odvisni predvsem od pasje vprege, zdaj uporabljajo gosencarje in druga, večnemu ledu prilagojena prevozna sredstva.

Posebno vozilo, uporabno na kopnem, vodi in ledu, je premagalo na Antarktiki v 48 dneh skupno kakih 7000 km dolgo pot od Mirne do raziskovalne postaje Novolazarevskaja in nazaj. S tem vozilom, ki ima dieslov in električni motor, so prepeljali na antarktični postaji Molodežnaja in Novolazarevskaja nove imene strokovnjakov, ki bodo tam prezimili, ter vso potrebno opremo in pripomočke za znanstveno delo.

S sovjetskimi znanstveniki se je mudil v Novolazarevski-ki tudi ameriški mikrobiolog George Meyer, ki je prav tako vrnil v prezimovalsko Mirno.

To posebno vozilo se bo z izmenno znanstvenikov in tehničnih strokovnjakov vrnilo v Leningrad konec aprila ali pa v začetku maja.

Namakanje po starem

Pred 2000 leti je bil izraelski puščavni Negev zeleni kraj, ki je v njem uspevala razen sedajnega drevoja tudi zelenjava vseh vrst. Arheologi so ugotovili, da je bilo v Negevu takrat 100 mm padavin na leto, torej nič več kot zdaj. Nenavadno odkritje je spodbudilo izraelske znanstvenike, da so proučili starodavne namakalne metode, ki so omogočale izkoriščanje tudi najskromnejših potočkov. Stari namakalni sistem so obnovili v Avdatu, kjer so posadili žito in posadili drevje, kakršno je raslo na Srednjem vzhodu v prvih stoletjih naše dobe. Uspeh je bil presenetljiv: na puščavskih tleh Negeva so dosegli »nos, količinsko enak tistem, ki ga dobijo na najbolj namakani zemlji toplega pasu«.

Mesto brez žub

Zalost v New Orleansu: vse mesto ne premore niti ene žabe, ki bi škodila dovolj daleč, da bi mogla nastopiti na vsakotletni žabji tekmi v Angels Campu (Kalifornija). Tako je bil New Orleans brez predstavnic. »Žabe, kolikor jih imamo, so debele in so-ne, zato jemo njihove krake«, je odgovoril član magistrata, ki je prijavil, zakaj mesto ne sodeluje na žabji tekmi.

S POSEBNO ZNAMKO je sovjetska poštna uprava počastila polet vesoljske ladje »Voshod-2«. V svetlo modri barvi je natisnjena ladja na temno modrem ozadju, pred njo pa plava kozmonavt v vesoljski obleki pomarančne barve. Napis: Človek je prvi stopil iz ladje »Voshod-2« 18. marca 1965. — Na znamki za 10 kopejk ima kozmonavt v rokah filmsko kamero. Foto. AP

Avgust, dolg vsaj tri mesece

Francoski ukrepi s težnjo po smotrni razporeditvi dopustov

PARIZ — Na pogled se zdi čudno: v marcu razpravlja Francozi o avgustu. AH bo Pariz tudi v letošnjem poletju takšen kot že vrsto let, velemost praznih ulic, popravljenih in zastrih izloženih oken, obilice parkirnega prostora? Vlada je predložila javnosti načrt za smotno porazdelitev dopustov. Ne sme se več ponoviti tisto — pravijo — kar se je v minulih nekaj letih sprevrglo v pravcato gospodarsko in turistično katastrofo, ki je posledica dejstva, da hoče vsa Francija na letni dopust v oddih v začetku avgusta, ne prej in ne pozneje.

za prevzgojijo ljudi, kježi v Franciji je močno razširjen predsodek, da se sam po sebi uvršča v manj premožne

Manevri v praznih rovih

Zadnje dejanje privatne vojske pred sodiščem

CELOVEC — Tatatata, drdra strojnica na magnetofonskem traku, med strelji iz karabin in vrstijo odsekana povelja: »Naprej, v napad! Strojnicni ogenj z desne! Tanki spredaj! Pozor, letala! Sieg Heil! Sieg Heil! Med oglušujočim bojnim metezem stekajo in kljuje ranjenici: »Bojnikar...« Poslušalec ima vtis, ko da je sredi boja v obkolitvenem obroču. Strelj utihnejo, zadoni koronacijski cesarskih lovcev, vmes pa vojaško rezež glas: »Slušali ste delni prenos s naših rednih jesenskih manevrov.« Konec magnetofonskega posnetka.

Enajst mož se je lani igralo vojno v opuščenem rudniku na severnem Koroskem. Njihovi jesenski manevri so se prejšnji teden končali s popolnim porazom — na okrajnem sodišču. »Komandant manevrov, 41-letni tesar Johann Winkler iz Pöcksteina je bil zaradi zbiranja in skrivanja vojaškega orožja in obsojen na tri mesece zapora, njegovi zasebni vojski pa je sodišče odredilo denarne kazni od 1000 do 1500 šillingov.

Lansko pomlad so se možje zbrali v želi, da bi se kolikor je mogoče pristno spominjali svojih velikih dni. Pri gostilni v Meiseldingu je Winkler razdelil orožje, ki ga je skrival hranili v svoji hiši še iz vojnih let. Z baklami in neukano drgetajočih rokah se je »meiseldinski« privatna vojska tihotapno spizalila v rov opuščene rudnika srebra. Na ukaz so možje iz vseh čevljev streljali v nedolžne rudniške stene, Winkler pa je komandiral.

Potem se je privatni voj-

ski utrnila misel, da bi se med takim manevrom vrtil magnetofonski trak. Takrat so vvojaški komandirali vsi vprek in stekali se posebno naturalistično. V splošno veselje so kasneje trak zavrteli v gostilni.

Povelja in stoki ranjenec so prišli na uho tudi policiji. Winkler je moral pod ključ, med preiskavo so našli na njegovem domu prave vojaške arzenale, povrh pa je magnetofonski trak, ki ga je sodišče upoštevalo kot dokazno gradivo. Zapiske na traku se je začel s Hitlerjevim govorom in z nemščino končno zmagovito »Heil«.

Beseda je nanesla tudi na žide, ki da so vsega krivi.

M. O.

Elektronski toplomer

Zavod za proizvodnjo geofizikalnih aparatov in opreme v Bakuju je izdelal prve zelo globoke vrtnice. Z njimi je mogoče meriti temperaturo do 1500 stopinj Celzija, in sicer tudi pod pritiskom 1500 atmosfer.

Evin poklic: dimnikar

Dunajski zgodba o dekletu in tradiciji družine

DUNAJ — Ves Dunaj jo pozna, odkar jo listi opisujejo kot »angela z naših streh«. Sedemnajst let ji je, dolgi črni lasje ji obrobajo blede obraz s temnimi očmi in ji segajo do ramen. Poklic: dimnikarica. Eva Zubrenić se udeležuje v poklicu, katerega delovno področje sega od sajsatih ognjišč in peči do dimnikov na strmih strehah.

Listi se zanimajo zanjo predvsem glede na dejstvo, da se našo dekle v tem načinu dela odloči za tako zahteven poklic, na tudi zavoljo tega, ker je v ozadju njene odločitve zaneseno romantična zgodba, ob kakršnih tudi še sodobne Dunajčanke utripa srce.

Eva je želela postati fotografski model in manekenka. Ze nekajkrat se je uspešno postavila pred kamero, tudi kot manekenka v popoldanski ali večerni obleki ni v zadregi. »Uveljavila se bo«, je rekel strokovnjak o njeni sposobnosti.

Naneslo je drugače. Umrl je oče Franz Zubrenić, znan dimnikarski mojster. Misli je bilo treba na stoletno tradicijo. Davno nekoč so se Zubrenići priselili na Dunaj s Hrvaškega, vsi očete in sinovi so bili dimnikarji.

B. T.

JOHN DICKSON CARR

Stolp na Škotskem

22. nadaljevanje

V glasu pravnega agenta je prvič zavnela osebnost prizadelost.

»Colin Campbell, že dvainštideset let nudim pomoč šli družini...«

»Ha, ha, ha!«

»Colin Campbell...«

»Stojte! Stojte, pravim vam!« je vzkliknil Chapman, ki mu je bilo tako neprijetno, da se je kar prestopal z noge na nogo.

Vmešal se je tudi Alan, ki je položil roko Colinu na ramo. Bal se je, da uste Colin naslednji hip popasti že drugega človeka za vratnik in hlače ter ga vrči na cesto.

»Oprostite,« je dejal Alan, »a oče mi je zapustil kar zmožno vso to, če lahko kaj pomagam...«

»Tako? Oče vam je zapustil kar zmožno vso to?« je rekel Colin. »In vi ste za to dobro vedeli, mar ne, Alistair Duncan?«

Pravnik je v razburjenju nekaj zajec-ljal. Kolikor je Alan razumel, je hotel reči nekaj podobnega kot: »Bi mar radi, da prav tale hip zapustim vse skupaj iz rok?«

Toda oha s Colinom sta bila tako razjarjena, da sploh nista poslušala drug drugega.

»Da, to bi rad,« je rekel Colin. »In za to bi tudi poskrbel. Bi šli zdaj dol?«

Močje in zelo dostojanstveno se je kva-rtet spuščal, spotkali in tipal po izdajal-skih stopnicah. Chapman je skušal izbolj-shati razpoloženje s tem, da je vprašal Duncana, če se hoče peljati z njim, kar je ta tudi sprejel. Izustil je tudi nekaj opazk o vremenu.

Te so obvisle v zraku.

Se vedno močje so šli spodaj v spre-jemnico, ki je bila prazna, in potem k vhodnim vratom. Colin in pravni agent sta si voščila lahko noko tako zavišeno, kakor da bi se bila domenila za dvoboj, ki naj bi bil naslednje jutro.

Pojdva k Elspatu in mali Kate,« je še vedno kujavlo dejal Colin. »Pridruživa se jima pri čaju.«

Alanu je bila jedinica všeč, ugajala bi mu še bolj, ko ne bi bil tako razburjen.

Pod noko obeso lučjo, ki je osvetlje-ovala samo belo pregrtno mizo, sta teta Elspat in Kathryn grljali klobase, ulster-ske gnjat, jajca, pražen krompir, čaj in ogromne kose kruha z maslom, v ozadju pa je prasketal ogenj v kamini.

»Elspat,« je rekel Colin in si mrko pri-maknil stol. »Alistair Duncan je spet na-mignil.«

Teta Elspat si je namazala z maslom nov kos kruha.

»Oh, no,« je mirno pripomnila, »to ni ne prvič ne zadnjič. Pred tednom dni je namigoval tudi meni.«

Alan, ki mu je bilo neznansko nepri-jetno, je začutil, kako se ozračje bistri.

»Ali mar menite,« je vprašal, »da ta reč ni tako — ni tako resna?«

»Oh, kje neki! Jutri zjutraj bo že do-ber,« je rekel Colin. Prisiljeno se je pre-se-del in zaplil pogled v bogato obloženo mizo. »Sej,« je dejal Elspat, da imam hudicev temperament. Prav rad bi ga obviadal, pa ga ne morem.«

Teta Elspat se je pogrnala nasenaj.

Povedala mu je, da »ne trpi, da bi v njeni hiši uporabljal tako prostaške izra-ze.«

Pripomočki proti škodljivcem

Pri večini kmetijskih kultur bi lahko znatno zvišali donos

RIM — Za zeleno pogrnjeno mizo narave se pretrajajo prijatelji in sovražniki, nepovabljani gostje, ki jih človek nasploh turvša med škodljivce. Razen virusov, glivice, bakterij in insektov so med njimi tudi višje razvite živali, na primer miši in zajci, ki pretirano naglo glodajo skupne zaloge. In še plevel, praviloma nena-siten požur in obdelani zemlji. Človek našega časa je zaznamoval »vrsto zmag, ki se o njih niti sanjalo ni njegovim prednikom v stoletnem boju proti rast-linskih boleznim in škodljivcem.

Kemija je dala človeku po-sopitno orožje za zmago nad zajedavci, plevelom in rast-linskimi boleznimi. V do-brih desetih letih so v ZDA podvojili hektarski donos krompirja, drugod so pre-predili uničevalni pohod ko-bilic, ki jim poprej tisoče let niso mogli do živega; pre-magali so bovezi vinske trte, zatirali zajedavce koruze, bom-baza, kave, banan — vse po zaslugi tega ali onega kemič-nega sredstva, katerih široka raba je prinesla prvotni v-zgodovino mnogih kulturnih rastlin in s tem v življenje velikih zemljepisnih področij.

Poznavalci žužkov trdijo, da bi pri večini kmetijskih kultur, ki sodijo med vi-re množične prehrane, zlahka zvišali hektarski donos za 30 do 50 odstotkov, če bi pra-vilno in povsod uporabljali že znana kemična sredstva za zaščito nastlin.

Ker je vzpon kmetijske kemije tako bliskovit in nje-na učinkovitost tako očitna, je nevarnost, da bo človek posredal svojo pozornost in skrb enemu samemu pod-ročju, zamenjal pa druge (biološke, fizične ipd.) za-ščitne metode. Mnoga kemič-na sredstva so tako strupena, da lahko ob svoji koristno-sti povzročijo tudi veliko škodo.

Ker je vzpon kmetijske kemije tako bliskovit in nje-na učinkovitost tako očitna, je nevarnost, da bo človek posredal svojo pozornost in skrb enemu samemu pod-ročju, zamenjal pa druge (biološke, fizične ipd.) za-ščitne metode. Mnoga kemič-na sredstva so tako strupena, da lahko ob svoji koristno-sti povzročijo tudi veliko škodo.

Podobe iz narave

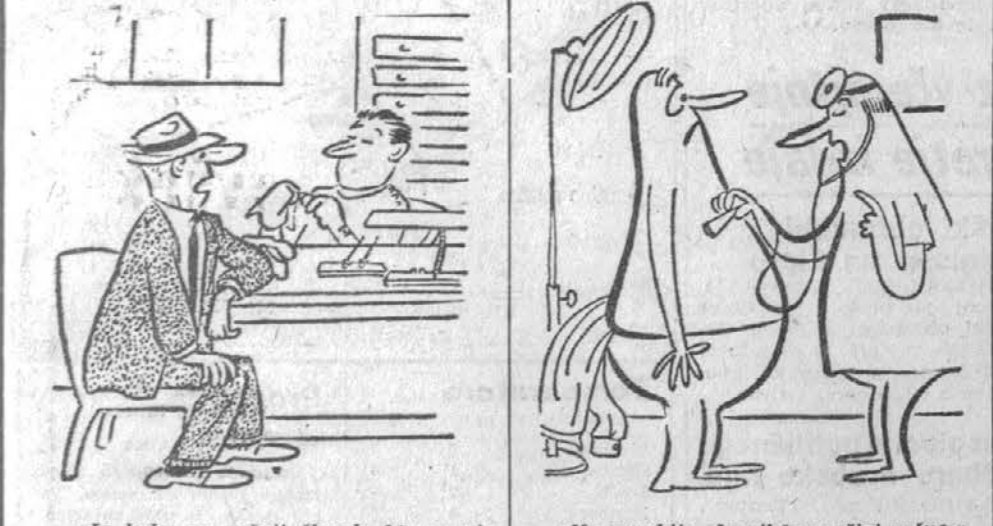

LAČNI KROKARJI IN GLEBI PREŽIVELI V UGOJENEM TRENUTKU SI PRIVOŠČO GRIZLJAN.

Za svoj denar

V Denverju so trije moški kupili vstopnice za zadnjo predstavo v kinu, ki je odprt pozno v noč. Plačali so vsak dolar. Namesto v dvorano so zavili proti blagajni, kjer so s sumničarstvom v roki pozvali blagajnika, naj jim izroči iz-kupnice. Mož za mizo se je nasmešnil in jim dal tiste tri dolarje, ki so jih prej plačali za vstopnice. Bill so namreč edini gledalci za zadnjo predstavo. Godrnjajo so spravi-li novce, ki so jih bili sin-vestrali v nameravani ro-parski napad. Izkupicek od prejšnjih predstav je bil bla-gajnik že prej poslal v ban-ko.

Za dobro voljo

»In kako se počuti človek, ki mu ni več dvajset let?«

Križanka

VODORAVNO: 1. ok, 7. italijanski nananji minister, 9. rimska šifra, 10. Obor, 11. velik nogometni stadion v Budimpešti, 12. grobo orienalisko domsko suknjo, 14. sprednji del vrata (mimožina), 16. začetnici slavne ruskega pisatelja in dramatika (»Strizek Vanja«), 17. različna, razstavljena na sestavne dele, 19. kovaški poglavar.

NAVPIČNO: 1. staroegipčovski kip leva s človeško glavo, 2. pivnica, krčma, benica, 3. kemični znak za radon, 4. industrijsko mesto na Uralu, 5. gospodarsko najrazvitejši indonezijski otok, 6. Ksenofontov popis grških bojnih pohodov, 8. prebivalce države v Predni Aziji, 12. stran, 15. krilo rimske legije, 16. začetnici pred leti umrlega slavne jugoslovanske kiparja.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. Tampere, 8. Alarcon, 9. šala, 10. DK, 11. kul, 12. bol, 13. es, 14. koma, 15. Nikolov, 17. tortura.

NE POZABITE KLEOPATRA

Filma »Kleopatra« z Elisabeth Taylor v naslovni vlogi verjetno ne boste videli na vaših ekranih!

Zato kupite pri našem prodajalcu časopisov najno-vejše številko magazina

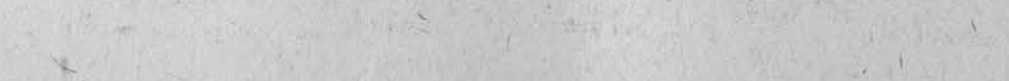
ZELENI DODATAK

kjer bo dokumentiran in napet roman Karla Marije Francera — eden izmed najboljših romanov o slavni egipčanski kraljici.

Razen »Kleopatras« prinaša »Zeleni dodatek« tudi zgodovinski feljton

»ŽENA CVET«

INTIMNO IZPOVED FRANCOIS GILOT O NJENI LJUBEZNI S PABLOM PICASSOM — NAJVEČJIM SLIKARJEM NASEGA VEKA.

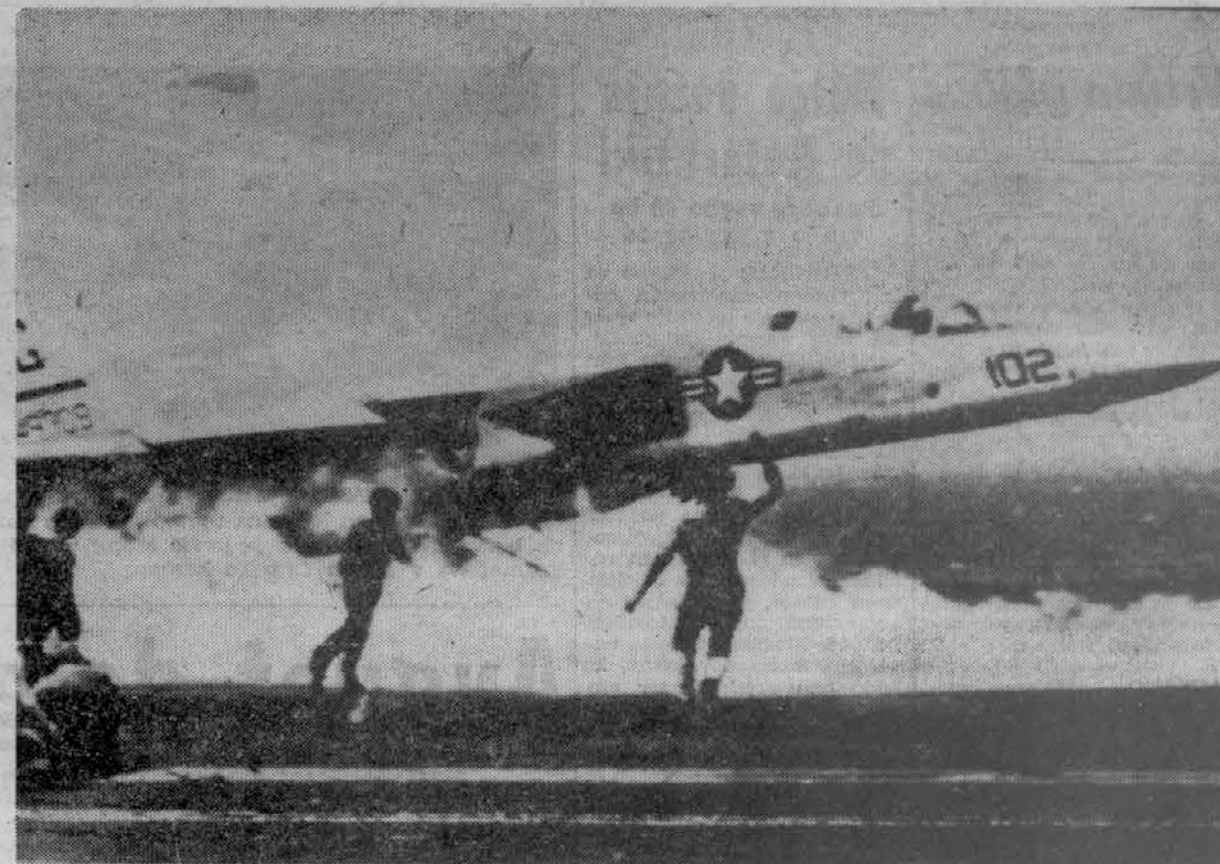

PRIPRAVE NA RDECEN TRGU V MOSKVI — Sovjetska kozmonavta Pavel Beljaev in Aleksej Leonov, ki sta v dveh razgovorih z novinarji podrobno opisala svoj vesoljski podvig, bosta danes dopoldne ob pol enajstih po našem času prispela na letališče Vnučko pri Moskvi, od tu pa se bosta popeljala do Rdečega trga, kjer jima pripravljajo velik sprejem. Foto: AP

LEONOV RISE — Aleksej Leonov, prvi človek, ki je stopil v vesolje, je tudi dober risar. Tako se je privoščil svoje- ga kolega Titova na lovu na divjega petelina, kjer so ga presenetili merjasci. Podoba je objavil kozmonavtski list Neptun. Foto: AP

SEJALCI SMRTI — Ameriško bombardiranje Severnega Vietnama je čedalje intenzivnejše. Začeli so »povračilne« akcije, sledilo je bombardiranje vojaških ciljev, od koder naj bi prihajala pomoč južnovietnamski osvoobodilni fronti, nato so bombe začele padati na vasi, šole, bolnišnice, skratka na civilne objekte, poleg rušilnih bomb pa so začeli uporabljati tudi napalm in fosforne in kot zadnje: posadke sedaj že kar same izbirajo cilje. Foto: AP

Nadaljevanje s prve strani

Napad

Izveščane in nadzirajo več kot polovico južnovietnamskega ozemlja.

Saigonske oblasti so aretirale 27 južnih Vietnamcev, ki so se zavezali za prenehanje bojev v deželi.

Nepeski kralj Mahendra je v odgovoru indijskemu premieru šastriju potrdil svoje soglasje s šastrijevimi mnenjem, da je treba najti miroljubno ureditev vietnamske krize. Mahendra sodi, da bo skupni poziv nevezanih držav pripomogel k sklicanju mednarodne konference.

Predstavniki mednarodne nadzorstvene komisije bodo napravili preiskavo v kraju Pasa Troing, kjer so južnovietnamske enote večer izvedle kombinirani zračni in kopanski napad na kambojske območje. V dveurnem boju so imeli Kambožani dva mrtva in tri ranjene. To je bil najhujši incident, ki ga je zakrivil Južni Vietnam v marcu na meji s Kambožijo.

Klaus

vanju in skupnemu nastopu na tretjih tržiščih. To bi bilo v obojestransko korist. Če bi napori avstrijske vlade, je dalje izjavil Stambolić, spričo izpolnjevanja zahtev naših etničnih skupin. Sodimo, da bi nagla realizacija obveznosti iz avstrijske državne pogodbe, s čimer bi se izboljšal položaj manjšin, prispevala k temu, da postanejo nacionalne manjšine se trdnosti most med dvema državama.

Kulturni odnosi se razvijajo ugodno, posebno na sosednih območjih. Vse možnosti se niso izkoristile, posebno glede izmenjave izkušnih naših kulturno-znanstvenih ustanov, študenti in umetniški manifestaciji. Na rešeno je ostalo še vprašanje sklenitve arhivskega sporazuma in restitucije kulturnih dobrin.

Dopisnik APA je vprašal, kaj sodi predsednik Stambolić o avstrijskem predlogu, naj bi ukinili vizume, in ali je mogoče pričakovati, da bo na podlagi reciprocitete vizumi ukinjeni. Stambolić je odgovoril, da je oredlog prijateljske Avstrije pozitiven, ker bi rešitev tega vprašanja prispevalo k medsebojnemu spoznavanju in zblizovanju. »Toda ukinjanje vizumov z državi, v katerih je turizem zelo razvit, zahteva ukrepe za modernizacijo obmejne in carinske službe. Vsa ta vprašanja zdaj preučujemo, da bi tako dobili predlogo za pogajanja s posameznimi državami.

Na koncu intervjuja je predsednik zveznega izvršnega sveta ponovno poudaril, da so naši odnosi dosegli zavidljivo stopnjo dobrega sosedstva in prijateljskega sodelovanja in da reševanje nekaterih preostalih odprtih vprašanj naj ne bi ustvarjalo kakih posebnih težav.

Pohod

kilometrov dolgi avtomobilski cesti z nalogo, da zaščitijo sprevod in da ga brez incidentov pripeljejo do Wallaceove guvernerske rezidence v Montgomeryju. Ob koncu poti se bo sprevodu spet pridružil več tisoč udeležencev, ki so se udeležili začelne pohoda. Med njimi so tudi ameriški črne Ralph Bunche, podsekretar OZN, Paul Screvans, predsednik newyorške mestne občine, in gospe Constance Motley, predsednica občine Manhattan kakor tudi predstavniki župana Wagnerja, kalifornijske nadškofa in desetine pastirjev raznih ameriških cerkva, kakih deset voditeljev nacionalnih sindi-

Približno kilometer

Med 2000 alabamskimi gardisti so tudi tisti, ki so z brutalno silo in solzilnim plinom zatrli prvi pohod, vodi pa jih major John Cloud, ki jih je vodil tudi v napadu na črnce pred 14 dnevi.

Tako je naposled moral tudi Johnson storiti tisto, kar sta storila Eisenhower v Little Rocku leta 1957 in Kennedy v Oxfordu leta 1962. Razlika je le v tem, da sta morala oba predsednika poslati čete, da bi zatrla nasilje, Johnson pa zato, da bi ga preprečil. A vendar jih je moral poslati, pa čeprav je storil vse, da mu tega ne bi bilo treba.

V Alabami ni na kocki samo vprašanje zavesti Amerike in njenega ugleda na svetu (ki je posebej poudarjeno tudi zaradi vietnamskih dogodkov), ampak tudi vprašanje, kako se bo v prihodnje razvijalo ameriško črnsko gibanje za enake pravice. Uspeh »pohoda svobode« je lahko negacija eruptivnih in radikalnih viher, zmanjšanje lanskega ameriškega vročega poletja. Njegov neuspeh pa bi potrdil radikalizem kot edino pot, ki so jo belci pustili črncem. Federalna vlada in ameriški sever sta se tega zavedala in to je bil eden izmed razlogov njune trdne odločenosti, da zdaj radikalno nastopita proti rasističnemu ameriškomu jugu. To je velik podvig, ki naj bi zagotovil, da bi bilo prihodnje ameriško politično manjšino.

Martin Luther King je prišel v alabamski črni pas januarja in tedaj je bil Seime, ki jo imenujejo »kraljico črne pasu«, bogate zemlje in revnega, goste naseljenega črnega prebivalstva, reče znanomovna na zemljevidu nenasilnega črnega gibanja v okviru alabamskega načrta. Sam alabamski načrt pa se je rodil že leta 1963 v Birminghamu na razvalinah črnske cerkve, v kateri je od eksplozivne bombe, ki so jih vrgli belci, izgubilo življenje pet črnih otrok.

»Ko pridemo v Montgomery, bomo potrkali na Wallaceova vrata in mu rekli: George, zdaj je vsega konec in kroglica (volilna) je naša,« je izjavil namestnik Martina Luthra Kinga. Toda vrata bodo ostala zaprta, kajti guverner bo tega dne verjetno v Michiganu ali kjerkoli drugje in ne bo govora, tako je izjavil Wallaceov predstavnik.

V tem dialogu je še kaj več kot gola slučajnost, mnogo je simbolike, ki govori o tem, da se ne Wallace ne Alabama ne rasistični jug ne bodo tako zlahka vdali, niti ne bo ta alabamski »pohod svobode« pregal predsedniku vseh glavo, ki ga čakajo v bližnjem se svernoameriškem poletju.

Kairo

ozemlju. Začeli so se sicer že preletnati razgovori z Londonom in Washingtonom, a so jih osem odločili za nedolgočas. Libijski parlament pa je lani zahteval, naj Libija enostransko ukine oporišča, če se z Britanijo in ZDA ne bo mogoče dogovoriti o tem. Ta parlament pa je bil pozaveje razpuščen. Novega naj bi izvolili čez nekaj tednov.

Kairo prav tako ostro kritizira libijsko vlado zaradi njene politike do Bonna. Libija je ena izmed »treh arabskih držav, ki na nedavni konferenci arabskih zunanjih ministrov ni hotela sprejeti štiri točke obsegačega načrta o akcijah arabskih držav v primeru, da bi Bonn navezal diplomatske stike z Izraelom in nadaljeval politiko pritiska do ZAR ali katerekoli druge arabske države. Na tej konferenci je Libija zasvo-

Še vedno pretirana potrošnja

Pri bližnjem kilometru

tako težko pisati in risati,« je dodal.

Zdi se, da so presenečenja v vesolju redni sestavni del potovanja vesoljskega potovanja. »Na lepem sva vzkliknili od presenečenja, ko sva približno kilometer od najine ladje opazila umetni zemeljski satelit,« je izjavil Leonov. »Napočil bo čas,« je dodal Beljaev, »ko bo »rendez-vous« tudi v vesolju postal čisto običajna stvar. Navadili se bomo, da se bomo v vesolju srečevali drug z drugim in celo »prestopali« z ladje na ladjo. Najin poskus je korak k temu cilju.

Novinarje je zanimalo, kako je Beljaev upravljal ladjo med pristajanjem.

»Delam sem, kakor sem se navadil med treningom. V določenem trenutku sem vključil aparaturo za ročno upravljanje. Vsi sistemi so delovali brezhibno. Ročno upravljanje nas ni izneverilo, čeprav smo ga prvič uporabili.

Ko se je najina ladja spustila na Zemljo, sva se Aleksej in jaz znašla sredi talge. Pod nama je bil dobel sneg. Vključila sva radio in sporočila državni komisiji, da je vse v redu. Kozmonavta Pavel Beljaev in Aleksej Leonov bosta jutri prispela v Moskvo. Letalo z vesoljskima herojema bo pristalo na mrvkovskem letališču ob 10.30 po jugoslovanskem času. Tam ju bodo sprejeli člani njihovih družin in prijatelji, voditelji KP in sovjet. vlade, kozmonavti, diplomati, Moskoveni. Kolona avtomobilov bo potem krenila na 30 km dolgo pot od letališča do Rdečega trga. V prvem avtomobilu bosta Beljaev in Leonov. Opoldne bosta na Rdečem trgu priredili zborovanje, na katerem bosta Beljaev in Leonov govorila o svojem poletu. Zvečer bo sovjetska vlada priredila v kraljevskem dvorcu velik sprejem in počastitev najnovejše zmage sovjetskih znanstvenikov pri osvajanju vesolja.

Izredna seja ciprske vlade

NIKOZIJA, 22. marca. Danes je imela ciprska vlada izredno sejo pod predsedstvom etnarha Makariosa. Pred sejo se je Makarios pogovarjal z grškim obrambnim ministrom Garufaliosom o razmerjih turških vojaških odredov na Cipru, o položaju na področju Lete, kjer so bili zadnje dni spopadi, in o morebitnih pogajanjih med Grčijo in Turčijo o ciprskem problemu. Garufalios se bo jutri vrnil v Ateni.

Uvoz reprodukcij-skega materiala v prvih dveh mesecih

LJUBLJANA, 22. marca — Podrobnejši podatki o uvozu v januarju in v februarju letošnjega leta potrjujejo, da so težave industrije v proizvodnji dejansko posledica obilnega zmanjšanja uvoza reprodukcij-skega materiala. V prvih dveh mesecih je znašal celotni jugoslovanski uvoz 53,8 milijarde deviznih din, kar je za 10% manj kakor lani v enakem obdobju. Pri tem pa se je v primerjavi z lanskim letom najbolj zmanjšal uvoz reprodukcij-skega materiala, namreč za 16%, od lanskih 37,9 na 31,7 milijarde din. Med drugim je znašal v teh dveh mesecih uvoz surovin kož le 567 milijonov din nasproti 1.100 milijonov v enakem obdobju preteklega leta. Uvoz surovin kavčuka se je zmanjšal od lanskih 840 na 540 milijonov din, uvoz celuloze pa od 396 na 226 milijonov din.

Uradnih volilnih rezultatov je deseterdaska nacionalna stranka, ki je v februarju od nekdaj opora diktature in naskake, dobila 35 od skupno 64 poslanskih mest v ustavodajni skupščini.

Ahidjo novi predsednik Kameruna

JAUNDE (Kamerun), 22. marca (AP). Na prvih volitvah v Kamerunu je bil za novega predsednika izvoljen Ahimado Ahidjo, za podpredsednika pa John Ngu Foncha.

Na enakih pozicijah

Pri ocenjevanju moskovskega sestanka partij povzema kitajski tisk oceno zahodnega tiska

PEKING, 22. marca (Tanjug). List »Zen Min Zi Bao« že tretji dan zaporedoma objavlja odmeve v tisku in političnih krogih socialističnih držav, komunističnih partij in buržoaznega tiska na posvetovalni sestank 19 komunističnih partij v Moskvi. Vso tretjo stran je današnji »Zen Min Zi Bao« posvetil odmevom »buržoaznega tiska«.

Odločki in citati naj bi pokazali, da je tudi buržoazni zahodni tisk ocenil moskovski sestanek kot nadaljevanje politike Hruščova, kot nadaljevanje razcepitve mednarodnega komunističnega gibanja itd. Argumenti, vzeti iz zahodnega tiska, se popolnoma ujemajo s kitajskimi argumenti in tako sta se LR Kitajska in Zahod spet enkrat znašla na enakih pozicijah.

Kitajska agencija Hsinhua na primer navaja, da je v ameriškem tisku bistvena

Volitve pakistanskega parlamenta

RAVALPINDI, 22. marca (AP). Včeraj je 80.000 volilcev volilo v Pakistanski parlament. Največ mandatov je dobila vladajoča muslimanska liga, predsednika Ajuba Khana — 114 od skupno 150 poslanskih mest. Združena opozicija pa je dobila le 9 mest, medtem ko so jih neodvisni dobili 18, nacionalna demokratska fronta pa 4.

Predsednik Ajub Khan je dobil na volitvah 2. januarja, 52.000 volilskih glasov, njegova protikandidatka Fatima Jinnah pa 28.000.

Delne volitve v Nigeriji

LAGOS, 22. mar. (MAP). Po delnih parlamentarnih volitvah, ki so bile v nedeljo v Nigeriji, je vladajoča stranka »nacionalna zveza Nigerije« obdržala absolutno večino v parlamentu s 198 poslanskimi mesti. Opozicijska združena progresistična zveza ima v parlamentu 108 predstavnikov.

Honduraška liberalna stranka vztraja

CIUDAD MEXICO, 22. marca (Tanjug). Honduraška opozicijska liberalna stranka je sklenila bojkotirati delo ustavodajne skupščine, izvoljene pred mesecem dni. Tako 29 liberalnih poslancev ne bo sodelovalo v razpravah o novi ustavi, ki jo hoče čimprej vsiliti deželi vojaški poglavar Honduras, polkovnik Lopez Arellano. Navzile grožnjam vojaškega režima, da bo tem poslancem odvzel državljanske pravice, pa liberalna stranka vztraja, da se ne bo popačila rezultate februarjskih volitev, in zato ne sodelovati pri delu za sprejem ustave.

Po uradnih volilnih rezultatih je deseterdaska nacionalna stranka, ki je v februarju od nekdaj opora diktature in naskake, dobila 35 od skupno 64 poslanskih mest v ustavodajni skupščini.

Ahidjo novi predsednik Kameruna

JAUNDE (Kamerun), 22. marca (AP). Na prvih volitvah v Kamerunu je bil za novega predsednika izvoljen Ahimado Ahidjo, za podpredsednika pa John Ngu Foncha.

Volitve pakistanskega parlamenta

RAVALPINDI, 22. marca (AP). Včeraj je 80.000 volilcev volilo v Pakistanski parlament. Največ mandatov je dobila vladajoča muslimanska liga, predsednika Ajuba Khana — 114 od skupno 150 poslanskih mest. Združena opozicija pa je dobila le 9 mest, medtem ko so jih neodvisni dobili 18, nacionalna demokratska fronta pa 4.

Predsednik Ajub Khan je dobil na volitvah 2. januarja, 52.000 volilskih glasov, njegova protikandidatka Fatima Jinnah pa 28.000.

Delne volitve v Nigeriji

LAGOS, 22. mar. (MAP). Po delnih parlamentarnih volitvah, ki so bile v nedeljo v Nigeriji, je vladajoča stranka »nacionalna zveza Nigerije« obdržala absolutno večino v parlamentu s 198 poslanskimi mesti. Opozicijska združena progresistična zveza ima v parlamentu 108 predstavnikov.

Honduraška liberalna stranka vztraja

CIUDAD MEXICO, 22. marca (Tanjug). Honduraška opozicijska liberalna stranka je sklenila bojkotirati delo ustavodajne skupščine, izvoljene pred mesecem dni. Tako 29 liberalnih poslancev ne bo sodelovalo v razpravah o novi ustavi, ki jo hoče čimprej vsiliti deželi vojaški poglavar Honduras, polkovnik Lopez Arellano. Navzile grožnjam vojaškega režima, da bo tem poslancem odvzel državljanske pravice, pa liberalna stranka vztraja, da se ne bo popačila rezultate februarjskih volitev, in zato ne sodelovati pri delu za sprejem ustave.

Po uradnih volilnih rezultatih je deseterdaska nacionalna stranka, ki je v februarju od nekdaj opora diktature in naskake, dobila 35 od skupno 64 poslanskih mest v ustavodajni skupščini.

Ahidjo novi predsednik Kameruna

JAUNDE (Kamerun), 22. marca (AP). Na prvih volitvah v Kamerunu je bil za novega predsednika izvoljen Ahimado Ahidjo, za podpredsednika pa John Ngu Foncha.

Kongres unije alžirskih delavcev

ALŽIR, 22. marca (Tanjug). Tu se bo jutri začel drugi kongres alžirskih delavcev. Na kongresu bo sodelovalo 500 delegatov, ki so jih izvolili širom po deželi na sindikalnih skupščinah, v tovarnah in na kolektivnih kmetijskih posestvih kakor tudi v raznih drugih alžirskih ustanovah. Kongresa se bodo udeležili predstavniki sindikalnih organizacij z vsakega mesta, med njimi tudi delegacija zveze sindikatov Jugoslavije.

Sto romarijev mrtvih

NEW DELHI, 22. marca (TASS). Pri Bakra Nangalu v indijski državi Pendab se je danes zgodila huda nesreča. Prevrnili se je dolb, v katerem je bilo sto romarijev. Vsi so utonili.

Bombe so padale na Nam Khan in Deo Ngang

HANOI, 22. marca. — Severnovietnamska časopisna agencija VNA poroča, da so ameriška letala danes bombardirala področje Nam Khan v pokrajini Nge An in Deo Ngang med pokrajinama Quang Binh in Ha Tinh. Se-strelili so dve in poškodovali več ameriških letal.

Dakrišnan operiran

LONDON, 22. marca (Reuter). Indijskega predsednika Radakrišnaa so danes na neki londonski kliniki operirali na levem očesu.

Iz včerajšnje tretje izdaje

Grški obrambni minister na Cipru

NIKOZIJA, 21. mar. (A.). Nocoj je prispel na Ciper grški obrambni minister Garufalios; z njim je dopotoval tudi komandant ciprskih oboroženih sil general Grivas.

Resolucija političnega odbora Arabske lige

KAIRO, 21. mar. (Tanjug). — Jutri bo slavila Arabska liga 20-letnico podpisa ukaza o osnovanju te organizacije. Agencija MENA v zvezi s tem opozarja, da pada obletnica prav v čas, ko se arabske dežele srečujejo z izzovom Zahodne Nemčije, in v čas, ko zaseda V. arabska konferenca o petroleju, ki da je sorožje v rokah Arabcev. Danes je na tej konferenci, ki je v Kairu, govoril o problemih petrolejske industrije bivši minister Saudske Arabije Habdula Tariki. Med drugim je rekel, da je prišel čas, ko se morajo likvidirati neenaopravnosti, nstvarjeni s koncesijami tujim petrolejskim družbam, in zahteval nacionalizacijo arabske petrolejske industrije.

Zadnje vesti

Tito in Kardelj v romunskem veleposlaništvu

BEograd, 22. marca (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je nocoj obiskal romunsko veleposlaništvo v Beogradu ter izrazil sožalje ob smrti predsednika državnega sveta LR Rumunije in prvega sekretarja CK romunske delavske partije Gheorghie Gheorghia Deja. — Pred vzhodom ga je sprejel veleposlanik Aurel Malinusan s člani veleposlaništva. Predsednik Tito se je vpisal v knjigo sožalij. Skupaj z njim je obiskal romunsko veleposlaništvo sekretar CK ZK Srbije Jovan Veselinov.

Kongres unije alžirskih delavcev

ALŽIR, 22. marca (Tanjug). Tu se bo jutri začel drugi kongres alžirskih delavcev. Na kongresu bo sodelovalo 500 delegatov, ki so jih izvolili širom po deželi na sindikalnih skupščinah, v tovarnah in na kolektivnih kmetijskih posestvih kakor tudi v raznih drugih alžirskih ustanovah. Kongresa se bodo udeležili predstavniki sindikalnih organizacij z vsakega mesta, med njimi tudi delegacija zveze sindikatov Jugoslavije.

Sto romarijev mrtvih

NEW DELHI, 22. marca (TASS). Pri Bakra Nangalu v indijski državi Pendab se je danes zgodila huda nesreča. Prevrnili se je dolb, v katerem je bilo sto romarijev. Vsi so utonili.

Bombe so padale na Nam Khan in Deo Ngang

HANOI, 22. marca. — Severnovietnamska časopisna agencija VNA poroča, da so ameriška letala danes bombardirala področje Nam Khan v pokrajini Nge An in Deo Ngang med pokrajinama Quang Binh in Ha Tinh. Se-strelili so dve in poškodovali več ameriških letal.

Dakrišnan operiran

LONDON, 22. marca (Reuter). Indijskega predsednika Radakrišnaa so danes na neki londonski kliniki operirali na levem očesu.

Iz včerajšnje tretje izdaje

Grški obrambni minister na Cipru

NIKOZIJA, 21. mar. (A.). Nocoj je prispel na Ciper grški obrambni minister Garufalios; z njim je dopotoval tudi komandant ciprskih oboroženih sil general Grivas.

Resolucija političnega odbora Arabske lige

KAIRO, 21. mar. (Tanjug). — Jutri bo slavila Arabska liga 20-letnico podpisa ukaza o osnovanju te organizacije. Agencija MENA v zvezi s tem opozarja, da pada obletnica prav v čas, ko se arabske dežele srečujejo z izzovom Zahodne Nemčije, in v čas, ko zaseda V. arabska konferenca o petroleju, ki da je sorožje v rokah Arabcev. Danes je na tej konferenci, ki je v Kairu, govoril o problemih petrolejske industrije bivši minister Saudske Arabije Habdula Tariki. Med drugim je rekel, da je prišel čas, ko se morajo likvidirati neenaopravnosti, nstvarjeni s koncesijami tujim petrolejskim družbam, in zahteval nacionalizacijo arabske petrolejske industrije.

Telegrami

DEMONSTRACIJE — RAVENNA. V Ravenni, Benetkah in še v nekaterih drugih italijanskih mestih so bile mirne demonstracije proti ameriški agresiji v Vietnamu.

KASHAN V MOSKVI — MOSKVA. Na vabilo centralnega komiteja KP SZ sta v Sovjetsko zvezo prispela generalni sekretar KP Kanade Kashan in član izvršnega komiteja CK KP Kanade Morgan.

EMIR EL SABAH V IRAKU — BAGDAD. Kuvaitski emir el Sabah je prispel v Bagdad na štiridnevni uradni obisk v Irak, kamor ga je povabil predsednik Aref. V kuvaitski delegaciji je tudi zunanji minister, emir Džaber el Salah.

PROSLAVA — BUDIMPESTA. Tu in v drugih krajih na Madžarskem so bile slovesnosti ob 45. obletnici ustanovitve madžarske sovjetske republike. Na teh slovesnostih so se spominjali Bele Kuna in drugih voditeljev revolucije iz leta 1919.

SEJA SUDANSKE VLADE — KARTUM. Sudanska vlada, premiera Kalife je imela sejo, na kateri so govorili o splošnih volitvah, ki naj bi bile 21. aprila letos, bodo pa verjetno odložene.

ODOBRITEV — AMAN. Jordanska vlada je odobrila predlog sporazuma o kulturnem in tehničnem sodelovanju s Sovjetsko zvezo. Strinjala se je tudi s tem, da odpre v Amanu sovjetski kulturni center.

OBSODBA — ULAN BATOR. Parlamentarna skupina Ljudske republike Mongolije je obsodila sklep bunske vlade, po katerem naj bi prenehali preganjati in kaznovati nacistične vojne zločince.

DEMONSTRACIJE — KAIRO. Bahreinski nacionalisti so sporočili, da bo bahreinsko ljudstvo nadaljevalo boj, vse dokler ne bodo ušli njihove zahteve — ukinitve izjemnega stanja v Bahreinu, ki so ga uvedli 1956, in osvoboditve vseh političnih kaznivencev. Ko so pred tednom dni oblasti petrolejskih rafinerij skušale zamenjati Bahreince z delavci iz Irana, je Bahrein zajel val stavk in demonstracij.

FINSKI KOMUNISTI OBOJSJO ZDA — HELSINKI. Centralni komite KP Finske je sprejel resolucijo, v kateri ostro obsoja ameriške akcije v Vietnamu. Plenum je sestavil posebno komisijo, ki bo proučila, kako bi lahko Finska pomagala žrtvam ameriškega bombardiranja v obeh Vietnamih.

PRADER NA SVEDSKEM — DUNAJ. Avstrijski obrambni minister je odpotoval na večdnevni uradni obisk na Švedsko.

SEKOU TOURE V LIBERLI — MONROVIA. Gvinejski predsednik Sékou Touré se je v Monrovi pogovarjal z libijskim predsednikom Tubmanom o afriških problemih. Iz Monrovie je odpotoval v Sierr Leone.

Pa še to:

SEVEDA, SAJ JE MORJE VMES — Izvelec iz oglasa alžirske letalske družbe Air Algérie (ki ima glavno progo med Alžirom in Marsilijom čez Sredozemsko morje), s katerim so iskali nove stevare: »Interesantne morajo obvladati francoski in arabski jezik in dobro morajo plavati...«

Vreme 22. MARCA 1965

Maribor, Zagreb, Beograd, Sarajevo, Titograd, Dubrovnik, Skopje, Pula, Rijeka, Ljubljana, Koper, Kradarica, Novo mesto, Roka, Pulj, Split, Dubrovnik, Zagreb, Beograd, Sarajevo, Skopje, Titograd, Celovec, Gradec, Dunaj, Milano, Genova, Zürich, München, Benetke.

sončno, delno oblačno, oblačno, nevihte, dež, snež, megla.

meje vremenskih pogojev

Temperature

09 18

Ljubljana 3 7, Planica 1 8, Brnik 7 7, Maribor 5 8, Sloven Gradec 1 6, Novo mesto 2 9, Koper 10 11, Kradarica -4 -4, Roka 10 10, Pulj 10 10, Split 10 12, Dubrovnik 8 13, Zagreb 6 11, Beograd 7 17, Sarajevo 3 15, Skopje 1 17, Titograd 8 16, Celovec 2 8, Gradec 2 8, Dunaj 8 4, Milano 10 18, Genova 12 14, Zürich 7 -1, München 5 7, Benetke -1 13.

PROGNOZA

VREMENSKA Slika

Danes je prešla naše kraje hladna fronta od severa. Za njo dočeka ob vzhodnih vetrovih v nižjih arabskih plasteh hladnejši zrak

73 milijonov za pečen krompir

V mirenski Gredi nameravajo podeseteriti dosedanje proizvodnje

TREBNJE, 22. marca. — Pečeni krompir, ki so mu izdelovalci nadeli zveneče ime »chips«, gre iz dneva v dan bolj v promet. Ne samo na domačem trgu, tudi v tujini se za pečeni krompir iz Mirne zmeraj bolj in bolj zanimajo. Če so bili nekateri v začetku skeptični, ko niso vedeli, kaj bi s sušilnico za sadje, se je sedaj pokazalo, da je bila odločitev, da bi namesto sadja, ki ga v okolici Mirne ni dovolj za sušenje, peki krompir, umestna. V Mirni je namreč vsako leto dovolj krompirja, saj ga pridelajo približno 500 vagonov več, kolikor ga lahko prodajo.

Letos je 26 zaposlenih v mirenskem obratu kmetijske zadruge »Greda« spražilo že za 73 milijonov dinarjev krompirja. Vendar v Mirni s tem niso več zadovoljni.

Ze majhne raziskave tuje tržnice so namreč pokazale, da bi lahko pečeni krompir z lahkejo prodajali tudi na mnogih inozemskih tržiščih. Vendar za zdaj to ni uresničljivo, saj so kapacitete mirenskega obrata premajhne; vse preveč je ročne dela. Proizvodnja pečenega krompirja je počasna in ni moč nikoli na hitro spraziti velikih količin, ki bi jih naročali ino-

zemski kupci. Zato se pri Gredi zmeraj bolj navdušujejo za strojno opremo. Radi bi kupili celo proizvodno linijo, ki bi bila avtomatizirana. S stroji bi lahko vsako uro spravili približno 400 kilogramov krompirja. Prostorov ne bi bilo treba graditi na novo. Le sedanje bi morali preurediti. To bi veljalo 9 milijonov din. In odkod stroji? V Mirni pravijo:

»Seveda, iz inozemstva. Toda brez deviz! Moderne stroje in še pakirne stroje bi lahko dobili iz inozemstva na osnovi kompenzacije. Mi nimajmo krompir, oni nam stroje.«

Vrednost strojne proizvodnje bi bila po sedanjih računih približno desetkrat večja, če bi delali le v eni izmed posebej za to namenjenih površin. Računali so, da bi narasla vrednost praznega krompirja od sedanjih 73.000.000 din na 768.000.000 din. Z modernim pakiranjem — sedaj imajo vrečke pripravljene že v naprej, poslej naj bi uporabljali cenajšo obliko, potiskane folije — bi se kilogram praznega krompirja pocenil. To je tudi eden izmed pogojev, da bi lahko »Greda« krompir izvažala. Menijo, da bi stal z modernimi stroji pečen krompir, ki bi ga tudi zvažali moderni stroji, namreč dosedanjih 1.500 dinarjev za kilogram le 1.100 dinarjev. Seveda, če bodo cene vseh stvari, ki jih pri peki krompirja potrebujejo, ostale take, kot so.

V Mirni imajo torej natančen račun. V najkrajšem času bodo pripravili kreditni zahtevki in skušali čimprej praziti na novo in s tem zaslužiti tudi devize.

Razširjeno varstvo borcev

V metliški občini sedaj 112 priznavalnin

V povprečju je ena mesečna priznavalnina 8.600 dinarjev, kar je pod republiškim povprečjem. Nekaterim bodo priznavalnine delno znižali, da bodo lahko dali priznavalnine še novim, ki jih doslej niso prejeli. Komisija za borce ima še 126 predlogov za prizavalnine, ki jih prav gotovo ne bo moč vseh ugodno rešiti.

Svet za socialno varstvo je predložil občinski skupščini izčrpano poročilo o varstvu borcev v občini in njihovih neurejenih zadevah. Odborniki občinske skupščine so zvraven poslovanju, opravljal posle urejanja in oddajanja mestnih zemljišč itd. Zavod bo imel tudi gradbeni servis, ki bo opravljal vzdrževalna dela na stanovanjskih in poslovnih zgradbah. Za vršila dolžnosti direktorja zavoda je občinska skupščina imenovala Antona Knafelca, diplomirane gradbenega inženirja.

Razširjena seja komisije za borce NOV je izdelala predlog meril za upravičenost do prizavalnine in hkrati predlagala, da se v nekaj primerih delno znižajo tako imenovane omejene prizavalnine (mesečno skupno za 135.000 dinarjev) in iz tega denarja dodelijo nove prizavalnine upravičencem, ki jih do sedaj niso prejeli. Prizavalnine naj bi znižali le v tistih primerih, katerih skupni mesečni dohodki presegajo povprečje mesečnih prejemkov v republiki.

V občinskem proračunu imajo letos predvidenih za prizavalnine 18 milijonov 500.000 dinarjev, od tega pa je še nerazporejenih le okoli 4 milijone. Predlogi in prošnji za prizavalnine pa je že sedaj neresenih 126. V zvezi s prizavalninami so tudi izdatki za zdravstveno zavarovanje koristnikov prizavalnin, zato bo ostalo še veliko upravičenih primerov neresenih.

KOČEVJE

Zavod za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo

Kočevska občinska skupščina je ustanovila poseben zavod, ki bo opravljal razne dolžnosti sedanjega stanovanjskega zavoda.

vanjskega sklada. Zvraven drugega bo gospodaril s poslovnimi prostori, ki so v družbeni lasti, pomagal hšnim svetom pri finančnem poslovanju, opravljal posle urejanja in oddajanja mestnih zemljišč itd. Zavod bo imel tudi gradbeni servis, ki bo opravljal vzdrževalna dela na stanovanjskih in poslovnih zgradbah. Za vršila dolžnosti direktorja zavoda je občinska skupščina imenovala Antona Knafelca, diplomirane gradbenega inženirja.

Novi načrti za ureditev rudniških voda

Ker je Krka ob večjih nalihi večkrat močno onesnažena, letlo osti za to onesnaženje na kočevski rudnik rjavca pregled. Rudnik je z novo separacijo pred štirimi leti zgradil tudi poseben sistem prečiščevalnih bazenov, v katerih se čisti voda, ki se umaže pri pranju premoga. To vodo potem, ko se očisti, ponovno črpa na separacijo in z njo spet perejo. Le majhen del te vode odteče v podzemeljske jame.

Kolektiv rudnika je že od vsega začetka pokazal vso skrb, da se prepreči onesnaženje Krke. Da bi preprečili kakršen koli odliv umazane vode v podzemeljske jame, bodo zgradili še dva čistilna ali, kot jim pravijo, bistrilna voda. Prvi bo čistil umazano vodo, ki priteče iz separacije. Urejen bo tako, da umazana voda sploh ne bo več odtekala. Drugi bistrilnik pa bodo zgradili na prostoru, kjer polnikne majhen potokček, ki zbira vodo z rudniškega polja.

Za ta dela so že namenili 50 milijonov dinarjev, kar je veliko za sodobno majhen kolektiv. Tudi raziskovalna dela jamarjev in drugih, ki ugotavljajo varnost za onesnaženje Krke, bodo podprli.

KOPER ZDAJ NI RIBISKO MESTO — Ribišstvo kot gospodarska panoga je razvito v Izoli, kjer močno prevladuje družbeni sektor (Delamaris) in še v Piranu. Vendar je tudi v Kopru še vedno nekaj ribičev — prestejemo jih lahko na prste ene roke — ki dokaj prispevajo k pestrosti izbire v ribarnici. Ta je bila to zimo založena, kot še ni bila v minulih 10 letih. Če nič drugega, so bile na razpolago zamrznjene ribe raznih vrst na prodajnem pultu Delamarisa. Sicer pa je bilo takšnih »mršavih« dni kaj malo. Na sliki: sušenje ribiških mrež v koprskem pristanu.

Foto: Frenk

V Soči več kot 500 postrvi velikank

Novogoriška ribiška zveza se zavzema za večji ribolovni turizem

Po ocenah ribičev, ki love na Soči, je v njenih vodah kakih 500 postrvi velikank, težkih od 5 do 10 kg. Posamezne dosežejo tudi do 20 kg teže. Zadržujejo se predvsem v tesnih kanjonih, kjer žro manjše postrvi, zato jih imenujejo tudi kanibalke.

Ponekod, npr. v tesni pri Kobariškem mostu, napravijo prave zasede in preže na ribice. Ribiči bi radi omejili stalen postrvi velikank, ker jim povzročajo občutno škodo v ribiških revirjih, saj požro več soških postrvi, kot jih v vsem letu nalove domači tuji ribiči.

Statistika kaže, da so v športnem ribolovu ribiške družine Tolmin, Soča—Nova Gorica in Idrija lani odlovile 13985 salmondov in 3194 cl-primidov v skupni teži 6922 kg. V gosteh pri ribiških družinah je bilo 2325 športnih ribičev turistov, večina Italijanov in drugih, ki so plačali za enodnevné dovolilnice okoli 3,5 milijona dinarjev in najmanj trikrat toliko potrošili za gostinske usluge in nabave v trgovinah.

Kmetom vsaj 75 dinarjev

LJUBLJANA, 22. marca — Kljub temu, da Ljubljanske mlekarne ne morejo plačevati proizvajalcem mleka po taki ceni, kot zahtevajo, ga je trenutno v Ljubljani dovolj. Ljubljanske mlekarne niso mogle s proizvajalci podpisati še nobenih pogojev, zato so v negotovosti, kako bo z mlekom v prihodnjih mesecih in v jeseni. Ljubljanske mlekarne sedaj odkupujejo mleko od večjih gospodarskih podjetij po 82 din, od manjših po 72 din, od kmetijskih združenj pa po 70 din. Menijo pa, da je osnovna stimulativna cena za zesebne proizvajalce vsaj 75 din.

Ni denarja za osebno higieno

Na območju občinske skupščine Trebnje je nekaj delovnih organizacij, ki sploh nimajo prostorov za osebno higieno ali pa so le ti toliko pomanjkljivi, da bi jih bilo treba povsem preurediti. Med podjetji, ki imajo najslabše urejene prostore za osebno higieno, so mizarsko podjetje Trebnje, obrtno podjetje Čevčarstvo Mokronog, Iskra — obrat Mokronog itd. J.

ELEKTROINDUSTRIJI IN SPLOŠNI MONTAŽI MARIBOR

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

razpisuje prosta delovna mesta in vabi k sodelovanju

V SEKTORJU SPLOŠNE MONTAŽE:

- VKV in KV električarje
- VKV in KV električarje v plamenske varilce
- VKV in KV ključavničarje
- PKV električarje
- VKV in KV mehanika za popravila pnevmatskega orodja
- VKV in KV mehanika za popravila hidravličnih naprav
- transportne delavce za montaža dela na terenu in v obratu

Studenti

V OBRATU TRANSPORT:

- šoferja-mehanika D ali C kategorije z nekaj leti prakse za delo na terenu

V SEKTORJU PRIPRAVE SERIJSKE PROIZVODNJE:

- KV ključavničarje

V SERVISU INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE:

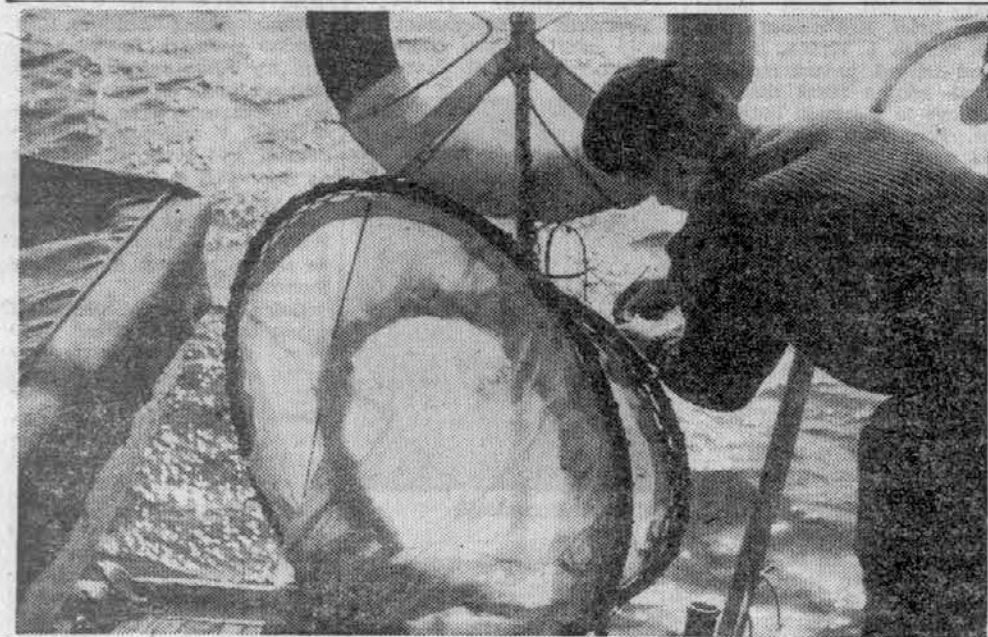
- VK ključavničarja
- KV električarje
- PKV ključavničarja

V OBRATU TOBI — BISTRICA:

- KV ključavničarje
- KV električarje
- KV strugarje
- NKV delavce

Interesente vabimo, da se zgledajo osebno ali pa pošljejo pismene ponudbe na naslov: ELEKTROINDUSTRIJA IN SPLOŠNA MONTAŽA — MARIBOR, Gosposvetska cesta 86.

2475

VZORCE VODE IN PLANKTONA jemljejo vsakokrat zelo natančno. Planktonsko mrežo in posebno napravo za jemanje vzorcev vode mečejo v vodo vedno s krme »Argonavta«, ladje centra za podvodno raziskovanje.

Foto: Zvone Kralj

Prve črte ribiškega atlasa

Slovensko ribiško ladjeve naj bi nalovilo dovolj rib

PIRAN, 22. marca — Znano je, da je severni del Jadrana od naravnega podmorskega praga na črti Lošinj — Rimini pa vse do tržaškega zaliva enakomerno plitev, saj tu globina nikjer ne preseže 40 m. Zaradi tega in zaradi sladkovodnih virov hranilnih snovi je ta del morja veliko bolj poln različnih morskih organizmov kot južnejši del. In vendar je ulov rib tu nezanesljiv, cela slovenska ribiška flota jih kljub naporom ulovi še vedno tako malo, da jih je treba uvažati. Vsako leto uvozimo 3.000 ton rib, ki jih potrebuje večinoma predelovalna industrija. Tak uvoz pa velja kar 1,6 milijona dolarjev na leto.

Zaradi tako velikega uvoza in neraziskanih pogojev za ribolov je center za podvodna raziskovanja SRS skupaj z biološkim inštitutom v Rovinju in slovensko ribiško floto začel izvajati obširen raziskovalni program, katerega cilj je izdelava ribiškega atlasa, ki bo natančno poznal, kje je v različnih letnih časih največ rib, ki so gospodarsko pomembne.

Letos teče že drugo leto raziskovalnega dela. Večino je prevzel na svoja ramena center za podvodna raziskovanja, ki je opravil že na številne meritev. Ker ima raziskovanje izrazito znanstveno osnovo, delo do neke mere financira sklad Borisa Kidriča, drugo polovico raziskav pa bodo financirale obalne občine skupaj z Delamarisom. Občine in Delamaris bodo plačale za raziskave 9 milijonov din, kar pa je še vedno veliko manj kot 1,6 milijona dolarjev na leto, kolikor odštejejo za uvoz rib.

Center za podvodna raziskovanja SRS se je na to delo temeljito pripravil. Vsa leta izpolnje iz piranskega pristanišča majhna raziskovalna ladja »Argonavta«, na kateri biologi in drugi delavci centra po teden in več dni križarijo po vseh 24 tisoč kvadratnih kilometrov severnega Jadrana in zbirajo natančne podatke.

Na severnem Jadranu so zbirali precejšnje število točk, ki jih obiščejo vsaj enkrat na mesec. Na natančno

konstituti opazili, da prihaja v severnem Jadranu zaradi plitvosti ne samo do zimске, marveč tudi do poletne izotermije in občasno uveljavljene sončni svetlobo, ki pa tudi do pregretosti. Izotermija na severu omogoča lažji priliv južnojadranske ali celo mediteranske vode. Ze to pa potegne za seboj velike jate plave ribe. V letih, ko je močje zelo ogreto, je zato veliko ribjih jat.

Raziskave so nadalje pokazale, da prihaja pritok južne jadranske in mediteranske vode občutljivi plankton odprga morja, ki ob prihodu v pregreto severno Jadransko morje množično odmiru. To povzroča sproščanje velike količine fosfatov, ki so osnova za visoko bioprodukcijo in zato najboljše teren za ribje jate, ki se pomikajo k severu, čeprav imajo dristiška južneje.

Vse to kaže, da je rib dovolj, vendar pa do sedaj nihče ni vedel natančno, kje so. Prav ribiški atlas, ki ga bodo delali še najmanj dve leti, pa bo ribiški floti natančno napotilo, kje in ob kakšnem času naj lovijo določene vrste rib. S tem bo dokončno prenehal lov na srečo. Naposled bo tudi slovenska flota prešla na natančnejši in zanesljivejši način ribolova.

J. VETROVEC

Še so problemi v obrti

Neinformiranost v murskosoboški občini

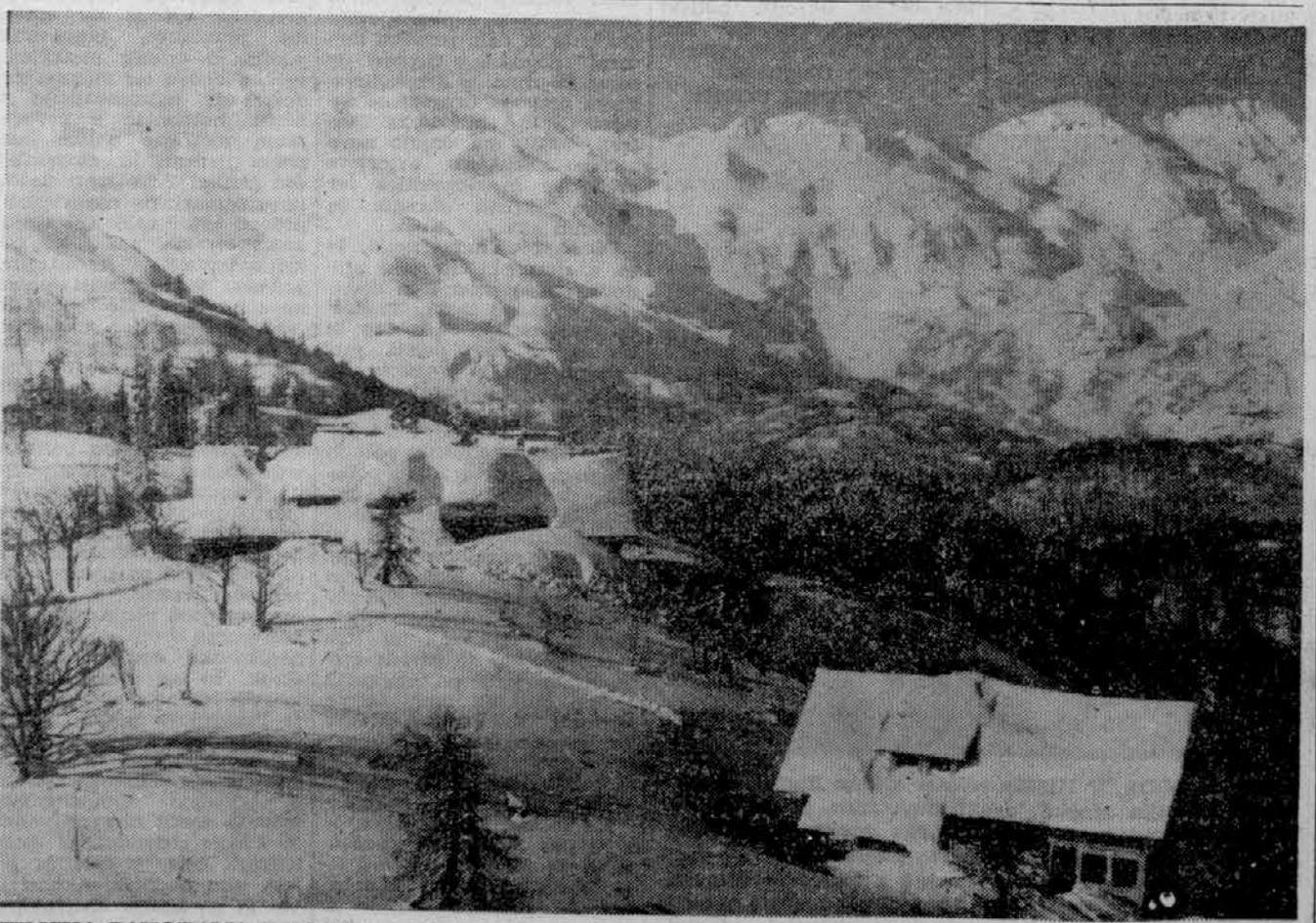
Kljub novim predpisom, ki zagotavljajo obrtnikom ugodnejši položaj, v soboški občini ta gospodarska dejavnost še vedno nazaduje. Število obrtnih delavcev se je v minulih štirih letih zmanjšalo od 687 na 617. Čeprav je v tem letu zaprosilo za obrtno dovoljenje že 28 ljudi, ugotavljajo, da je opremljenost novih obrtnih delavcev zasebnimi sredstvi skrajno primitivna in da se le del zaposlenih v obrti lahko uspešno vključuje v gospodarstvo.

To je tudi eden izmed razlogov, da se je delež obrti v narodnem dohodku občine Sobotna zmanjšal od blizu 9 odstotkov v letu 1954 na 6 odstotkov lani. Stanje za take razmere v obrtništvu, kjer se vedno prevladuje zasebni sektor, pripisujejo neinformiranosti občanov o ugodnejših pogojih v obrti in ne nazadnje slabim kreditnim pogojem. Znano je, da zasebni obrtniki ne morejo najemati investicijskih posojil za modernizacijo svojih delavnic. V pogojih tako razdrobljene in zaostalega obrtništvá zato prihaja čedalje bolj do izraza slaba akumulativnost zasebne obrti.

Na zadnji seji občinske skupščine v Murski Soboti so odborniki upravičeno posvetili problem obrtništvá daljšo razpravo. Med drugim so podprli predlog o ustanovitvi hranilno kreditnega zavoda v republiškem merilu, ker obeta taka rešitev edino možno pot iz sedanje zagate. Ta zavod, ki naj bi črpal sredstva iz same obrti, bi vsakakor lahko organizirano in načrtno delil kredite obrtnikom, predvsem za take panoge, kjer je nazadovanje najbolj očitno. V soboški občini na primer ugotavljajo, da je najhujša vrzel v obrtnih panogah za predelovanje kovin in kovin ter lesa, problematično pa je tudi nazadovanje obrtnih strok za izdelavo tekstilnih izdelkov in izdelkov iz usnja.

Take razmere v obrtništvu so v soboški občini tudi poglavitni vzrok, da se je razbohotilo šušmarstvo do take mere, ki ni dopusča karer več ne dopušča strpljivosti inšpekcijskih organov. Občinska skupščina je zato pozvala k sodelovanju tudi občane, naj bi sodelovali pri zatiranju tega škodljivega pojava, ki postavlja obrtništvu in njegovo strokovno raven v še težavnejši položaj.

B. B.

ZIMSKA PANORAMA Z VOGLA — Rjeve skale.

Foto: Anton Koojancič

Posojilo za vodovod v Mokronogu

Skupščina občine Trebnje bo najela pri skladu SRS za dajanje stanovanjskih hiš dolgoročno posojilo 50 milijonov dinarjev. Odplačilni rok bo 30 let, obrestna mera pa 1 %. Posojilo bo namenjeno za dograditve druge faze vodovoda v Mokronogu.

J. V.

15 »črni« vinotočev

Inšpektorji občinske skupščine Trebnje so lani odkrili 15 »črni« vinotočev, v katerih so zasebni proizvajalci prodajali na gostinski način vino in žganje predvsem po nočnjakom. Inšpektorji je vseh 15 »črni« vinotočev prijavila.

V.

ELEKTROPODJETJE „ELLUX“

LJUBLJANA — MOSTE. PARTIZANSKA 27

VABI K SODELOVANJU

VEČ NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV za delo v montaži

PONUDBE POSLJITE UPRAVI PODJETJA.

2479

ZDRUŽENE PAPIRNE LJUBLJANA

poslovna enota »PAPIRNICA VEČE«, p. Ljubljana-Polje

želi sprejeti nove sodelavce:

— ZA POČITNIŠKI DOM NOVIGRAD — ISTRA — upravnika (sofer — amater)

kuharico

dve pomočnici kuharice

prodajalko za bife

— ZA POČITNIŠKI DOM ROVTARICA NA JELOVICI:

kuharico

pomočnico kuharice

— ZA DELAVSKO-USLUŽBENSKO RESTAVRA CLO VEČE:

dve blaginčarki (stalna zaposlitve)

Sezona v počitniških domovih bo predvidoma od 1. 6. do 15. 9. 1965.

Pismene ponudbe naj kandidati pošljejo na naslov: Zdržene papirnice Ljubljana — Veče, p. Ljubljana — Polje ali pa naj se osebno zgledajo v kadrovskem oddelku Veče.

Osební dohodki in ostali pogoji ugodni.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

2487

73 milijonov za pečen krompir

V mirenski Gredi nameravajo podeseterili dosedanje proizvodnje

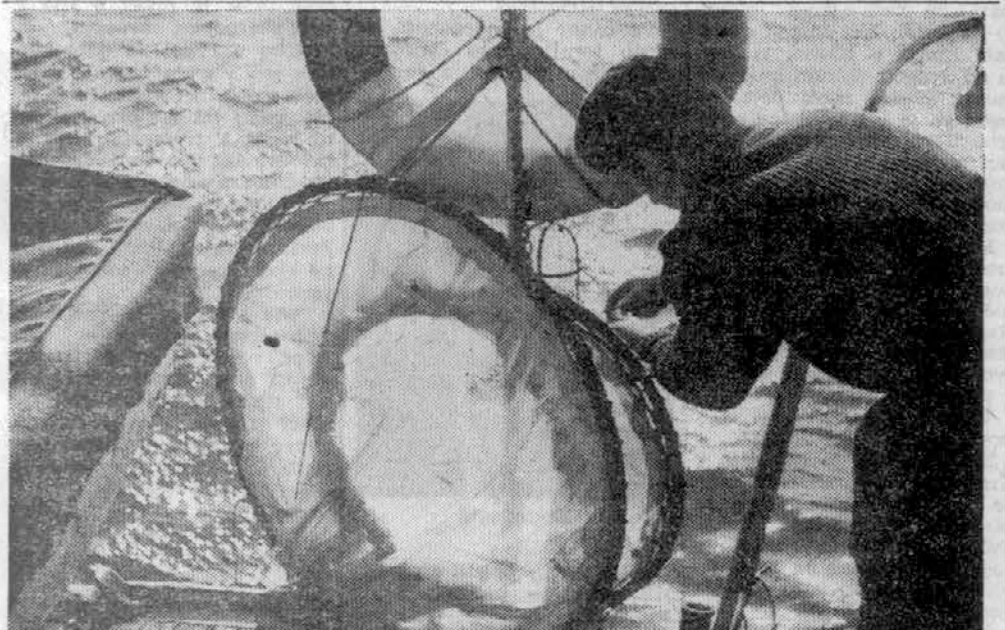
TREBNJE, 22. marca. — Pečeni krompir, ki so mu izdelovalci nadelili zveneče ime »potato — chips«, gre iz dneva v dan bolj v promet. Ne samo na domačem trgu, tudi v tujini se za pečeni krompir iz Mirne zmeraj bolj in bolj zanimajo. Če so bili nekateri v začetku skeptični, ko niso vedeli, kaj bi s sušilnico za sadje, se je sedaj pokazalo, da je bila odločitev, da bi namesto sadja, ki ga v okolici Mirne ni dovolj za sušenje, pekli krompir, umestna. V Mirni je namreč vsako leto dovolj krompirja, saj ga pridelajo približno 500 vagonov več, kolikor ga lahko prodajo.

Letos je 26 zaposlenih v mirenskem obratu kmetijske zadruge »Greda« spraznilo že za 73 milijonov dinarjev krompirja. Vendar v Mirni s tem niso več zadovoljni.

Ze majhne raziskave tuje tržnice so namreč pokazale, da bi lahko pečeni krompir z lahkoto prodajali tudi na mnogih inozemskih tržiščih. Vendar za zdaj to ni uresničljivo, saj so kapacitete mirenskega obrata premajhne; vse preveč je ročne dela. Proizvodnja pečene krompirja je počasna in ni moč nikoli na hitro sprazniti velikih količin, ki bi jih naročali ino-

Vrednost strojne proizvodnje bi bila po sedanjih računih približno desetkrat večja, če bi delali le v eni izmen. Računali so, da bi narasla vrednost praznega krompirja od sedanjih 73.000.000 din na 768.000.000 din. Z modernim pakiranjem — sedaj imajo vrečke pripravljene že v naprej, poslej naj bi uporabljali cenejšo obliko, potiskane folije — bi se kilogram praznega krompirja pocenil. To je tudi eden izmed pogojev, da bi lahko »Greda« krompir izvažala. Menijo, da bi stal z modernimi stroji pečen krompir, ki ga tudi zavijali modernimi stroji, namesto dosedanjih 1.500 dinarjev za kilogram le 1.100 dinarjev. Seveda, če bodo cene vseh stvari, ki jih pri peki krompirja potrebujejo, ostale take, kot so.

V Mirni imajo torej natančen račun. V najkrajšem času bodo pripravili kreditni zahtevek in skušali čimprej priti na novo in s tem zaslužiti tudi devize. J. V.

VZORCE VODE IN PLANKTONA jemljejo vsakokrat zelo natančno. Planktonsko mrežo in posebno napravo za jemanje vzorcev vode mečejo v vodo vedno s krme »Argonauta«, ladje centra za podvodno raziskovanje.

Foto: Zvone Kralj

Prve črte ribiškega atlasa

Slovensko ribiško ladjeve naj bi nalovilo dovolj rib

PIRAN, 22. marca. — Znano je, da je severni del Jadrana od naravnega podmorskega praga na črti Lošinj — Rimini pa vse do tržaškega zaliva enakomerno plitev, saj tu globina nikjer ne preseže 40 m. Zaradi tega in zaradi sladkovodnih virov hranilnih snovi je ta del morja veliko bolj poln različnih morskih organizmov kot južnejši del. In vendar je ulov rib tu nezanesljiv, cela slovenska ribiška flota jih kljub naporom ulovljeno vedno tako malo, da jih je treba uvažati. Vsako leto uvozimo 3.000 ton rib, ki jih potrebuje večina predelovalna industrija. Tak uvoz pa velja kar 1,6 milijona dolarjev na leto.

Zaradi tako velikega »vroča« in neraziskanih pogojev za ribolov je center za podvodna raziskovanja SRS skupaj z biološkim inštitutom v Rovinju in slovensko ribiško floto začel izvajati obširen raziskovalni program, katerega cilj je izdelava ribiškega atlasa, ki bo natančno pokazal, kje je v različnih letnih časih največ rib, ki so gospodarsko pomembne. Letos teče že drugo leto

pa je še vedno veliko manj kot 1,6 milijona dolarjev na leto, kolikor odstopajo za uvoz rib.

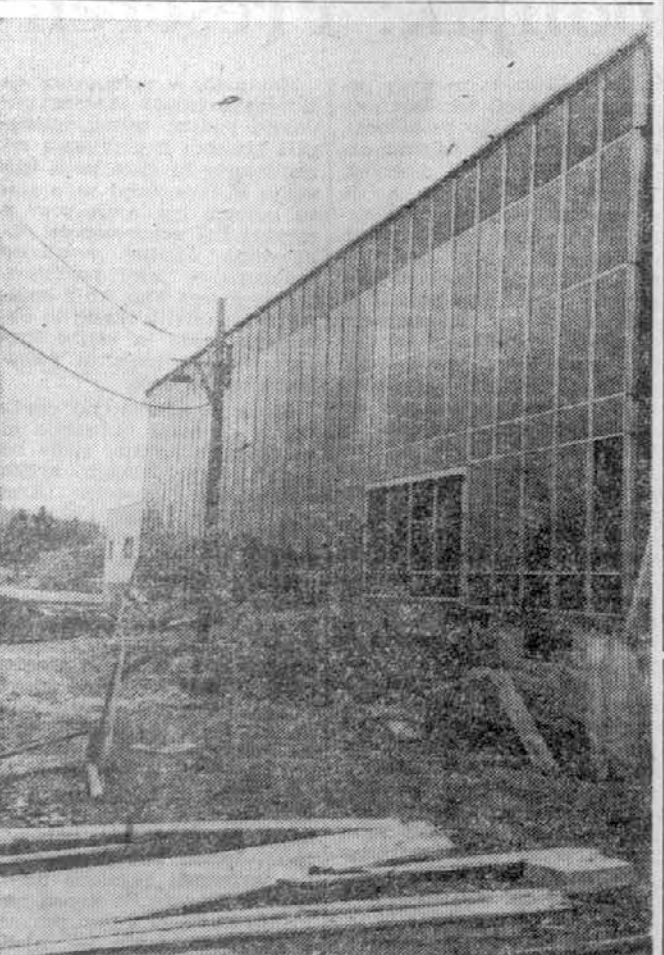
Center za podvodna raziskovanja SRS se je na to delo temeljito pripravil. Vsak mesec izpolnje iz piranskega pristanišča majhna raziskovalna ladja »Argonauta«, na kateri biologi in drugi delavci centra po teden in več dni krčijo po vseh 24 tisoč kvadratnih kilometrih severnega Jadrana in zbirajo natančne podatke.

Na severnem Jadranu so izbrali precejšnje število točk, ki jih obiščejo vsaj enkrat na mesec. Na natančno določenih mestih merijo fizikalne, kemične, biokemične in biološke lastnosti morja. Na vsaki postojali merijo več kot tri ure, saj je treba ugotoviti smer in jakost morskih tokov, temperaturo vode, količino absorbirane svetlobe, kislost vode, barvo morja, slanost, kisik, ogljikov dioksid, silicijev dioksid, količino fosfatov, nitratov, nitritov, amonijaka, količino organskega dušika, celotno število bakterij, količino fitoplanktona, zooplanktona, vrste in število ribjih iker in ličink itd.

V centru se je nabralo že na tisoče in tisoče podatkov, iz katerih je že mogoče delno sklepati na končni rezultat. Že pri dosedanjem delu pa so se pokazale tudi nekatere značilnosti oziroma zakonitosti. Tako so na primer strokovnjaki zavoda v nasprotju z običnimi oceanološkimi zakonitostmi opazili, da prihaja v severnem Jadranu zaradi plitvosti ne samo do zimskih mrazov, tudi do poletne izotermije in obse uvrstitev. Še posebej vzhajajočim dejstvom so prišli do poglobitve. Izotermija na severu omogoča lažji priliv južnodravske ali celo mediteranske vode. Že to po ptegne za seboj velike jate plave ribe. V letih, ko je morje zelo ogreto, je zato veliko ribjih jat.

Raziskave so nadalje pokazale, da prihaja pritok južne jadranske in mediteranske vode ob obširni odpravi morja, ki ob prihodu v preprosto severno jadransko morje preide v ozko. To povzroča sproščanje velike količine fosfatov, ki so osnova za visoko bioprodukcijo in zato najboljši teren za ribje jate, ki se pomikajo k severu, čeprav imajo dritišča južne.

Vse to kaže, da je rib dovolj, vendar pa do sedaj nihče ni vedel natančno, kje so. Prav ribiški atlas, ki ga bodo delali še najmanj dve leti, pa bo ribiški floti natančno pokazal, kje in ob kakšnem času naj lovijo določene vrste rib. S tem bo dokončno prenehal lov na srečo. Naposled bo tudi slovenska flota prešla na natančnejši in zanesljivi način ribolova. J. VETROVEC

KOMUNALNI CENTER V DOMŽALAH — Zaenkrat stoji že skoraj gotova dvorana, ki je namenjena za množične sestanke, športne prireditve in razstave, za dvorano (na sliki levo) pa gradijo zdravstveni dom, ki bo veljal 222 milijonov, zgrajen pa bo letos. Zdravstveni dom nameravajo v naslednjih letih še razširiti, tako da bosta dobila primerne prostore tudi protituberkulozni in otroški dispanzer. Razen tega razmišljajo še o gradnji samopostrežne restavracije in samopostrežne trgovine. Toda, tudi dvorana še ni povsem končana, ker ni denarja... Če pa ne bo denarja, potem bo za steklenimi stenami nekaj časa pa — skladišče. Foto: S. Busić

Južnega sadja bo dovolj

Obetajo, da bodo ljubljanske prodajalne dobro založene

Do takrat, ko bodo dozorele prve sorte domačega sadja, je še zelo daleč, saj pri nas sadno drevje še vzcvetelo ni. Ljudje pa potrebujejo za redno prehrano tudi sadje. Zato v naših trgovinah iz leta v leto prodajajo več južnega sadja. Pomaranče, mandarine, limone, grapefruit, banane in ananas, ki ostanejo presni skozi vso zimo in daleč v pomlad tja do poletja, so te dni (in bodo še več mesecev) najbolj iskano blago v trgovinah s sadjem in zelenjavo.

Kolikor v tem času v trgovinah zmanjka katere vrste južnega sadja, nastane med kupci pravi preplet. Kupci tega zelo razburja in obtožujejo trgovsko mrežo — pogosto neupravičeno — najmanj malomarnosti. Vprašali smo podjetje Sadej-Zelenja-Trgoblad, ki Ljubljano preskrbuje s temi artikli, kako

Zakaj tako?

Malomarno delo za pošteno plačilo

V stanovanju je prišel dimnikar, da ometi štedilnik. In res, hitro se je lotil dela in še hitreje končal. Kar naenkrat je bil štedilnik očisti in iz torbe je vzel računski blok, na katerega je napisal 910 din. Začudila sem se nad visokim zneskom. Dimnikar pa je mirno odgovoril, da je to vsota za tro-mesečje, kar mora plačati vsakdo, pa če mu dimnikar ometi enkrat ali pa nobenkrat. Stitrikar na leto je treba torej plačati 910 din!

Hotela pa sem se preprašati, če je dimnikar opravil svoje delo v redu. Izločila sem pločevinast kotilek za vodo in ugotovila, da je zadaj še polno saj. Kaj sem hotela drugega, kot da sem se sama lotila dela. Koliko saj je bilo pod pečico, glavnega kanala pa se dimnikar niti dotaknil ni. Sama sem dobila več saj z golimi rokami kot pa dimnikar z vsemi svojimi ometi in pripomočki. Da je bilo to res, imam dve priči. Dimnikarji so sicer samostojni obrtniki, vendar bi morali vedeti, da ne pobiramo denarja na cesti in bi svoje delo morali dobro in pošteno opravljati! Sicer pa znamo gospodinjice na področju od časa do časa štedilnike prav dobro ometi same.

Naj še pripomnim, da niso vsi dimnikarji enaki in da jih je med njimi mnogo dobrih in vestnih. To je le žalosten primer, kar želim, da se ne bi več dogajalo!

MARIJA RUS, Dragomelj

Cene nekaterih živil v Ljubljani

Zavod za cene mesta Ljubljane objavlja po podatkih trgovskih organizacij cene na drobno nekaterih prehranskih predmetov.

Zap. št.	Predmeti	Proizvajalec	Enota mere	Delikatasa Mercator	Prehrana
1.	Mast rast. 1/4	Tovar. ulja Zgb.	kg	492	495
2.	Margarina, nav. 1/4	Tovar. ulja Zgb.	kg	500	540
3.	Margarina, delikates 1/4	Tovar. ulja Zgb.	kg	548	600
4.	Margarina z maslom 1/4	Tovar. ulja Zgb.	kg	760	912
5.	Čajno maslo 1/4	Ptuj	kg	—	1800
6.	Čajno maslo 1/4	Miljekarica N. Sad	kg	—	1800
7.	Čajno maslo 1/4	Ljubljanske mleke.	kg	1700	1800
8.	Prekajena svinj. rebra	M. Sobota »Pomurka«	kg	920	—
9.	Suhi kraški prsut	—	kg	2800	—
10.	Ljubljanska salama	—	kg	1030	1050
11.	Hrenovke	—	kg	1070	1060
12.	Sir, salet	»Zdenka« Zgb.	sk.	276	294
13.	Sir, salet	»Vojvodjanka«	sk.	250	258
14.	Sir, grojzer	»Ljutomer«	kg	—	1500
15.	Sir, gauda	»Lata«	kg	1100	—

Po teh cenah prodajajo vse poslovalnice podjetij na območju mesta Ljubljane. — Podjetje trenutno nima na zalogi tega predmeta. Potrošnike prosimo, da nam sporočijo, če objavljene cene niso točne. Prosimo jih tudi, da nam sporočijo svoje želje glede objave vrste izdelkov in načina objavljanja cen.

Mleko na dom — zakaj ne?

Stranke za stari »študentovski« način, ljubljanske mlekarne obetajo novega

Kazalci na uri se že bližajo polnočnemu, a stranke znan čakaajo. Mleka ni. Končno se je pojavil avtomobil z rožljajimi steklenicami in začelje raznašati. Raznašanje s strankami ni nič kaj prijazno, kaj gospodinjice doslej niso bile navajene dobiti mleko tako pozno, čeprav za dostavo izdatno plačujejo. Sicer pa mnoge raznašalce sploh ne dočakajo. — Ste se pritožili, ko vam s 15. januarjem niso več dostavljali mleka, — smo vprašali gospodinjico Metko Kavčič iz Nazorjeve ulice.

Dejala sem v mlekarni, da imam plačano za ves januar, pa so mi rekli, da stanujem preveč od rok in tako sedaj ne dobivam mleka na dom. Bom že počakala, da se bo stanje uredilo. Potem bom spet naročila eno steklenico.

Toda v mlekarni, kjer smo povprašali po tistih ulicah, kjer se razvažajo mleko, so samo skomignili z rameni. — S prvim aprilom bomo tako prenehali raznašati po hišah. Tisti, ki raznašajo, trdijo, da se ne izplača.

Tudi v drugih mlekarah pravijo podobno. — Student Primož je bil eden tistih, ki se jim je izplačalo raznašati mleko. Dnevno je v poljudni uri po Strossmayerjevi in Streliški ulici v Rdeči hiši razdelil približno 200 steklenic in tako mesečno zaslužil okrog 24.000 dinarjev. — Pa bi še razvažal?

REDNO VZDRŽEVANJE — Dnevi postajajo vse daljši in začeli smo tradicionalna spomladanska dela, ki naj popravijo, kar je poškodovala zima. Delavci Cestnega podjetja v Ljubljani so začeli barvati prometne znake na vseh ljubljanskih vpadnicah. Bliza se tudi turistična sezona, zato je nujno storiti vse, da obdrži Ljubljana slobode belega mesta. Do maja bodo delavci cestnega podjetja, ki skrbijo za redno vzdrževanje teh znakov, prebarvali več kot 3.000 prometnih znakov na tako imenovanem ljubljanskem cestnem križu.

Foto: Busić

Nov način strežbe v hotelu Ilirija

V restavraciji hotela »Ilirija« v Šiški bodo 1. aprila ukinili postrežnino in uvedli nov — francoski — način strežbe. Postrežnino bodo ukinili zaradi enostavnostnega poslovanja in bodo ob ukinitvi sorazmerno zvišali cene. Najbolj značilno za novi sistem strežbe pa bo to, da bo gost, ki bo plačeval, dobil na vpogled kopijo originalnega blagajniškega računa in bo tako onemogočeno, vsako nepravilno zaračunavanje natakcarjev. — IC

Šiška: ustanovili bodo turistično društvo

LJUBLJANA, 22. marca. — Danes ob petih popoldne bo v poslojpu občinske skupščine Ljubljana-Siška ustanovljen zbor turističnega društva Ljubljana-Siška. Do sedaj na območju te občinske skupščine takega društva še ni bilo. Pobudo za ustanovitve društva so dali predvsem šiškiški gostinci in občinski svet za turizem in gostinstvo. Na občnem zboru bodo izvolili vodstvo društva in se domnili o letošnjih nalogah in načrtih. E. J.

Poslovilni sprejem za bežigradske odbornike

LJUBLJANA, 22. marca. — Petinadeset odbornikov bežigradske občinske skupščine, katerim bo z novimi skupščinskimi volitvami potekel dveletni mandat, je imelo nocoj v prostorih ljubljanskega mestnega sveta sprejem, ki so se ga udeležili tudi vsi predsedniki občinskih svetov, predsednik občinske skupščine Jože Pogačnik pa je vsem za uspešno delo podelil diplome. B. S.

15 »črni« vinotočev

Inspektor občinske skupščine Trebnje so lani odkrili 15 »črni« vinotočev, v katerih so zasebni proizvajalci prodajali na gostinski način vino in žganje predvsem po nočnem. Inspekcija je vseh 15 »črni« vinotočev prijavila. V.

Grške rozine so dražje

Ljubljanske gospodinjice, ki v trgovinah s sadjem in zelenjavo kupujejo rozine, so se prejšnji teden zelo pritoževale, ker so morale za kilogram tega blaga odšteti 560 dinarjev in ne 520 dinarjev kot prej. V podjetju Sadej-Zelenja-Trgoblad pa so nam pojasnili, da ne gre za isto vrsto rozin in da tokrat ne moremo govoriti o podražitvi. Rozine, ki so jih prodajali po 520 din, so uvozili iz Turčije, rozine, ki jih prodajajo po 560 din pa so grške in očitno boljše kakovosti. — IC

Kmetom vsaj 75 dinarjev

LJUBLJANA, 22. marca. — Kljub temu, da Ljubljanske mlekarne ne morejo plačevati proizvajalcem mleka po taki ceni, kot zahtevajo, ga je trenutno v Ljubljani dovolj. Ljubljanske mlekarne niso mogle s proizvajalci podpisati še nobenih pogodb, zato so v negotovosti, kako bo z mlekom v prihodnjih mesecih in jeseni. Ljubljanske mlekarne sedaj odkupujejo mleko od večjih gospodarskih podjetij po 82 din, od manjših po 72 din, od kmetijskih zadrug pa po 70 din. Menijo pa, da je osnovna stimulativna cena za zasebne proizvajalce vsaj 75 din.

J. V.

Bo prihodnje leto v Mostecu kampiranje?

Šiškiški gostinci že dlje razmišljajo o tem, da bi kazalo v Mostecu ob Večni poti urediti kampiranje. V bližnji okolici rekreacijskega centra v Mostecu je več izredno ugodnih gozdnih jas, ki bi jih lahko za malenkostni stroški primerno uredili za kampiranje. Tudi smučarska skakalnica iz plastične mase, ki omogoča skakanje tudi poleti, bi bila za tuje in domače turiste zelo privlačna. Sedaj je ta skakalnica poleti zelo slabo izkoriščena. V kampingu bi lahko vključili tudi tiste objekte, ki jih Mostec že ima, ne da bi s tem motili sedanje uporabnike teh objektov. Predstavniki šiškiških gostincev in predstavniki občinske skupščine Ljubljana-Siška si bodo v naslednjih tednih ogledali terene, ki bi prišli za kampiranje v poštev. — IC

Ni denarja za osebno higieno

Na območju občinske skupščine Trebnje je nekaj delovnih organizacij, ki sploh nimajo prostorov za osebno higieno ali pa so leti toliko pomankljivi, da bi jih bilo treba povsem preurediti. Med podjetji, ki imajo najslabše urejene prostore za osebno higieno, so mizarsko podjetje Cevjarstvo Mokronog, Iskra — obrat Mokronog itd. J.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri ELEKTROINDUSTRIJI IN SPLOŠNI MONTAŽI MARIBOR

razpisuje prosta delovna mesta in vabi k sodelovanju

V SEKTORJU SPLOSNE MONTAZE:

- VKV in KV električarje
- VKV in KV elektro in plamenske varilce
- VKV in KV ključavničarje
- PKV električarje
- JKV in KV mehanika
- za popravila pnevmatskega orodja
- VKV in KV mehanika
- za popravila hidravličnih naprav
- transportne delavce
- za montažna dela na terenu in v obratu

Studenti

V OBRATU TRANSPORT:

- šoferja-mehanika D ali C kategorije
- z nekaj leti prakse za delo na terenu

V SEKTORJU PRIPRAVE SERIJSKE PROIZVODNJE:

- KV ključavničarje
- VK ključavničarja
- KV električarje
- PKV ključavničarja

V OBRATU TOBI — BISTRICA:

- KV ključavničarje
- KV električarje
- KV strugarje
- NKV delavce

Interesente vabimo, da se zgledajo osebno ali pa pošljejo pismene ponudbe na naslov: ELEKTROINDUSTRIJA IN SPLOŠNA MONTAŽA — MARIBOR, Gosposvetska cesta 86. 2475

ELEKTROPODJETJE "ELLUX" LJUBLJANA — MOSTE. PARTIZANSKA 27

VABI K SODELOVANJU

VEČ NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV za delo v montaži

PONUDBE POSLJITE UPRAVI PODJETJA.

2479

ZDRUŽENE PAPIRNIC Ljubljana

poslovna enota »PAPIRNICA VEVČE«

1. Ljubljana-Polje

želi sprejeti nove sodelavce:

- ZA POČITNIŠKI DOM NOVIGRAD — ISTRA: upravnik (sofer — amater)
- kuharico
- dve pomočnici kuharice
- prodalko za bife

- ZA POČITNIŠKI DOM ROVTARICA NA JELOVCI:

- kuharico
- pomočnico kuharice
- ZA DELAVNO USLUŽBENSKO RESTAVRA CIO VEVČE:
- dve blaginčarki (stalna zaposlitev)

Sezona v počitniških domovih bo predvidoma od 1. 6. do 15. 9. 1985. Pismene ponudbe naj kandidati pošljejo na naslov: Zdrružene papirnice Ljubljana Vevče, p. Ljubljana Polje ali pa naj se osebno zgledajo v kadrovskem oddelku Vevče.

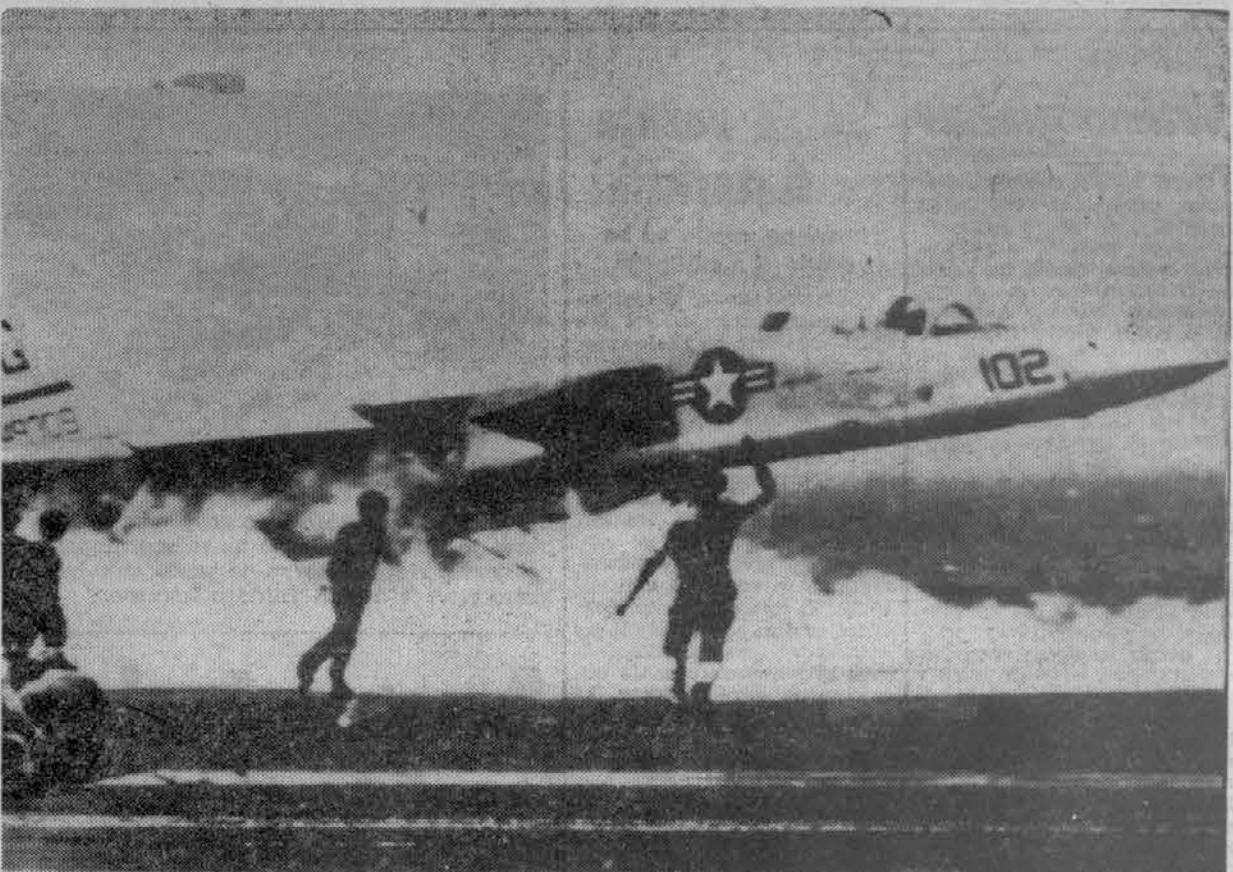
Osebnih dohodkov in ostalih pogojev ugodni. Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 2487

PRIPRAVE NA RDECEM TRGU V MOSKVI — Sovjetska kozmonavta Pavel Beljajev in Aleksej Leonov, ki sta v dveh razgovorih z novinarji podrobno opisala svoj vesoljski poudvig, bosta danes dopoldne ob pol enajstih po našem času prispela na letališče Vnuukovo pri Moskvi, od tu pa se bosta popeljala do Rdečega trga, kjer jima pripravljajo velik sprejem. Foto: AP

LEONOV RIŠE — Aleksej Leonov, prvi človek, ki je stopil v vesolje, je tudi dober risar. Tako se je privoščil svojega kolega Titova na lovu na divjega petelina, kjer so ga presenetili merjasci. Podoba je objavil kozmonavtski list Neptun. Foto: AP

SEJALCI SMRTI — Ameriško bombardiranje Severnega Vietnama je čedalje intenzivnejše. Začeli so »povračilne« akcije, sledilo je bombardiranje vojaških ciljev, od koder naj bi prihajala pomoč južnovietnamski osvobodilni fronti, nato so bombe začele padati na vasi, šole, bolnišnice, skratka na civilne objekte, poleg rušilnih bomb pa so začeli uporabljati tudi napalm in fosforne in kot zadnje: posadke sedaj že kar same izbirajo cilje. Foto: AP

Nadaljevanje s prve strani

Napad

Izveščane in nadzirajo več kot polovico južnovietnamskega ozemlja. Saigonse oblasti so aretirale 27 južnih Vietnamcev, ki so se zavzeli za prenehanje bojev v deželi.

Neposredni kralj Mahendra je v odgovoru indijskiemu premierju Sastriju potrdil svoje soglasje s Sastrijevimi mnenji, da je treba najti miroljubno ureditev vietnamske krize. Mahendra sodi, da bo skupni poziv nevezanih držav pripomogel k sklicanju mednarodne konference.

Predstavniški mednarodni nadzorstveni komisije bodo napravili preiskavo v kraju Prea Troing, kjer so južnovietnamske enote včeraj izvedle kombinirani zračni in kopinski napad na kambodške območje. V dveurnem boju so imeli Kambodžani dva mrtva in tri ranjena. To je bil najhujši incident, ki ga je zakrivil Južni Vietnam v marcu na meji s Kambodžo.

Klaus

vanju in skupnemu nastopanju na tretjih tržiščih. To bi bilo v obojestransko korist. »Čenimo napore avstrijske vlade,« je dalje izjavil »tambolič, npr. izpolnjevanju zahtev naših etničnih skupin. Sodimo, da bi nagla realizacija obveznosti iz avstrijske državne pogodbe, s čimer bi se izboljšal položaj manjšin prispelava k temu, da postane nacionalne manjšine še trdnjši most med dvema državama.«

Kulturni odnosi se razvijajo ugodno, posebno na sosednih območjih. Vse možnosti se niso izkoristile, posebno glede izmenjave izkušenj naših kulturno-znanstvenih ustanov, študijski in umetniški ministri. Naše želje je ostalo še vprašanje sklenitve arhivskega sporazuma in restitucije kulturnih dobrin.

Dopisnik APA je vprašal, kaj sodi predsednik Stambolić o avstrijskem predlogu, naj bi ukinili vizume, in ali je mogoče pričakovati, da bo na podlagi recipročnosti vizumi ukinjeni. Stambolić je odgovoril, da je predlog prijateljske Avstrije pozitiven, ker bi rešitev tega vprašanja prispelava k medsebojni sponziranosti in zblizovanju. »Toda ukinjanje vizumov z država, v katerih je turizem za modernizacijo območja in carinske službe. Vsa ta vprašanja zdaj preučujemo, da bi tako dobili predlogo za pogajanja s posameznimi državami.«

Na koncu intervjuja je predsednik zveznega izvršnega sveta ponovno poudaril, da so naši odnosi dosegli zavidljivo stopnjo dobrega sosedstva in prijateljskega sodelovanja in da reše »nje ne katerih preostalih odprtih vprašanj naj ne bi ustvarjali kakih posebnih težav.«

Pohod

kilometrov) dolgi avtomobilski cesti z nalogo, da zaščitijo spoved in da ga brez incidentov pripeljejo do Wallaceove guvernerske rezidence v Montgomeryju. Ob koncu poti se bo sprevodu spet pridružil več tisoč udeležencev, ki so se udeležili začetka pohoda. Med njimi so tudi ameriški črne Ralph Bunche, podsekretar OZN, Paul Screvans, predsednik newyorške mestne občine, in gospe Constance Motley, predsednica občine Manhattan kakor tudi predstavniki župana Wagnerja, kalifornijski nadškof in desetine pastirjev raznih ameriških cerkev, kakih deset voditeljev nacionalnih sindi-

kalnih uni, nekateri znani igralci in črnski pevci, kot Harry Belafonte.

Med 2000 alabamskimi gardisti so tudi tisti, ki so z brutalno silo in solzidnim plinom zatrli prvi pohod, vodi pa jih major John Cloud, ki jih je vodil tudi v napadu na črnce pred 14 dnevi.

Tako je naposled moral tudi Johnson storiti tisto, kar sta storila Eisenhower v Little Rocku leta 1957 in Kennedy v Oxfordu leta 1962. Razlika je le v tem, da sta morala oba predsednika poslati čete, da bi zatirali nasilje, Johnson pa zato, da bi ga prepričali. A vendar jih je moral poslati, pa čeprav je storil vse, da mu tega ne bi bilo treba.

V Alabami ni na kocki samo vprašanje zavesti Amerike in njenega ugleda na svetu (ki je posebej poudarjeno tudi zaradi vietnamskih dogodkov), ampak tudi vprašanje, kako se bo v prihodnje razvijalo ameriško črnsko gibanje za enake pravice. Uspeh »pohoda svobode« je lahko negacija eruptivnih in radikalnih viher, znanih iz lanskega ameriškega vročega poletja. Njegov uspeh pa bi potrdil radikalizem kot edino pot, ki so jo belci pustili črncem. Federalna vlada in ameriški sever sta se tega zavedala in to je bil eden izmed razlogov njune trdne odločenosti, da zdaj radikalnost nastopita proti rasističnemu ameriškem jugu. To je velik podvig, ki naj bi zagotovil, da bi bilo prihodnje ameriško poletje manj vroče.

Martin Luther King je prišel v alabamski črni pas je nujarja in tedaj je bila Selma, ki jo imenujejo »kraljico črnega pasu«, bogate zemlje in revnega, goste naseljenega črnega prebivalstva, rdeče zamašena na zemljišču nenasilnega črnega gibanja v okviru alabamskega načrta. Sam alabamski načrt pa se je rodil že leta 1963 v Birminghamu na razvalinah črnke cerkve, v kateri je od eksplozivne bomb, ki so jih vrgli belci, izgubilo življenje pet črnih otrok.

»Ko pridemo v Montgomery, bomo potrkali na Wallaceova vrata in mu rekli: George, zdaj je vsega konec in kroglica (volilla) je naša,« je izjavil namestnik Martina Luthra Kinga. Toda vrata bodo ostala zaprta, kajti guverner bo tega dne verjetno »v Michigianu ali kjerkoli drugje in imel govoro, tako je izjavil Wallaceov predstavnik.

V tem dialogu je še kaj več kot gola slučajnost, mnogo je simbolike, ki govori o tem, da se ne Wallace ne Alabama ne razsistični jug ne bodo tako zlahka vdali, niti ne bo ta alabamski »pohod svobode« preganjal predsedniku vseh glasovobolov, ki ga čakajo v bližnjem »vročem ameriškem poletju.«

JOSIP VRHOVEC

Kairo

ozemlju. Začeli so se sicer že preliminarni razgovori z Londonom in Washingtonom, a so jih po tem odložili za nedolgočas. Libijski parlament pa je lani zahteval, naj Libija enostransko ukine oporišča. Če se z Britanijo in ZDA ne bo mogoče dogovoriti o tem, je lani parlament pa je bil pozvanje razpuščen. Novega naj bi izvolili čez nekaj tednov.

Kairo prav tako ostro kritizira libijsko vlado zaradi njene politike do Bonna. Libija je ena izmed »treh arabskih držav, ki na nedavni konferenci arabskih zunanjih ministrov ni hotela sprejeti štiri točke obsegačega načrta o akciji arabskih držav v primeru, da bi Bonn navezal diplomatske stike z Izraelom in nadaljeval politiko pritiska do ZAR ali katerikoli druge arabske države. Na tej konferenci je Libija zasvo-

pal bivši zunanji minister in sedanj premier Hussein Ma-zek.

Približno kilometer

tako težko pisati in risati,« je dodal.

Zdi se, da so presenečenja v vesolju redni sestavni del potovanja vesoljskega potovanja. Člani upravnega odbora zvezne gospodarske zbornice so danes obravnavali gibanje gospodarstva v prvih mesecih letošnjega leta. Apelirali so na vse nosilce gospodarske dejavnosti, naj svojo poslovno politiko uskladijo s cilji družbenega plana. Pri tem so opozorili tudi na potrebo, da se to prizadevanje podpre s konkretnimi ukrepi organov družbeno politične skupnosti in vseh drugih faktorjev, ki odločajo o pogojih gospodarjenja.

Potem ko so pozitivno ocenili napore za ublažitev nepetih gospodarskih bilanc, je bilo v razpravi rečeno, da se na trgu še vedno kažejo nestabilni odnosi. Nadaljuje se namreč ekspanzija vseh oblik potrošnje, zlasti investicijske, kar povzroča zaostritev neskladnosti med kupnimi in blagovnimi skladi. Zato se upravljalni odbor zavezuje za dosledno uveljavljanje smernic družbenega plana na torišču investicijske potrošnje, ki usodno vpliva na gibanje stabilnosti gospodarskih tokov. Razen finančne in planske discipline bo na zmanjšanje investicij in njihovo omejitve na planirane okvire pozitivno vplivala tudi opustitev in odgovornost tistih naložb, ki niso neposredno vezane na proces modernizacije proizvodnje.

V pogledu politike delitve dohodka in razpolaganja s skladi v gospodarskih organizacijah člani upravnega odbora zvezne gospodarske zbornice menijo, da bi se morale usmeriti v zbiranje takšnih obratnih skladov, ki bodo ustrezali obsegu poslovanja in čedalje večjim potrebam po teh sredstvih, ker tudi to prispeva k zmanjšanju pritiska na investicijske sklade.

Stabilizacija gospodarstva in »trajnejše naraščanje realne osebne potrošnje in standarda delovnih ljudi ovira povečanje razpona med nominalnimi in realnimi osebnimi dohodki, pri čemer hitreje naraščajo nominalni prejemniki delavcev. Tudi to je vzrok motenj na trgu in težnje, da bi z nominalnim povečanjem zaslužkov kompenzirali naraščanje cen in življenjskih stroškov.

Honduraška liberalna stranka vztraja
CIUDAD MEXICO, 22. marca (Tanjug). Honduraška opozicijska liberalna stranka je sklenila bojkotirati delo ustavodajne skupščine, izvoljene pred mesecem dni. Tako 29 liberalnih poslancev ne bo sodelovalo v razpravah o novi ustavi, ki jo hoče čimprej vsiliti deželni vojaški poglavar Hondurasu, polkovnik Lopez Arellano. Navzelo grožnjam vojaškega režima, da bo tem poslancem odvzel državljanske pravice, pa liberalna stranka vztrajno zatrjuje, da so popačili rezultate februar-skih volitev, in zato noče sodelovati pri delu za sprejem ustave.

Po uradnih volilnih rezultatih je desničarska nacionalna stranka, ki je v Hondurasu od nekdaj opora diktature in reakcije, dobila 35 od skupno 64 poslanskih mest v ustavodajni skupščini.

Izredna seja ciprske vlade

NIKOZIJA, 22. marca. Danes je imela ciprska vlada izredno sejo pod predsedstvom enarha Makariosa. Pred sejo se je Makarios pogovarjal s grškim obrambnim ministrom Garufalioom o zamenjavi turških vojaških oddelkov na Cipru, o položaju na področju Lete, kjer so bili zadnje dni spopadi, in o morebitnih pogajanjih med Grčijo in Turčijo o ciprskem problemu. Garufalios se bo jutri vrnil v Atene.

Uvoz reprodukcij-skega materiala v prvih dveh mesecih

LJUBLJANA, 22. marca — Podrobnejši podatki o uvozu v januarju in v februarju letošnjega leta potrjujejo, da so težave industrije v proizvodnji dejanske posledice obšutnega zmanjšanja uvoza reprodukcij-skega materiala. V prvih dveh mesecih je znašal celotni jugoslovanski uvoz 53,8 milijarde deviznih din, kar je za 10% manj kakor lani v enakem obdobju. Pri tem pa se je v primerjavi z lanskim letom najbolj zmanjšal uvoz reprodukcij-skega materiala, namreč za 16%, od lanskih 37,9 na 31,7 milijarde din. Med drugim je znašal v teh dveh mesecih uvoz surovih kovč 567 milijonov din nasproti 1.100 milijonov v enakem obdobju preteklega leta. Uvoz surovega kavčuka se je zmanjšal od lanskih 840 na 540 milijonov din, uvoz celuloze od 396 na 226 milijonov din.

Še vedno pretirana potrošnja

UO zvezne gospodarske zbornice o gibanju gospodarstva

BEOGRAD, 22. marca (Tanjug). Člani upravnega odbora zvezne gospodarske zbornice so danes obravnavali gibanje gospodarstva v prvih mesecih letošnjega leta. Apelirali so na vse nosilce gospodarske dejavnosti, naj svojo poslovno politiko uskladijo s cilji družbenega plana. Pri tem so opozorili tudi na potrebo, da se to prizadevanje podpre s konkretnimi ukrepi organov družbeno politične skupnosti in vseh drugih faktorjev, ki odločajo o pogojih gospodarjenja.

Potem ko so pozitivno ocenili napore za ublažitev nepetih gospodarskih bilanc, je bilo v razpravi rečeno, da se na trgu še vedno kažejo nestabilni odnosi. Nadaljuje se namreč ekspanzija vseh oblik potrošnje, zlasti investicijske, kar povzroča zaostritev neskladnosti med kupnimi in blagovnimi skladi. Zato se upravljalni odbor zavezuje za dosledno uveljavljanje smernic družbenega plana na torišču investicijske potrošnje, ki usodno vpliva na gibanje stabilnosti gospodarskih tokov. Razen finančne in planske discipline bo na zmanjšanje investicij in njihovo omejitve na planirane okvire pozitivno vplivala tudi opustitev in odgovornost tistih naložb, ki niso neposredno vezane na proces modernizacije proizvodnje.

Volitve pakistanskega parlamenta

RAVALPINDI, 22. marca (AP). Včeraj je 80.000 elektorjev volilo v Pakistanski parlament. Največ mandatov je dobila vladajoča muslimanska liga, predsednik Ajuha Khan — 114 od skupno 150 poslanskih mest. Zdrružena opozicija pa je dobila 9 mest, medtem ko so jih neodvisni dobili 18, nacionalna demokratska fronta pa 4.

Predsednik Ajuha Khan je dobil na volitvah 2. januarja 52.000 elektorskih glasov, njegova protikandidatka Fatima Jinnah pa 28.000.

Delne volitve v Nigeriji

LAGOS, 22. mar. (MAP). Volilnih parlamentarnih volitev, ki so bile v nedeljo v Nigeriji, je vladajoča stranka nacionalna zveza Nigerije obdržala absolutno večino v parlamentu s 198 poslanskimi mesti. Opozicijska združena progresistična zveza ima v parlamentu 108 predstavnikov.

Gerhardsen v ZR Nemčiji

OSLO, 22. marca (Reuter). Norveški premier Einar Gerhardsen je danes odpotoval na uradni obisk v Zahodno Nemčijo. To je prvi obisk norveškega premiera v Zahodni Nemčiji po drugi vojni.

Sporazum Erhard-Spaak

BONN, 22. marca (AP). — Zahodnonemški kancler Erhard in belgijski zunanji minister Spaak sta se danes sporazumela, da se bodo 10. maja v Benetkah sestali zunanji ministri držav članic Evropske gospodarske skupnosti. Razpravljali bodo o političnem sodelovanju.

Spet aretacije v Španiji

MADRID, 22. marca (Reuter). Španska policija je aretirala več demonstrantov v rudarskem mestu Sama de Langreo, blizu Ovieda, ko je množica demonstrantov, ki so glavni ženski skušala vdreti v sedež krajevskega sindikata, ki je pod pokroviteljstvom Francove vlade.

Zadnje vesti

Tito in Kardelj v romunskem veleposlaništvu

BEOGRAD, 22. marca (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je nocoj obiskal romunsko veleposlaništvu v Beogradu ter izrazil sožalje ob smrti predsednika državnega sveta LR Romunije in prvega sekretarja CK romunske delavske partije Gheorghe Gheorghia Deja. — Pred vdomom ga je sprejel veleposlanik Aurel Malnaes in člani veleposlaništva. Predsednik Tito se je vpisal v knjigo sožalij. Skupaj z njim je obiskal romunsko veleposlaništvu sekretar CK ZK Srbije Jovan Veselinov. Popoldne se je v knjigo sožalij vpisal tudi predsednik zvezne skupščine Edvard Kardelj.

Ranković in Gošnjak odpotovala na pogreb Gheorghiu Deja

BEOGRAD, 22. marca (Tanjug). Podpredsednik republike ter član izvršnega komiteja in sekretar CK ZKJ Aleksandar Ranković kakor tudi član ZIS in član izvršnega komiteja CK ZKJ Ivan Gošnjak sta nocoj odpotovala iz Beograda v Bukarešto, kjer bo-

Volitve pakistanskega parlamenta

RAVALPINDI, 22. marca (AP). Včeraj je 80.000 elektorjev volilo v Pakistanski parlament. Največ mandatov je dobila vladajoča muslimanska liga, predsednik Ajuha Khan — 114 od skupno 150 poslanskih mest. Zdrružena opozicija pa je dobila 9 mest, medtem ko so jih neodvisni dobili 18, nacionalna demokratska fronta pa 4.

Predsednik Ajuha Khan je dobil na volitvah 2. januarja 52.000 elektorskih glasov, njegova protikandidatka Fatima Jinnah pa 28.000.

Delne volitve v Nigeriji

LAGOS, 22. mar. (MAP). Volilnih parlamentarnih volitev, ki so bile v nedeljo v Nigeriji, je vladajoča stranka nacionalna zveza Nigerije obdržala absolutno večino v parlamentu s 198 poslanskimi mesti. Opozicijska združena progresistična zveza ima v parlamentu 108 predstavnikov.

Gerhardsen v ZR Nemčiji

OSLO, 22. marca (Reuter). Norveški premier Einar Gerhardsen je danes odpotoval na uradni obisk v Zahodno Nemčijo. To je prvi obisk norveškega premiera v Zahodni Nemčiji po drugi vojni.

Sporazum Erhard-Spaak

BONN, 22. marca (AP). — Zahodnonemški kancler Erhard in belgijski zunanji minister Spaak sta se danes sporazumela, da se bodo 10. maja v Benetkah sestali zunanji ministri držav članic Evropske gospodarske skupnosti. Razpravljali bodo o političnem sodelovanju.

Spet aretacije v Španiji

MADRID, 22. marca (Reuter). Španska policija je aretirala več demonstrantov v rudarskem mestu Sama de Langreo, blizu Ovieda, ko je množica demonstrantov, ki so glavni ženski skušala vdreti v sedež krajevskega sindikata, ki je pod pokroviteljstvom Francove vlade.

sta zastopala SFRJ na pogrebu pokojnega Gheorghe Gheorghiu Deja, v Bukarešti pa se jima bo pridružil kot član jugoslovanske delegacije tudi voblaščen veleposlanik v LR Romuniji Arso Milatović.

Izid občinskih volitev v Srbiji in BiH

BEOGRAD, 22. marca (Tanjug). Republiška volilna komisija je nocoj objavila izid občinskih volitev v Srbiji, kjer je za občinske zbornice brez pokrajn volilo 91.04, v Vojevodini 93.32, v Kosmetu 90.30, za zbornice delovnih skupnosti brez podskupine kmetijskih volilo 87.90, 92.38 in 89.51, samo v podskupini kmetijskih volilo po istem vrstnem redu pa 93.20, 95.17 in 92.69 odstotka vpisanih volivcev. Po končnih izidih volitev v BiH je za odbornike občinskih zborov od 976.447 vpisanih volilo 859.444 ali 88 odstotkov volivcev, in sicer v banja-luškem okrugu 90,2, biha-škem 88, dobojskem 86,6, mostarskem 87,7, sarajevskem 88,1 in tužlanskem 89,2 odstotka, za zbornice delovnih skupnosti od 491.685 vpisanih 430.433 ali 87,5 odstotka volivcev, v podskupini kmetijskih pa 89,2 odstotka vpisanih volivcev.

Nicolae Ceausescu prvi sekretar CK RDP, Chivu Stoica kandidat za predsednika državnega sveta

BUKAREŠTA, 22. marca (Tanjug). CK romunske delavske partije je nocoj na predlog politbiroja soglasno izvolil dosedanjega člana politbiroja Nicolae Ceausescu za prvega sekretarja CK, dosedanjega kandidata Alexandru Biradeanu za novega člana politbiroja, za sekretarja pa sedanega kandidata za člana politbiroja Leon-te Rautauja ter člana CK Paula Nicolae-Mizila in Ilie Verdetza, medtem ko je sklenil predlagati veliki ljudski skupščini kot kandidata za predsednika državnega sveta LR Romunije člana politbiroja CK RDP Chivu Stoica. CK RDP, državni svet in svet ministrov LR Romunije so nocoj sklenili postaviti v Bukarešto, Olujci in nekaterih drugih krajih spomenike pokojnemu Gheorghe Gheorghiu Deju, po katerem bodo tudi imenovali veliko jeklararno v Galcu, hidroelektrarno na reki Ardes in nekatere druge objekte, ustanovili pa bodo tudi njegov sklad za tedno nadarjene študente.

Atentat na Barrientosa

LA PAZ, 22. marca (AFP). Nocoj je bil pri Cochabambi atentat na predsednika bolivijske vojaške junte generala Barrientosa, ki je ranjen.

Stavka v Avstriji

DUNAJ, 22. marca (Tanjug). — Po današnjih večurnih medpredstavnikih vlade in sindikata delavcev javnih služb, ki je zavrnil njen predlog o zvišanju plač le za 3 odstotkov, medtem ko je sam zahteval 7-odstotno povzvišanje, in sicer že s 1. aprilom, so opolnoči osebe PTT in železnice v vsej Avstriji začeli 24-urno stavko, ki jo bodo, kot so napovedali, podaljšali za nedolgočas, če se do petka ne bodo sporazumeli z vlado.

Poljska resolucija zahteva kaznovanje vojnih zločincev

ZENEVA, 22. marca. Tuje agencije poročajo, da je poljski predstavnik ob današnjem začetku rednega letošnjega zasedanja komisije »ZN za človeške pravice, ki proučuje vprašanja spoštovanja političnih svobod, odprave nasilnega razlikovanja, zagotovitve verskih svobod in še nekatera s tega področ-

ja, zahteval od predstavnikov 21 držav udeleženk, naj takoj protijo vršanje kaznovanja vojnih zločincev ter je predlagal resolucijo, katere bi velevala vsem državam, naj nadaljujejo napore za kaznovanje zločincev iz druge svetovne vojne, pri čemur sta ga podpirala predstavnik ZSSR in ZDA, ki je poudarila, da strašni zločini nacistov ne morejo biti nikoli pozabljeni.

Gana bo pomagala svojim prijateljem

AKRA, 22. marca. Ganska časopisna agencija poroča, da je predsednik Nkrumah nocoj izjavil v skupščini, da bodo vsak napad Portugalske na Gvinejo imeli za napad na Gano, ki bo v primeru napada pomagala tudi Ugandi, brazavilskem Kongu, Tanzaniji in Sudanu. Objavil je, da bodo tudi ponovno odprli mejo med Gano in Togom, kot krivca za dejavnost plačancev, imperialistov in neokolonialistov v leopoldvil-skem Kongu pa je obtožil Combeja, ki ga financirajo Belgija in ZDA, med drugim zaradi zanimanja za kongoska naravna bogastva, zlasti za kobalt.

Bombe na Nam Khan in Deo Ngang

HANOI, 22. marca. — Se-verniovietnamska časopisna agencija VNA poroča, da so ameriška letala danes bombardirala področje Nam Khan v pokrajini Nge An in Deo Ngang med pokrajinama Quang Binh in Ha Tinh. Se-strelili so dve in poškodovali več ameriških letal. V zvezi s tem je vodja mislilja za zvezo vrhovnega poveljstva vietnamske ljudske vojske polkovnik Ha Van Liu takoj poslal predsedniku mednarodne kontrolne komisije v Vietnamu veleposlaniku Rahmanu protestno brzojavko, v kateri pravi, da je ta ponovni napad »groba kršitev neodvisnosti DR Vietnama in ženevskih sporazumov, zaradi česar bodo ZDA in njihovi sluge nosili polno odgovornost za vse posledice teh vojaških operacij proti DR Vietnamu.«

Sestanek o Arabiji

LONDON, 22. marca (Reuter). Britanski minister za kolonije Greenwood in visoki komisar za Aden Turnbull ter južnoarabski pokrovitelji so danes v Londonu proučevali poslabšanje položaja na arabskem jugu po obrovitve njih oboroženih spopadih južnoarabskih plemen s britanskimi silami ob meji z Jemenom, v katerih so padli trije britanski vojaki. Čeprav niso objavili nobenega uradnega sporočila, se je zvedelo, da so razpravljali o ustnem konferenci Adena po britanskega protektorata v Južni Arabiji, ki bi morala biti v začetku marca, pa so jo odložili.

Kršikan operiran

LONDON, 22. marca (Reuter). Indijskega predsednika Radakrishnana so danes na neki londonski kliniki operirali na levem očesu.

Razgovori Harrimana v Londonu

LONDON, 22. marca (Reuter). Posebni veleposlanik predsednika ZDA Johna Averella Harrimana je tu nocoj začel razgovore z britanskimi vladnimi funkcionarji o Afriki in mednarodnih vprašanjih, v četrtak pa bo odpotoval v Bruselj na razgovore z belgijskim zunanjim ministrom Spaakom o položaju v Kongu ter možnostih za čimbolj učinkovito in usklajeno vojaško tehnično pomoč Combejevi vladi.

Sto romarjev mrtvih

NEW DELHI, 22. marca (TASS). Pri Bakra Nangalu v indijski državi Pendžab se je danes zgodila huda nesreča. Prevrnil se je čoln, v katerem je bilo sto romarjev. Vsi so utonili.

Telegrami

DEMONSTRACIJE — RAVENNA. V Ravenni, Benetkah in še v nekaterih drugih italijanskih mestih so bile mirne demonstracije proti ameriški agresiji v Vietnamu.

KASHTAN V MOSKVI — MOSKVA. Na vabilo centralnega komiteja KP SZ sta v Sovjetsko zvezo prispela generalni sekretar KP Kanade Kashtan in član izvršnega komiteja CK KP Kanade Morgan.

EMIR EL SABAH V IRAKU — BAGDAD. Kuvaitski emir el Sabah je prispel v Bagdad na štiridnevni uradni obisk v Irak, kamor ga je povabil predsednik Aref. V kuvaitski delegaciji je tudi zunanji minister, emir Džaber el Salah.

PROSLAVA — BUDIMPEŠTA. Tu in v drugih krajih na Madžarskem so bile slovesnosti ob 46. obletnici ustanovitve madžarske sovjetske republike. Na teh slovesnostih so se spominjali Bele Kuna in drugih voditeljev revolucije iz leta 1919.

SEJA SUDANSKE VLADE — KARTUM. Sudanska vlada premiera Kalife je imela sejo, na kateri so govorili o splošnih volitvah, ki naj bi bile 21. aprila letos, bodo pa verjetno odložene.

ODOBRITEV — AMAN. Jordanska vlada je odobrila predlog sporazuma o kulturnem in tehničnem sodelovanju s Sovjetsko zvezo. Strinjala se je tudi s tem, da odpro v Amanu sovjetski kulturni center.

OBSDABA — ULAN BATOR. Parlamentarna skupina ljudske republike Mongolije je obsodila sklep bomske vlade, po katerem naj bi prenehali preganjati in kaznovati nacistične vojne zločince.

DEMONSTRACIJE — KAIRO. Bahreinski nacionalisti so sporočili, da bo bahreinsko ljudstvo nadaljevalo boj, vse dokler ne bodo uslišane njihove zahteve — ukinitve izjemnega stanja v Bahreinu, ki so ga uvedli 1956, in osvoboditev vseh političnih kaznjencev. Ko so pred tednom dni oblasti petrolejskih rafinerij skušale zamenjati Bahreince z delavci iz Irana, je Bahrein zjel val stavk in demonstracij.

PINSKI KOMUNISTI OBOJAJO ZDA — HELSINKI. Centralni komite KP Finske je sprejel resolucijo, v kateri ostro obsoja ameriške akcije v Vietnamu. Plenum je sestavil posebno komisijo, ki bo proučila, kako bi lahko Finska pomagala žrtvam amer